

Evaluace rozpočtu vybrané obce v Olomouckém kraji

Bc. Kateřina Košinová

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Kateřina Košinová**
Osobní číslo: **M18150**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Evaluační rozpočtu vybrané obce v Olomouckém kraji**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vypracujte literární rešerši zaměřenou na územní samosprávné celky a jejich rozpočty v rámci ČR.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybranou obec.
- Analyzujte rozpočet vybrané obce včetně dotační politiky.
- Navrhněte možnou optimalizaci hospodaření vybrané obce.
- Proveďte zhodnocení možných přínosů a rizik navrhovaného řešení.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Forma zpracování diplomové práce: Tiskárenská/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- LEE, Robert D., Ronald Wayne JOHNSON a Philip G. JOYCE. *Public budgeting systems*. 9th ed. Burlington: Jones and Bartlett Learning, 2013, 656 s. ISBN 978-1-4496-2790-4.
- OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
- PAROUBEK, Jiří. *Rozpočtová skladba v roce 2019*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2019, 343 s. ISBN 978-80-7554-202-1.
- ROSEN, Harvey S., Ted GAYER a Abdülkadir CIVAN. *Public finance*. 10th ed. Maidenhead: McGraw-Hill Education, 2014, 588 s. ISBN 978-0-0771-5469-1.
- STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada, 2019, 189 s. ISBN 978-80-247-3076-9.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **6. ledna 2020**
Termín odevzdání diplomové práce: **21. dubna 2020**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá evaluací rozpočtu vybrané obce v Olomouckém kraji a jejím cílem je navržení optimalizace hospodaření této vybrané obce a zhodnocení možných přínosů a rizik tohoto řešení. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část práce obsahuje literární rešerši zaměřenou na územní samosprávné celky. V této části práce jsou charakterizovány základní pojmy související s tématem diplomové práce jako obec, rozpočet a rozpočtový proces, příjmy a výdaje obcí, dotace a jejich čerpání a cost-benefit analýza. Praktická část práce se zabývá charakteristikou vybrané obce, analýzou jejího rozpočtu a také analýzou dotační politiky pro vybranou obec. Následně je z hlediska získaných výsledků navržena vhodná optimalizace hospodaření obce prostřednictvím dotačního projektu. V rámci projektu je též provedena analýza rizik a přínosů navrhovaného řešení.

Klíčová slova: územní samosprávné celky, obec, dotační politika, finanční analýza, cost-benefit analýza, rozpočet, dotační projekt

ABSTRACT

This diploma thesis deals with the evaluation of selected municipal budget within the Olomouc region and its aim is to propose the optimization of the economical management of this selected municipality and the evaluation of possible benefits and risks of this solution. The work is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part of the work contains a literary research focused on territorial self-governing units. This part of the thesis characterizes the basic concepts related to the topic of the thesis such as the municipality, budget and budget process, revenues and expenditures of municipalities, grants and their use and cost-benefit analysis. The practical part of the work deals with the characteristics of the selected municipality, the analysis of its budget and also the analysis of the grant policy for the selected municipality. Subsequently, in terms of the results obtained, a suitable optimization of the municipality's economical management is proposed through a grant project. The project also analyzes the risks and benefits of the proposed solution.

Keywords: territorial self-governing units, municipality, subsidy policy, financial analysis, cost-benefit analysis, budget, subsidy project

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí mé diplomové práce paní doktorce Milaně Otrusinové za pomoc a trpělivost při vytváření této práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY	13
1.1 OBEC	13
1.2 PŮSOBNOST OBCE.....	13
1.2.1 Samostatná působnost obce.....	14
1.2.2 Přenesená působnost obce	14
1.3 ORGÁNY OBCÍ A JEJICH PRAVOMOCI	14
1.3.1 Zastupitelstvo obce.....	15
1.3.2 Rada obce	15
1.3.3 Starosta a místostarostové	16
1.3.4 Výbory.....	16
1.3.5 Komise	17
1.3.6 Obecní úřad	17
2 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ OBCE	18
2.1 PRINCIP 3E	19
2.2 EVALUACE	20
2.3 ROZPOČET OBCE.....	21
2.3.1 Rozpočtový výhled.....	23
2.3.2 Rozpočtové provizorium	23
2.3.3 Rozpočtový proces	24
2.3.4 Rozpočtové zásady	24
2.3.5 Rozpočtová opatření.....	25
2.3.6 Závěrečný účet	25
2.3.7 Rozpočtová skladba	26
2.4 PENĚŽNÍ (MIMOROZPOČTOVÉ) FONDY	28
3 ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY OBCE	29
3.1 DAŇOVÉ PŘÍJMY	29
3.2 NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	30
3.3 KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	31
3.4 PŘIJATÉ TRANSFERY	31
4 ROZPOČTOVÉ VÝDAJE OBCE	32
4.1 BĚŽNÉ VÝDAJE	33
4.2 KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	33
5 DOTACE VE VZTAHU K OBCÍM	34
5.1 TYPOLOGIE DOTACÍ.....	35
5.2 ČERPÁNÍ DOTACÍ OBCEMI	36

5.2.1	Dotace ze státního rozpočtu	36
5.2.2	Dotace z fondů EU	38
5.3	ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ DOTACE	38
5.4	POSKYTNUTÍ ČI NEPOSKYTNUTÍ DOTACE	40
5.5	PORUŠENÍ ČI NESPLNĚNÍ PODMÍNEK DOTACE	40
6	COST-BENEFIT ANALÝZA	42
6.1	VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ V RÁMCI CBA ANALÝZY	43
6.2	POSTUP VÝPOČTU CBA ANALÝZY	44
6.2.1	Současná hodnota a čistá současná hodnota	47
	PRAKTICKÁ ČÁST	49
7	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ OBCE	50
7.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE	51
7.2	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA OBCE	51
7.4	OBYVATELSTVO VYBRANÉ OBCE	53
8	ANALÝZA ROZPOČTU VYBRANÉ OBCE VČETNĚ DOTAČNÍ POLITIKY	55
8.1	ANALÝZA PŘÍJMŮ VYBRANÉ OBCE	55
8.2	ANALÝZA VÝDAJŮ VYBRANÉ OBCE	60
8.3	CELKOVÝ VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ OBCE	63
8.4	OPTIMALIZACE HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ OBCE	65
8.5	ANALÝZA DOTAČNÍ POLITIKY PRO VYBRANOU OBEC	68
8.6	VÝBĚR DOTAČNÍHO TITULU	69
8.7	PROJEKT REKONSTRUKCE VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ VE VYBRANÉ OBCE	73
9	NÁVRH MOŽNÉ OPTIMALIZACE HOSPODAŘENÍ OBCE	76
9.2	FINANČNÍ STRÁNKA DOTACE	78
9.3	COST-BENEFIT ANALÝZA PROJEKTU	82
9.3.1	Identifikace zainteresovaných stran dotačního projektu	82
9.3.2	Identifikace a kvantifikace nákladů a přínosů dotačního projektu	82
9.3.3	Výpočet CBA pro dotační projekt	84
9.3.4	Posouzení kritériálních ukazatelů a přijatelnosti dotačního projektu	86
9.4	ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ DOTACE	86
10	ZHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘÍNOSŮ A RIZIK NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ	93
10.1	PŘÍNOSY DOTAČNÍHO PROJEKTU	93
10.2	ANALÝZA RIZIK	94
10.2.1	Finanční riziko	94
10.2.2	Personální riziko	94
10.2.3	Technické riziko	95

10.2.4 Organizační riziko	95
ZÁVĚR	96
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	98
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	103
SEZNAM OBRÁZKŮ	104
SEZNAM TABULEK.....	105
SEZNAM PŘÍLOH.....	107

ÚVOD

Tato diplomová práce se zabývá problematikou evaluace rozpočtu vybrané obce v Olomouckém kraji. Je zejména zaměřena na hospodaření dané obce, její rozpočet a dotační politiku. Cílem práce je provést evaluaci rozpočtu obce Sušice a následně ze zjištěných poznatků vyvodit vhodný návrh optimalizace hospodaření této obce. Téma problematiky veřejných financí je z mého pohledu aktuálním, důležitým a přínosným tématem. Každého občana by mělo zajímat, jak obec ve které žije, hospodaří a využívá své peněžní prostředky, jelikož se ho to přímo týká.

Diplomová práce byla konzultována se starostou vybrané obce panem Ing. Bohumilem Gibalou, který byl velice ochotný a nápomocný při sdílení informací ohledně hospodaření obce Sušice. Tuto obci jsem si vybrala z důvodu její blízkosti mého trvalého bydliště a ochoty jejího vedení spolupracovat při tvorbě této diplomové práce.

Tato práce je rozčleněna do dvou částí, na teoretickou a praktickou část. Teoretické část práce je zaměřena na územní samosprávné celky České republiky a v rámci nich především na obecnou charakteristiku obcí, jejich finanční hospodaření, rozpočet či zásady sestavování rozpočtu. Dále jsou zde vymezeny pojmy jako dotace, jejich čerpání a Cost-Benefit analýza jako metoda pro hodnocení veřejných projektů (dotací).

V praktické části práce byly uplatněny poznatky z teoretické části. V jejím úvodu byla vypracována stručná charakteristika vybrané obce a následně analýza jejich příjmů a výdajů za posledních pět let, na jejímž základě byl představen návrh optimalizace hospodaření obce v rámci, kterého byla provedena analýza dotační politiky pro vybranou obec, prostřednictvím které byl vybrán dotační titul vhodný pro obec, jako optimalizace jejího rozpočtu. Následně byla vypracována finanční stránka této dotace a cost-benefit analýza, pro vyhodnocení dotačního projektu jako přínosného či nikoliv. Vybraný dotační projekt rekonstrukce veřejného osvětlení obce byl takto vyhodnocen jako přínosný a následně byla vypracována žádost o dotaci na tento projekt pro obci Sušice.

V závěrečné kapitole práce je vypracovaná analýza rizik a přínosů navrhovaného řešení optimalizace hospodaření obce Sušice a závěr ve, kterém je práce shrnuta.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cíle práce:

Hlavním cílem mé diplomové práce je provést evaluaci rozpočtu obce Sušice za období 2015 – 2019 a následně na základě zjištěných poznatků navrhnout vhodnou optimalizaci hospodaření vybrané obce.

Cílem teoretické části práce je provedení literární rešerše zaměřené na územní samosprávné celky a jejich rozpočty v rámci České republiky. Dále se zde budu zabývat problematikou dotací v České republice vzhledem k obcím.

Cílem praktické části práce bude analýza rozpočtu vybrané obce, především jejich příjmů a výdajů v rámci vybraného období.

Součástí praktické části práce bude také analýza dotační politiky pro vybranou obec, na základě které bude navržena vhodná optimalizace hospodaření obce a efektivnost tohoto návrhu.

Metody zpracování práce:

V diplomové práci budou využity následující metody zpracování práce:

Literární rešerše, která bude použita k vypracování teoretické části práce za pomoci českých, zahraničních, internetových a knižních zdrojů.

Analýza bude využita v praktické části této práce a pomocí ní budou analyzovány příjmy a výdaje obce za vybrané období a její celoroční hospodaření v jednotlivých letech. Dále bude analyzována dotační politika obce. Také bude provedena analýza rizik a přínosů navržené optimalizace hospodaření obce.

Cost-benefit analýza je taktéž použita v praktické části, kde se použije k vyhodnocení přijatelnost či nepřijatelnost navrhovaného dotačního projektu neboli zda tento projekt je přínosný či nikoliv.

Metoda pozorování je jednou z nejzákladnějších technik sběru dat. Bude též využita v rámci práce, především v interpretaci interních dokumentů obce Sušice.

Nestandardizovaný rozhovor je taktéž využit v rámci této práce ke sběru dat. Jeho prostřednictvím je možné získat podrobnější informace o obci Sušice skrze starostu této obce.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY

V České republice je územní samospráva zakotvena v rámci zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, podle které je samospráva dvoustupňovým systémem, kde základní jednotku tohoto systému představuje místní samospráva neboli obce a vyšším či druhým stupněm jsou tzv. územní samosprávné celky neboli kraje.

Kraje i obce jsou veřejnoprávními korporacemi, jedná se o právnické osoby, které vystupují v právních vztazích jako samostatný celek, pod svým jménem a nesou odpovědnost vyplývající z těchto právních vztahů. Mohou vlastnit majetek a hospodařit s ním zcela samostatně na základě vlastního rozpočtu výdajů a příjmů prostřednictvím vlastních peněžních fondů. Také zcela samostatně rozhodují o veškerých svých záležitostech. Pokud dojde k porušení tohoto práva ze strany státu, mohou samosprávné územní celky podat stížnost k Ústavnímu soudu proti nezákonnému vměšování. Stát může do činnosti obcí zasahovat jen v případě, pokud to vyžaduje ochrana zákona a to takovým způsobem, který je stanoven zákonem. (Lochmannová, 2017, s. 30-31; Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 4-5; Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 134; Pospíšil a kol, 2013, s. 10-17; Provazníková, 2015, s. 26-27)

1.1 Obec

Fungování a činnosti obcí jsou dále právně upraveny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Obec je tvořena obyvatelstvem, které společně využívá vymezené území či katastrální území a podílí se na řízení obce nepřímo pomocí zvolených zastupitelů ve veřejných komunálních volbách nebo přímo hlasováním v místním referendu či např. aktivní účastí na veřejných schůzích obce či zasedání zastupitelstva. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 4-5; Peková, 2011, s. 341)

Každá obec se rozkládá na jednom či více katastrálních území, podle kterých se případně dělí na části obce a je dále začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu některého vyššího územního samosprávného celku neboli kraje. Zákon o obcích umožňuje slučování či rozdělování obcí prostřednictvím místního referenda. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 4-5; Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 134)

1.2 Působnost obce

Obec plní funkce a činnosti vymezené zákonem o obcích v samostatné či přenesené působnosti. V případě že zákon nestaví, jestliže se jedná o přenesenou nebo samostatnou

působnost, je dáno, že se bude jednat o samostatnou působnost. Toto rozdělení je potřebné jak z procesních i finančních důvodů. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 4-5; Peková, 2011, s. 346-348; Provazníková, 2015, s. 27-29)

1.2.1 Samostatná působnost obce

Samostatnou působnost obec vykonává samostatně a na vlastní odpovědnost neboli v záležitostech, o kterých může rozhodovat samostatně prostřednictvím zákonem upravených pravomocí. Veřejná správa obce v rámci samostatné působnosti je decentralizována a vykonána pomocí tzv. volitelných orgánů obce, které svými rozhodnutími dále svěřují vlastní realizaci svým výkonným orgánům na obecním úřadu či přímým hlasováním občanů obce prostřednictvím místního referenda. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 4-5; Peková, 2011, s. 346-348; Provazníková, 2015, s. 27-29)

1.2.2 Přenesená působnost obce

V rámci přenesené působnosti dochází k dekoncentraci veřejné moci, kdy výkon státní správy je přenesen na obec. Hlavním cílem takovéto delegace některých úkolů státu na obec je přiblížit občanům základní záležitosti z oblasti státní správy. Pro plnění těchto delegovaných úkolů poskytuje stát obci jako protislužbu finanční příspěvek ze státního rozpočtu. Avšak ne vždy je možné toto přenesení úkolů uskutečnit, jelikož obce nejsou z různých příčin schopny či ochotny daný úkol za stát vykonávat, týká se to zejména malých obcí, které nedisponují dostatečnými prostředky pro výkon těchto delegovaných činností.

Z tohoto důvodu mohou obce se souhlasem krajského úřadu uzavřít veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí ve stejném obvodu, která na základě toho bude přenesenou působnost vykonávat místo ní. Obce, které takto na sebe převezmou povinnost přenesené působnosti, mají právo na úhradu nákladů vzniklých v rámci této přenesené působnosti. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 4-5; Kadeřábková a Peková, 2012, s. 21; Provazníková, 2015, s. 29)

1.3 Orgány obcí a jejich pravomoci

V rámci České republiky jsou jednotlivé orgány obcí vymezeny v zákoně o obcích a to včetně jejich kompetencí. Orgány obce se řídí podle pravidla prosté většiny neboli pro usnesení či rozhodnutí musí být nadpoloviční většina všech členů orgánu, aby tyto rozhodnutí či usnesení byly přijaty a nabyly platnost. (Peková, 2011, s. 351; Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 251; Zákon č. 128/2000 Sb.)

1.3.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo je kolektivní volený orgán, jehož počet členů je závislý podle zákona o obcích (§ 68) na počtu obyvatel dané obce a velikosti jejího územního obvodu.

Členové zastupitelstva obce jsou zvoleni v komunálních volbách na čtyřleté volební období z jednotlivých zástupců volebních stran v obci nebo eventuálně i z nezávislých kandidátů. Takto zvolení členové zastupitelstva dále volí ze svých členů místostarosty obce, členy rady obce a starostu obce.

Zasedání či jednání zastupitelstva obce, jsou zcela veřejná a jsou vedena podle předem schváleného jednacího řádu. Zastupitelstvo obce je podle zákona o obcích povinno se scházet alespoň 4 krát ročně. V rámci kompetence zastupitelstva obce je možné zřídit výbory jako své iniciativní, kontrolní a poradní orgány. Pro přijetí usnesení, rozhodnutí či volby, jak již bylo výše zmíněno, jen nutná nadpoloviční většina hlasů veškerých členů zastupitelstva obce v rámci projednávané věci. (Peková, 2011, s. 351; Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 251; Zákon č. 128/2000 Sb.)

1.3.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce, který za svou činnost v rámci samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce a v rámci přenesené působnosti neboli výkony státní správy může rozhodovat jen v případě, jestliže tak stanoví zákon.

Počet jejích členů je vždy lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Přesněji se její počet členů musí pohybovat v rozmezí od pěti do jedenácti. Rada obce nebude zvolena, pokud zastupitelstvo obce má méně jak 15 členů. Rada obce se skládá ze starosty a místostarostů či případně dalších členů.

Jednání rady obce jsou neveřejná. Rada obce disponuje kompetencemi pro zřizování komisí, které dále slouží jako jejich iniciativní a poradní orgány. Rada má také na starosti plnění rozpočtu obce a schválení účetní závěrky, dále také provádí rozpočtová opatření v souladu s usnesením zastupitelstva. Zastává také funkci zřizovatele i zakladatele organizací zřízených na základě usnesení zastupitelstva jako organizační složky či příspěvkové organizace s výjimkou obecní policie. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 141; Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 253-255)

1.3.3 Starosta a místostarostové

Obec je navenek zastoupena starostou. Starosta tedy zastává v obci funkci jejího představitele a statutárního orgánu, který za svou činnost odpovídá zastupitelstvu obce. Kromě svolávání, řízení a dokonce také přípravy schůze rady obce a zastupitelstva obce má povinnost podepisovat jejich usnesení společně s dalším pověřeným členem.

Jestliže v obci nebyla zřízena funkce tajemníka, je povinností starosty plnit jeho veškeré povinnosti. Starosta má za úkol řídit a kontrolovat veškeré zaměstnance obecního úřadu a také zastává funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. V zákoně o obcích je uveden soupis všech činností, které má starosta odpovědnost zabezpečit. Starosta je také odpovědný za informovanost veřejnosti o činnosti obce. (Peková, 2011, s. 354-355; Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 254)

Místostarostové stejně jako starosta jsou zvoleni, jak již bylo zmíněno, zastupiteli ze svého středu. Za výkon své funkce jsou odpovědní zastupitelstvu. Místostarostové zastupují starostu v době jeho nepřítomnosti. Jelikož se jedná o členy zastupitelstva obce, tak disponují hlasovacím právem. V rámci hlasování má hlas starosty případně místostarosty stejnou váhu jako hlasy ostatních členů orgánů. (Peková, 2011, s. 354-355; Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 254)

1.3.4 Výbory

Výbory zastávají funkci kontrolních, iniciativních a poradních orgánů zastupitelstva obce, nastane-li jejich zřízení. Zastupitelstvo obce rozhoduje o počtu zřízených výborů. Počet jejich členů musí být lichý a předseda každého výboru musí být člen zastupitelstva obce s výjimkou osadního výboru. Výbory mají za účel plnit úkoly jím svěřenými zastupitelstvem obce.

V rámci výboru je podle zákona povinné zřídit finanční výbor, jež má na starosti kontrolu hospodaření s majetkem včetně finančních prostředků a kontrolní výbor, jež zabezpečuje jak kontrolu dodržování právních předpisů tak i plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce. Minimální počet členů výborů je tři a jejich členy se nemohou stát tajemník, místostarostové, starosta a jiné osoby věnující se hospodaření obce. Zastupitelstvo obce má pravomoc zřizovat i další výbory, které mají za účel plnit úkoly, kterými byly pověřeny. Rozhodování je zde řízeno taktéž pravidlem většiny. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 142; Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 254-255)

1.3.5 Komise

Jestliže jsou komise zřízeny, zastávají funkci poradních a iniciativních orgánů rady obce. Mohou v rámci samostatné působnosti obce předkládat náměty a návrhy. Komise odpovídají za svou činnost radě obce. Je-li jim svěřen výkon státní správy v přenesené působnosti obce, tak budou výkonnými orgány obce v této oblasti a budou se zodpovídat starostovy obce a v tomto případě musí předseda komise disponovat zvláštní odbornou způsobilostí. Aby usnesení komise bylo považováno za platné, je nutná nadpoloviční většina všech jejích členů. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 142; Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 254-255)

1.3.6 Obecní úřad

Obecní úřad zabezpečuje výkon samosprávy a výkon státní správy v rámci přenesené působnosti. Je tvořen starostou, místostarosty, tajemníkem, pokud byl jmenován a zaměstnanci ve výkonných orgánech neboli odborech. Obecní úřad vykonává zejména administrativně organizační činnosti v souvislosti se správou obce, které má na starosti tajemník. Odbory jsou zde výkonnými orgány, jejichž náplň činností a počet závisí na velikosti obce a rozsahu samosprávy a výkonu státní moci v přenesené působnosti v rámci poskytování veřejných statků pro své občany. V rámci obcí mohou být zřízeny např. finanční, zdravotní a kontrolní odbor. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012; s. 142, Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 254-255)

2 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ OBCE

Mezi nejdůležitější úkoly obce patří také zabezpečování veřejných statků a služeb pro své občany a podmínky pro sociálně-ekonomický rozvoj svého území. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 231-232)

Veřejným statkem se myslí dle definice autora Grubera (2011, s. 188 -189) statek se dvěma základními znaky. Jedním znakem je tzv. nerivalita, která znamená, že spotřeba jednoho spotřebitele nikterak neovlivní spotřebu statku ostatních spotřebitelů. Dalším znakem je nevyloučitelnost, neboli není možné vyloučit žádného ze spotřebitelů v rámci spotřeby daného statku. (Lee, Johnson a Joyce 2014, s. 5; Rosen Gayer a Civan, 2014, s. 54-55)

Obce mají ve své pravomoci rozhodovat, jakým způsobem dojde k zabezpečování těchto veřejných statků či služeb neboli financování jejich nákladů. Avšak stát prostřednictvím zákonodárné legislativy ovlivňuje funkce, postavení či hospodaření územních samosprávních celků. Hospodaření územních samosprávních celků a tedy i obcí musí být v souladu s koncepcí hospodářské a stabilizační fiskální politiky státu. Stát může tedy ovlivňovat hospodaření územních samosprávních celků pomocí fiskálních pravidel. Přesněji tyto fiskální pravidla v rámci hospodaření územních samosprávních celků zahrnují:

- pravidla dosažení cílů stabilizační fiskální politiky státu
- transparentní účetnictví a výkaznictví
- dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu samosprávních územních celků
- rozpočtové hospodaření územní samosprávy (rozpočtová pravidla)
- daňová omezení a restrikce daňové pravomoci územní samosprávy
- omezení výdajů územní samosprávy
- regulace či restrikce v oblasti zadlužení územní samosprávy
- státní kontrola a monitorování hospodaření územní samosprávy

(Peková, 2011, s. 205-206)

V rámci pojmu finanční hospodaření obce si lze představit zejména bezchybné dodržování metodických postupů či právních předpisů. Řadí se sem majetkoprávní předpisy, daňové

zákony, obecně platné právní předpisy atd. Pro upřesnění mezi základní právní rámec finančního hospodaření obcí můžeme například zařadit tyto právní normy či předpisy:

- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)
- Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví
- Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
- Vyhláška MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpis, pro některé vybrané účetní jednotky
- Vyhláška č.416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změnách některých zákonů (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 10)

2.1 Princip 3E

Finanční hospodaření obce je založeno na konceptu tzv. 3E. Tato zkratka je odvozena z anglických výrazů economy, effectiveness a efficiency, do češtiny přeloženo jako hospodárnost, efektivnost a účelnost. Jedná se o princip hospodárného, efektivního a účelného nakládání s veřejnými prostředky. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 8-9; Vodáková, 2013, s. 19)

Tyto principy či pojmy jsou dle § 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, jsou interpretovány jako:

- Economy, česky hospodárnost - vynaložení veřejných prostředků v co nejmenší míře pro zajištění stanovených cílů avšak při dodržení odpovídající kvality.
- Effectiveness, česky efektivnost – takový způsob vynaložení veřejných prostředků, při kterém bude dosaženo nejvyššího možného rozsahu, přínosu a kvality plněných úkolů v rámci srovnání s vynaloženým objemem prostředků na plnění těchto úkolů.
- Efficiency, česky účelnost – takový způsob vynaložení veřejných prostředků, při němž bude zajištěna optimální míra dosažení cílů v rámci plnění stanovených úkolů. (Vodáková, 2016, s. 47; Ochrana a Půček, 2011, s. 47-51)

Podle autorek Otrusinové a Kubíčkové (2011, s. 8-9) je možné koncept 3E rozšířit o další tři principy na koncept 6E. Patří sem princip:

1. Equity do češtiny přeloženo jako spravedlnost – jedná se o snahu dělat věci správně za účelem předcházení nepoctivosti a diskriminaci.
2. Ethics, které se překládá jako etika – zde se zakládá na morální a právní stránce zaměstnanců a managementu. Etické kodexy zajišťují, že se bude brát v úvahu i nefinanční stránka či měřítko ve finančním řízení veřejné zprávy. Patří sem otázky na témata jako je slušnost, dobré vztahy mezi zaměstnanci, ochrana zdraví či pracovní prostředí.
3. Environment, česky prostředí – zaujímat odpovědné stanovisko k pracovnímu a životnímu prostředí.

2.2 Evaluace

Evaluace je procesem, jenž zkoumá, jak je nakládáno s veřejnými prostředky a jak je možné zvýšit hospodárnost a účinnost těchto prostředků a následné vyhodnocení efektivnosti zdrojů veřejného sektoru.

Evaluaci je možné provést jako:

- Ex-ante – fáze, kde se provádí identifikace a posouzení předběžných faktorů, které ovlivňují budoucí realizaci.
- Ad-hoc neboli namátková a ongoing neboli průběžná – jedná se o evaluace, které jsou provedeny v průběhu období.

- Ex-post – evaluace je provedena až po skončení průběhu období a poskytuje obraz účinků programu. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 8-9)

2.3 Rozpočet obce

Pro zabezpečení hospodárného a efektivního financování obcí slouží především rozpočet obce a její rozpočtový výhled. Smyslem rozpočtového hospodaření obce je sestavit plán budoucích výdajů na jedné straně a zajištění dostatečného krytí v rámci příjmů na straně druhé. Rozpočet obce tedy poskytuje informace o finanční situaci a záměrech obce. Sestavení rozpočtu je povinné pro každou obec a plánuje se vždycky na období jednoho roku. Toto rozpočtové období je v ČR shodné s kalendářním rokem. Oproti finančnímu účetnictví se rozpočet obce sestavuje na tzv. cash bázi tedy pomocí příjmů a výdajů a ne výnosů a nákladů, které se užívají v rámci akruálního principu. (Lee, Johnson a Joyce 2014, s. 14-18 ; Nahodil a kol, 2014, s. 61; Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 13)

Přesněji je rozpočet obce definován podle autorek Otrusinové a Kubičkové (2011, s. 13) jako finanční plán obsahující přehled příjmů a výdajů obce a jí zřizovanými subjekty, kterým se řídí financování činností obce.

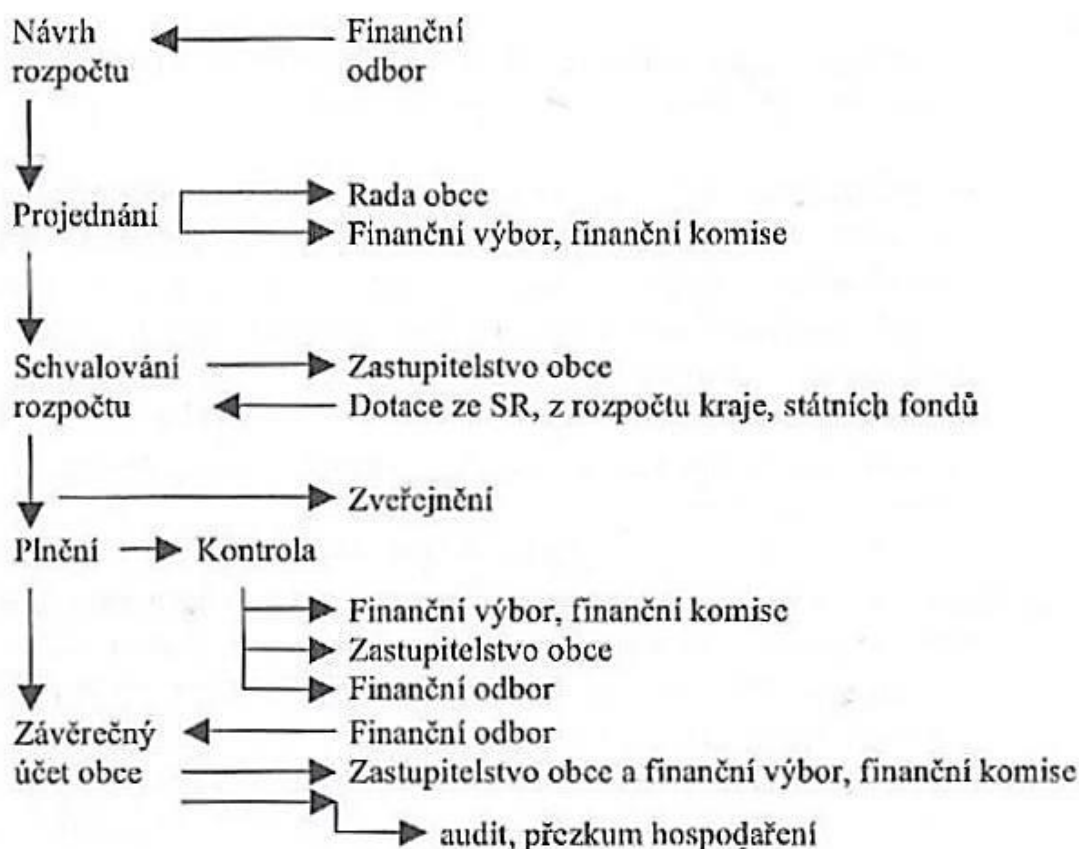
Autorka Peková (2011 s. 214) zase rozpočet charakterizuje jako:

4. decentralizovaný peněžní fond, který je tvořen na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti
5. bilance, která vyrovnává příjmy a výdaje z hlediska účetnictví
6. rozpočtovým plánem, podle jehož obce hospodaří
7. nástroj koncepce municipální či regionální politiky

Autoři Lee, Johnson a Joyce (2014, s. 14) pro změnu ve své anglické publikace uvádějí, že rozpočet je dokument či soubor dokumentů, jenž se vztahuje k finanční situaci a budoucím plánům dané organizace (rodina, korporace, vláda), obsahující informace o příjmech, výdajích, aktivitách, cílech a účelech.

Sestavování návrhu rozpočtu je obvykle provedeno výkonným orgánem obce většinou se jedná o finanční odbor obce. Následně je návrh rozpočtu projednáván na základě místních podmínek výkonnými orgány obce čili finančním výborem obce a radou obce a případné připomínky těchto výše zmíněných orgánů jsou do něj zapracovány. Schvalování rozpočtu má v pravomoci volený orgán obce čili zastupitelstvo obce, které schválí závazné

ukazatele, jež je nutné následně po schválení důkladně rozepsat pomocí rozpočtové skladby. Takto schválený rozpočet je pak buďto vyrovnaný, schodkový či přebytkový. V rámci rozpočtu se schodkem musí být tento schodek pokryt finančními prostředky z minulých let anebo půjčkou, úvěrem, výnosem z prodeje majetku nebo dluhopisů a návratnou finanční výpomocí. (Peková, 2011, s. 211-222; Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 409-411; Provazníková, 2015, s. 63-64)

Obrázek 1 Rozpočtový proces na příkladu rozpočtu obce v ČR (Peková, 2011, s. 408)

Důležitou zásadou je v rámci kontroly plnění rozpočtu a jeho vyhodnocování v průběhu roku skutečnost, že rozpočet obce musí být úplný, pravdivý a reálný. Přehled o plnění rozpočtu a zpracování závěrečného účtu je v pravomoci výkonného orgánu obce – finančního odboru či radě, ale jejich schválení spadá do pravomoci volených orgánů obce. Obec je každý rok povinna si nechat svoje hospodaření za minulý rok přezkoumat u krajského úřadu či auditoru nebo auditorské společnosti a případně, že se rozhodne pro výběr auditora či auditorské společnosti tuto skutečnost oznámit krajskému úřadu. Takto

vznikne zpráva o přezkoumání hospodaření obce za minulý rok, jenž je nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu. (Provazníková, 2015, s. 63-64)

Rozpočet obce plní tyto důležité funkce:

1. Alokační – tato funkce je rozhodující na úrovni územní samosprávy. Pomocí finančních prostředků soustředěných v rámci rozpočtu obce se financují potřeby v lokálním veřejném sektoru, neboli se zabezpečují veřejné statky.
2. Redistribuční – využití této funkce je na úrovni obcí jen v omezené míře, především v rámci sociální výpomoci sociálně slabším občanům. Více k jejímu využití dochází zejména až na úrovni vyššího stupně územní samosprávy skrze přerozdělování části finančních prostředků z rozpočtu regionů do rozpočtu obcí.
3. Stabilizační – funkce, která je využívána na úrovni obcí taktéž v omezené míře, avšak v rámci vyspělých zemích ovlivňuje obec svými činnostmi růst ekonomického potenciálu daného území, např. budováním technické infrastruktury (Peková, 2011, s. 214)

2.3.1 Rozpočtový výhled

Rozpočet se sestavuje pomocí rozpočtového výhledu, který slouží pro střednědobé finanční plánování obce na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků a sestavuje se na období dvou až pěti let následujících po roce, pro který se sestavuje roční rozpočet. Jeho obsahem jsou souhrnné základní informace o výdajích a příjmech, především se jedná o dlouhodobé pohledávky a závazky, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. V rámci dlouhodobých závazků musíme brát v úvahu jejich dopady na hospodaření obce po celou jejich dobu trvání. (Nahodil a kol, 2014, s. 61; Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 13)

2.3.2 Rozpočtové provizorium

Jestliže rozpočet obce není schválen do konce kalendářního roku, přesněji do 1. ledna rozpočtového roku, bude se rozpočtové hospodaření obce řídit pravidly rozpočtového provizoria. Jde o mimořádné řešení, kdy se zvolí čerpání výdajů po měsících v maximální míře jedné dvanáctiny rozpočtu z předcházejícího období. Rozpočtové provizorium bude trvat tak dlouho, dokud nebude schválen rozpočet obce na rozpočtové období. Zavedení rozpočtového provizoria pro státní rozpočet je ojedinělé, u obcí je, ale poměrně častou záležitostí.

2.3.3 Rozpočtový proces

Rozpočet obce je sestavován, schvalován a spravován v rámci časové posloupnosti, jež se nazývá tzv. rozpočtový proces, který je upraven právními předpisy, přesněji zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočtový proces trvá zhruba 1,5 až 2 roky a je rozdělen do několika etap. (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015)

Do etap rozpočtového procesu patří:

4. Etapa, kdy výkonný orgán obce sestavuje návrh rozpočtu.
5. Etapa, kdy se projednává a schvaluje návrh rozpočtu.
6. Etapa, kdy dochází k plnění rozpočtu případně k jeho změnám.
7. Etapa průběžné kontroly plnění rozpočtu.
8. Etapa, ve které se sestavuje přehled o skutečném vývoji plnění rozpočtu a kontrola plnění rozpočtu (Peková, 2011, s. 212-213)

2.3.4 Rozpočtové zásady

Během rozpočtového procesu je nutné, aby byly dodrženy obecně platné rozpočtové. Podle autorky Pekové (2011, s. 409) se jedná o tyto následující zásady:

- Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu obce a hospodaření podle něj.
- Zásada pro dlouhodobou vyrovnanost rozpočtu, která představuje základ úspěšného dlouhodobého hospodaření.
- Zásada jednotného a úplného rozpočtu, která udává, že existuje jen jeden rozpočet pro danou obec obsahující všechny příjmy a výdaje dané obce.
- Zásada účetního auditu a přezkoumání hospodaření.
- Zásada reálného a pravdivého rozpočtu neboli reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu pro minimalizaci odchylek.
- Zásada hospodárnosti a efektivnosti, která zabezpečuje funkce veřejných rozpočtů s prostřednictvím co nejmenších příjmů, aby se předešlo plýtvání.

- Zásada pro publicitu, která udává, že obec musí informovat občany o svém hospodaření.

(Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 409-411; Pospíšil a Žufan, 2019, s. 66-68; Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 213-214)

2.3.5 Rozpočtová opatření

Změny v rozpočtu obce po jeho schválení (v průběhu rozpočtového období) jsou prováděny tzv. rozpočtovými opatřeními z důvodu např.:

- Organizačních změn – zřizování nebo rušení příspěvkových organizací obce.
- Změn v právních předpisech – změny v legislativě ČR, sazeb DPH, atd.
- Věcných změn – neuskutečnění plánovaných investic, neočekávané navýšení ceny energie, atd.

Za rozpočtová opatření se považují:

- Povolené přesouvání prostředků rozpočtu mezi jednotlivými druhy výdajů a příjmů v rozpočtu.
- Povolené překročení rozpočtu podřízenou organizací.
- Vázání prostředků rozpočtu, když je krytí výdajů ohroženo z důvodu neplnění příjmů, objem rozpočtu se sníží.

(Pospíšil a Žufan, 2019, s. 120; Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 208)

2.3.6 Závěrečný účet

Závěrečný účet udává přehled o ročním hospodaření obce a zprávy o přezkumu jejího hospodaření, která posuzuje, zda údaje o plnění rozpočtu a jejího hospodaření jsou pravdivé. Závěrečný účet je sestavován výkonnými orgány obce neboli finančním odborem a radou, dále je projednáván volenými orgány obce a to kontrolní komisí a zastupitelstvem, které jej následně schvaluje.

Tento účet obsahuje všechny údaje o hospodaření obce s jejími příjmy a výdaji, které jsou rozčleněny podle rozpočtové skladby. Toto členění je významné zejména z hlediska řádného a důkladného zhodnocení finančního hospodaření obce a jí zřízených či založených právnických osob a hospodaření s jejich majetkem. Dále je nutné uvést analýzu faktorů, které ovlivňují plnění příjmů a výdajů rozpočtu obce. Pro lepší přehlednost a

vypovídací schopnost by měl závěrečný účet obsahovat také např. tabulky, grafy či komentáře. (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 122; Provazníková, 2015, s. 63-65)

Obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích musí požádat o přezkoumání svého hospodaření krajský úřad nebo mu oznámit, že se rozhodli zadat toto přezkoumání auditorské společnosti či auditorovi a to do 30. června následujícího roku.

Návrh závěrečného účtu včetně zprávy o přezkumu hospodaření je povinné zveřejnit 15 dní před dnem jeho projednání zastupitelstvem prostřednictvím jeho vyvěšením na úřední desce dané obce či jejich internetových stránkách. Zastupitelstvo obce se na tomto zasedání vyjádří k schválení závěrečného účtu a to:

- Souhlasem s hospodařením obce bez jakýkoliv výhrad.
- Souhlasem s hospodařením obce s výhradami, podle kterých přijme obec opatření nutná k nápravě objevených chyb či nedostatků.

Následně musí být schválený závěrečný účet včetně zprávy o hospodaření vhodně a po dobu 30 dnů od jeho schválení zveřejněn na internetových stránkách a úřední desce obce, aby se k němu mohli vyjádřit i občané obce. (Pospíšil a Žufan, 2019, s. 122)

2.3.7 Rozpočtová skladba

Veřejné rozpočty fungují na principu jednotnosti příjmů a výdajů neboli rozpočtu. Tedy až na pár výjimek, jako například v oblasti investic, kde si každá obec stanoví své priority sama. Zabezpečení této jednotnosti a přehlednosti rozpočtu obce je provedeno prostřednictvím tzv. rozpočtové skladby, která je upravena ve vyhlášce Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. (Paroubek, 2019, s. 13-15)

Jedná se o jednotné a přehledné třídění všech příjmů a výdajů veřejných rozpočtů či mimorozpočtových fondů státu, obcí a krajů. Avšak na operace spojené s podnikatelskou činností subjektů územní samosprávy a na příspěvkové organizace se rozpočtová skladba nevztahuje. (Hamerníková, 2017, s. 70-71; Paroubek, 2019, s. 13-15; Peková, Pilný a Jetmar, 2019, s. 462-463; vyhláška č. 323/2002 Sb.)

Rozpočtová skladba tedy umožňuje obci:

- Zabezpečit jednotnost a přehlednost rozpočtu obce.
- Analýzu příjmů a výdajů v rozpočtové soustavě, v čase i prostorově, včetně komparace mezi jednotlivými obcemi, kraji či na mezinárodní úrovni.

- Sumarizace příjmů a výdajů za celou rozpočtovou soustavu včetně konsolidace, jenž má za úkol eliminovat riziko spojené s několikanásobným načítáním určité operace a to především u dotací.
- Zajištění a využití potřebných informací v rámci rozpočtové politiky. (Paroubek, 2019, s. 13-15; Peková, 2011, s. 409)

Podle § 1a Vyhlášky č. 323/2002 Sb., rozpočtová skladba udává třídění příjmů a výdajů:

- Z hlediska odpovědnostního - odpovědnostní třídění
- Z hlediska druhového - druhové třídění
- Z hlediska odvětvového - odvětvové třídění
- Z hlediska konsolidačního - konsolidační třídění
- Z hlediska podkladu pro změnu rozpočtu - podkladové třídění
- Z hlediska jejich prostorového původu - prostorové třídění
- Z hlediska původu jejich zdroje - nástrojové třídění
- Z hlediska jejich příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům - doplňkové třídění
- Z hlediska jejich příslušnosti k programům - programové třídění
- Z hlediska účelu rozpočtového přesunu - účelové třídění
- Z hlediska jejich věcné podstaty – strukturní třídění
- Z hlediska účelů transferů a půjčených prostředků - transferové třídění (Paroubek, 2019, s. 36-44)

2.3.7.1 Druhové třídění

Pro účely této práce je podstatné především druhové třídění výdajů a příjmů obce, proto je mu v této kapitole věnována větší pozornost.

Druhové třídění je považováno za jedno z nejdůležitějších hledisek třídění rozpočtu, v rámci kterého jsou veškeré příjmy a výdaje členěny dle příjmových a výdajových druhů.

Dochází zde k třídění peněžních operací do tří základních skupin a to příjmů, výdajů a financování. Pro obce je toto třídění povinné a odlišují se zde od sebe třídy, seskupení položek, podseskupení položek a jednotlivé položky výdajů a příjmů, všechny označené

kódem. Autorka Peková (2011, s. 412) uvádí následující členění těchto tříd podle druhového hlediska:

- Třída 1 - daňové příjmy
- Třída 2 - nedaňové příjmy
- Třída 3 - kapitálové příjmy
- Třída 4 - přijaté dotace
- Třída 5 - běžné výdaje
- Třída 6 - kapitálové výdaje
- Třída 7 – financování (Paroubek, 2019, s. 22-28)

2.4 Peněžní (mimorozpočtové) fondy

Podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů mají obce (zastupitelstvo obce) pravomoc zřizovat mimorozpočtové peněžní fondy. Tedy finanční hospodaření obce nemusí být založeno pouze na daném rozpočtu obce, ale může být jeho součástí i peněžní či mimorozpočtové fondy. Výhodou těchto mimorozpočtových fondů je, že na rozdíl od územních rozpočtů, jejich finanční prostředky nepropadají na konci rozpočtového období a je možné je převést do dalšího období. Příjmy těchto fondů jsou podle §5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů tvořeny z přebytků hospodaření minulých let a příjmů běžného období.

Tyto fondy mohou být účelové či neúčelové a jsou zřizovány pro uplatňování konkrétních cílů. Častěji jsou zřizovány účelové fondy, jelikož použití finančních prostředků těchto fondů je určeno k předem stanoveným druhům potřeb. Zřízením příliš velkého počtu mimorozpočtových fondů se nedoporučuje, jelikož tím dojde k omezení volnosti využití daných finančních prostředků, protože v rámci daných fondů musí být využity na určité potřeby a to může vést k situaci, kdy v daném rozpočtovém období v některých fondech finanční prostředky přebývají, zatímco v jiných jich je nedostatek. (Provazníková, 2015, s. 68-69; Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 215-217; Zákon č. 250/2000 Sb.)

3 ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY OBCE

Obce využívají k pokrytí svých výdajů vlastní příjmy, peněžní prostředky ze státního rozpočtu či jiné, tzv. doplňkové příjmy. Podle § 9 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů obce získávají příjmy do svého rozpočtu zejména z:

- Příjmů z vlastního majetku či majetkových práv.
- Příjmů z výsledku vlastní hospodářské činnosti.
- Příjmů právnických osob z jejich hospodářské činnosti, jestliže se jedná podle zákona o příjmy obce, která organizaci zřídila či založila.
- Příjmů z vlastní správní činnosti, které zahrnují příjmy z výkonu státní správy, především ze správních poplatků, příjmy z vybraných pokut a odvodů.
- Příjmů z místních poplatků dle zvláštního zákona.
- Příjmů v rámci výnosů z daní či podílů na nich.
- Příjmů dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- Příjmů v rámci dotací ze státního rozpočtu, ze státních fondů anebo z rozpočtu kraje.
- Příjmů z přijatých peněžitých darů či příspěvků.
- Příjmů, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

Pro účely této práce je důležité zejména členění příjmů do čtyř hlavních kategorií, které budou podrobněji popsány v následujících kapitolách. Těmito kategoriemi jsou

- Příjmy daňové
- Příjmy nedaňové
- Přijaté transfery
- Kapitálové příjmy (Buchta, 2016, s. 55-57)

3.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří významnou část rozpočtu obce. Jaká daň a jak velká část z této daně případně do rozpočtu obce je přesněji vymezeno v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Na níže uvedeném obrázku můžete vidět schéma daňových příjmů plynoucí do rozpočtu obce podle tohoto zákona.

Obrázek 2 Schéma rozpočtového určení daní v ČR (Co přinese rok 2019 v rozpočtovém hospodaření obcí, © 2020)

Součástí daňových příjmů obce jsou také místní a správní poplatky. Místní poplatky jsou vybírány dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích a mají fakultativní charakter, neboli obec rozhoduje, jestli poplatek uplatní, a když ano tak v jaké výši. Patří sem například poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek za komunálních odpad atd. (Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 428-429; zákon 243/2000 Sb.)

Správní poplatky jako příjmy rozpočtu obce jsou upraveny na základě zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Do této skupiny poplatků spadají poplatky za provedení správních úkonů provedených v rámci přenesené působnosti. Přesněji se jedná například o poplatky za ověřování dokumentů a listin, vydání potvrzení o nezadluženosti, nahlédnutí do živnostenského listu či ohlášení změny trvalého pobytu. (Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 428-429; zákon 243/2000 Sb.)

3.2 Nedaňové příjmy

Další důležitou skupinou příjmů pro obce jsou nedaňové příjmy. Do této skupiny příjmů patří příjmy z vlastní činnosti, příjmy z pronájmu majetku obce, příjmy z obchodování s cennými papíry, příjmy za knihovnické služby či poplatky za parkování, poplatky za hřbitovní služby, pokuty, příjmy od vlastních neziskových organizací, přijaté neinvestiční

dary, přijaté splátky půjčených prostředků atd. (Peková, 2011, s. 243; Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 221; zákon 243/2000 Sb.)

3.3 Kapitálové příjmy

Obec nabývá kapitálových příjmů prostřednictvím prodeje svého dlouhodobého majetku. Jedná se zejména o prodej majetku, který obec již nepotřebuje a díky kterému získá jednorázový a nahodilý příjem. Při oceňování prodávaného majetku se přihlíží např. k cenové mapě, tržní ceně, k účelu ke kterému budou sloužit či provedené expertíze. Kapitálové příjmy obce jsou primárně určeny pro financování investic a ne pro financování jejich provozních výdajů. Zařadit sem můžeme i sponzorské dary určené pro pořízení investic, které jsou taktéž nahodilého rázu. (Peková, 2011, s. 474; zákon 243/2000 Sb.)

3.4 Přijaté transfery

Přijaté transfery tvoří významnou část příjmů obce. Obce můžou dotace získat z různých úrovní veřejných rozpočtů jako např. ze státního rozpočtu či z rozpočtu kraje. Obecně jsou obcím tedy poskytovány nárokové dotace, jejichž výše a struktura je každý rok schvalována v rámci zákona o státním rozpočtu, dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu, dotace z rezortních kapitol, dotace ze státních fondů ČR či z fondů EU a dále také mimořádné dotace z rezerv státního rozpočtu. Tyto přerozdělovací procesy uvnitř veřejných rozpočtů jsou projevem solidarity a slouží k zabezpečení standartní úrovně veřejných statků, zmenšení rozdílů v daňové kapacitě, k spravedlivějšímu přerozdělování veřejných příjmů a minimalizace rozdílů rozvoje mezi odlišnými regiony. Podrobněji jsou dotace popsány v níže uvedené kapitole č. 6, zejména jejich členění a postup čerpání. (Peková, 2011, s. 261-263, 480-482)

4 ROZPOČTOVÉ VÝDAJE OBCE

Výdaji obce rozumíme všechny nenávratné platby na běžné i kapitálové účely a poskytované návratné platby čili půjčky za účelem rozpočtové politiky. Objem výdajů obce záleží na rozpočtovém omezení ze strany příjmů obce a také na rozsahu pravomocí a odpovědnosti obce za zabezpečení veřejných statků a služeb.

Podle § 9 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů obce využívají své výdaje zejména na úhradu následujících položek:

- Závazky obec vzniklé v rámci plnění povinností uložených jí zákony.
- Výdaje vzniklé v rámci vlastní činnosti obce v její samostatné působnosti, jedná se především o výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj.
- Výdaje vzniklé v rámci výkonu státní správy, kterou je obec pověřena zákonem.
- Závazky vytvořené v rámci uzavřených smluvních vztahů v hospodaření obce a ze smluvních vztahů vlastních organizací, pokud k nim přistoupila.
- Závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi či jinými subjekty, i s příspěvky na společnou činnost.
- Výdaje použité na úhradu úroků z přijatých půjček či úvěrů.
- Výdaje na emisi vlastních dluhopisů či na úhradu výnosů z nich, které patří jejich vlastníkům.
- Výdaje na podporu subjektů, které provádějí veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání, které je prospěšné pro obec.
- Další výdaje, které byly uskutečněny v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.

(Pospíšil a Žufan, 2019, s. 114-115; Provazníková, 2015, s. 68-69,198-201; zákon č. 250/2000 Sb.)

Pro účely této práce je důležité zejména členění výdajů z ekonomického hlediska na běžné a kapitálové výdaje, protože s těmito skupinami výdajů je dále pracováno v praktické části práce.

4.1 Běžné výdaje

Mezi běžné výdaje obce patří výdaje, kterými jsou financovány běžné, pravidelné a opakující se potřeby obce. Běžné výdaje se v rámci obcí podílejí na celkových výdajích zhruba 2/3 a tvoří tak nejpočetnější a velmi důležitou skupinu výdajů. Mezi tyto výdaje se řadí např. výdaje na poskytování veřejných statků, výdaje na provoz škol, výdaje na údržbu veřejných prostranství či výdaje na provoz veřejného osvětlení. (Provazníková, 2015, s. 105, 194-195; Wokoun, Mates, Kadeřábková a kol., 2011, s. 223-225)

4.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje obce zahrnují výdaje na dlouhodobé běžně se neopakující potřeby, především ty investiční. Kapitálové výdaje v rámci obce zahrnují v průměru okolo 1/3 z celkových výdajů obce. Do této skupiny výdajů jsou především řazeny výdaje na pořízení nových investic, výdaje na investiční transfery a půjčky, výdaje na investice do dlouhodobého majetku a výdaje související s oceňováním pozemků. (Peková, 2011, s. 280; Provazníková, 2015, s. 105, 194-195)

5 DOTACE VE VZTAHU K OBCÍM

Pojem dotace není v odborné literatuře jednotný termín, jeho definice se liší od autora k autorovi. Například autoři Rosen, Gayer a Civan (2014, s. 518-519) ve své anglické publikaci uvádějí, že dotace představují velice důležitý zdroj příjmů územních samospráv a postoupení dotací z jedné úrovně státní správy na druhou je považováno za hlavní metodu pro výměnu fiskálních zdrojů v rámci federálního systému, která umožňuje využití těchto dotací územními samosprávnými celky pro financování svých činností a aktivit.

V ČR je dotace definována podle § 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech jako *„peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel“*.

Peková (2011, s. 261) zase dotace pokládá za *„nenávratné vztahy přerozdělování v rámci rozpočtové soustavy.“*

Dotační politika je centrálně koordinovanou politikou soustředěnou za předem určených podmínek na podporu předem určených oblastí. V současnosti se dotační politika nejčastěji člení podle podporovaných oblastí, jedná se například o oblasti životní podpora, zemědělství či podnikání.

Dotace jsou také využívány v rámci přenesené působnosti, kde kraje či obce za stát vykonávají určité činnosti pro své občany a stát se na oplátku podílí na financování těchto činností. Další využití dotací nastává ze strany státu v rámci kontroly územně samosprávných celků. Pro stát by bylo politicky a hospodářsky nevýhodné, kdyby jistá část příjmů krajů a obcí neprocházela skrz jeho přerozdělovací systém, jelikož by tak ztratil možnost k ovlivňování hospodaření územně samosprávných celků.

Dotace subjektů je základní součástí přerozdělování a existence tohoto přerozdělování je zapříčiněna nerovností mezi subjekty, existence externalit či podpory preferovaného cíle. Tato nerovnost nastává například kvůli špatné infrastruktuře, nezaměstnanosti či sociálním problémům jako chudoba atd. Jelikož standardní úroveň při poskytování statků a služeb občanům musí být zabezpečena v každém územním samosprávném celku, jinak by hrozila nestabilita státu. Z tohoto důvodu dochází k dotování nejchudších územní na základě principu solidarit. Tento princip můžeme vidět i nejen v ČR, ale i v rámci Evropské unie. (Pastuszková a kol., 2011, s. 61-62; Strnadová, 2019, s. 9)

5.1 Typologie dotací

Dotace je možné rozčlenit do různých kategorií, podle různých hledisek či autorů. Jako nejdůležitější se obecně užívá rozčlenění na základě těchto kritérií:

1. Podle účelovosti se dotace člení na základě toho, zda jsou poskytovány pro konkrétní účel, na který jej příjemce může využít či nikoliv.
 - Účelové dotace - jsou charakterizovány jako peněžní prostředky poskytované fyzickým či právnickým osobám na přesně daný účel.
 - Neúčelové dotace - se popisují jako peněžní prostředky bez určitého účelu v rámci doplnění chybějících zdrojů v rozpočtu.

U neúčelových dotací, které jsou většinou nepodmíněné, je nutné dbát na to, jak jsou v rámci hospodaření orgánů územní samosprávy použity, jelikož může dojít k neefektivnímu využití těchto dotací zapříčiněné neodborným rozhodnutím. (Pastuszková a kol., 2011, s. 62; Peková, 2011, s. 265; Rosen, Gayer a Civan, 2014, s. 520-524)

2. Podle spoluúčasti jsou dotace členěny na základě toho, zda dochází k finanční spoluúčasti nebo ne při financování nákladů vybraného projektu.
 - Dotace se spoluúčastí
 - Dotace bez spoluúčasti
3. Na základě použití jsou dotace děleny podle toho, na co byly použity.
 - Běžné (neinvestiční) dotace - jedná se o dotace na financování běžných či opakujících se potřeb například v rámci sociálních služeb či zdravotnictví.
 - Kapitálové (investiční) dotace – jsou dotace, které financují jednorázové, neopakující se a dlouhodobé investiční potřeby.
4. Podle nárokovosti se dotace rozčleňují na základě nároku získání dotace.
 - Nárokové dotace – u tohoto typu dotací má žadatel právo na dotaci vyplývající ze zákona o státním rozpočtu či případně jiných zákonů, když splní podmínky pro získání dotace. Pomocí těchto dotací se zejména financují sociální služby.
 - Nenárokové dotace – neexistuje u nich žádný právní nárok, poskytovatel má právo rozhodovat o jejich neudělení nebo udělení. Jejich nevýhodou jsou

zvýšené náklady na administrativu z důvodu nutnosti dotačních žádostí. (Pastuszková a kol., 2011, s. 62; Strnadová, 2019, s. 11-13)

Dalším typem dotací jsou návratné finanční výpomoci, jež můžeme definovat jako prostředky, které byly právnickým či fyzickým osobám čili příjemci poskytnuty bezúročně, avšak příjemce má povinnost tyto prostředky vrátit zpět poskytovateli. Dále jsou tyto výpomoci poskytovány zejména na určitý účel. (Pastuszková a kol., 2011, s. 61; Strnadová, 2019, s. 11-13)

5.2 Čerpání dotací obcemi

Existuje celá řada způsobů, jak obce mohou získat dotace, avšak pro účely této práce se zaměřím převážně na ty nejčastěji využívané obcemi. Mezi ně patří dotace ze státního rozpočtu a dotace z fondů EU. Tyto dotace je možné získat pomocí dotačních operačních programů, které jsou každoročně vyhlašovány. V tomto procesu dotační politiky je kladen důraz na lhůty jednotlivých výzev k podání žádosti o dotaci a podmínky, které je nutné splnit k následnému čerpání finančních prostředků. Obce v ČR si prostřednictvím finančních prostředků z operačních programů EU zlepšily své rozpočty a díky tomu došlo k obnově či rozvoji infrastruktury těchto obcí a dalších jejich oblastí jako např. cestovní ruch, školství, kultura atd. (Strnadová, 2019, s. 12-15)

5.2.1 Dotace ze státního rozpočtu

Pro obce, jak již bylo zmíněno, jsou dotace ze státního rozpočtu důležitým a ve většině případů i každoročním příjmem. Tyto dotace jsou nejčastěji vypláceny prostřednictvím souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí. Patří do nich běžné dotace, které jsou určeny na zabezpečení veřejných statků a služeb na úrovni dané obce a podmínky pro jejich čerpání jsou uvedeny v zákonu o státním rozpočtu ČR na daný rok. Jedná se o dotace na výkon státní správy a dotace na lůžko ve vybraných zdravotnických zařízeních, které jsou nárokovým typem dotace a jsou ve většině případů nejdříve vypláceny krajům, které pak následně finanční prostředky rozdělí jednotlivým obcím. Dále sem patří dotace kapitálové, které jsou nenárokové a jejich čerpání je jmenovitě schvalováno v rámci zákona o státním rozpočtu. (Provazníková, 2015, s. 135-141)

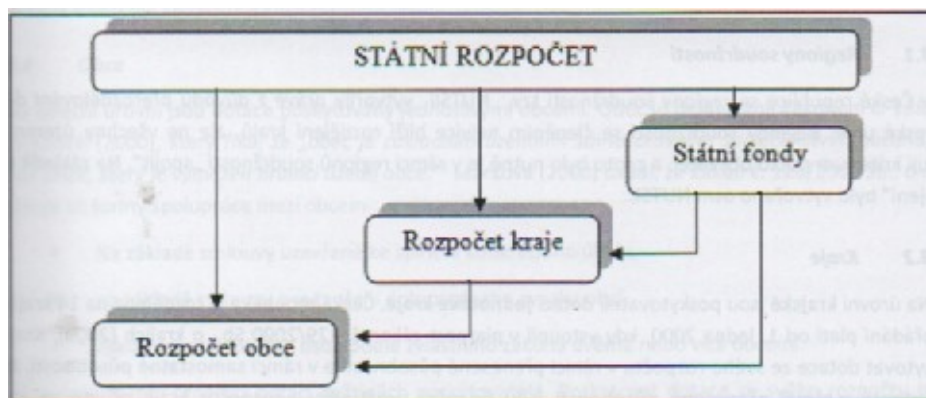
Dalším typem dotací, které jsou přidělovány obcím, jsou vypláceny Ministerstvem financí prostřednictvím všeobecné pokladní správy státního rozpočtu. Jedná se o finanční prostředky, jež není možné sledovat podle jejich odvětvového dělení a které nejdou

zahrnout do určité kapitoly státního rozpočtu. Řadíme sem například účelové dotace pro výdaje spojené s konáním voleb do Evropského parlamentu a obecních zastupitelstev a investiční dotace pro podporu či obnovu regionálního školství a akce financované na základě rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR.

Další možností pro obce jsou nenárokové dotace poskytované z rozpočtových kapitol některých ministerstev pomocí grantových programů, které jsou vyhlašovány jednotlivými ministerstvy. Přesněji se jedná o kapitálové nenárokové dotace, o které obce musejí zažádat. Rozhodovací pravomoci v rámci jejich přidělení mají jednotlivá ministerstva. (Provazníková, 2015, s. 135-141)

Poskytovatelem dotace v rámci národní úrovně může být podle § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech pouze:

- Ústřední orgán státní správy (ministerstva, úřad vlády atd.)
- Akademie věd České republiky
- Úřad práce
- Organizační složky státu, určené zvláštním zákonem
- Grantová agentura České republiky (Pastuszková a kol., 2011, s. 64-65)

Obrázek 3 Schéma dotačních vazeb v rozpočtové soustavě veřejného sektoru (Pastuszková a kol., 2011, s. 65)

5.2.2 Dotace z fondů EU

V rámci nadnárodní úrovně je nejvýznamnějším poskytovatelem dotací pro ČR Evropská unie. Ta je poskytuje ze svého rozpočtu prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. V rámci strukturálních fondů EU je vymezeno pro dotace 11 tematických oblastí či cílů, které jsou následující:

- Investice do vývoje, výzkumu či inovací pro praxi
- Podpora pro střední a malé podniky
- Rozvíjení využití komunikačních a informačních technologií
- Snížení energie vynaložené v rámci ekonomiky
- Zvýšení kvality vzdělávacího systému
- Transparentní, efektivní a kvalitní veřejná správa a instituce
- Modernizovat infrastrukturu dopravy a ekologickou dopravu
- Omezení povodní, ekologické zátěže a přírodních rizik
- Zvýšení zaměstnanosti a kvalitní pracovní síly
- Boj proti chudobě a fungující sociální systém

Jedná se především o nenárokové dotace pro rozvojové projekty obcí, u kterých se vyžaduje spoluúčast dané obce na financování těchto projektů. Dále dotace mohou být jak běžné, tak kapitálové a zejména účelové. O udělení dotace rozhodují v tomto případě příslušné orgány EU na základě politiky soudržnosti a uznatelných či neuznatelných výdajů. Ve většině případů jsou finanční prostředky v rámci dotace vypláceny až po skončení projektu či etapy projektu, proto je nutné, aby žadatel o dotaci měl zabezpečené financování celého projektu či jeho etapy. (Peková, 2011, s. 426, Provazníková, 2015, s. 146, 152)

5.3 Žádost o poskytnutí dotace

Žadatelé o dotaci v našem případě obce předkládají v rámci výzev dotačních projektů své projektové žádosti ve stanové lhůtě, a pokud spadají do okruhu oprávněných žadatelů, jelikož pouze takto se mohou stát jejich žádosti předmětem posouzení ze strany poskytovatele, jestli žádosti vyhovět či nikoliv. Tyto výzvy pro podání žádostí jsou

nejčastěji zveřejňovány v různých intervalech na webových stránkách poskytovatele dotace. (Strnadová., 2019, s. 18-19)

Mezi povinné náležitosti žádosti o poskytnutí dotace patří podle § 10a zákona č. 250/2000 Sb., zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů následující body:

- Jméno a příjmení, datum narození a adresa bydliště žadatele pokud se jedná o fyzickou osobu a je-li tato fyzická osoba podnikatelem tak také její identifikační číslo, pokud jí bylo přiděleno. U Právnícké osoby je nutné uvést název a sídlo obchodní firmy, její identifikační číslo bylo-li jí přiděleno.
- Požadovaná částka na dotaci projektu.
- Pro jaký účel chce žadatel dotaci využít.
- Doba, v rámci které se má dosáhnout účelu.
- Odůvodnění žádosti, kde je nutné řádně vysvětlit důvody žádosti.
- Seznam příloh žádosti
- Datum vyhotovení žádosti a podpis žadatele, případně jeho zástupce, a jestliže se jedná o zastoupení na základě plné moci, je nutné doložit i tuto plnou moc.
- Pokud je žadatel právnickou osobou musí také doložit identifikaci následujících osob:
 1. Osoby zastupujících právnickou osobu spolu s uvedením právního důvodu zastoupení.
 2. Osoby, které mají podíl v této právnické osobě.
 3. Osoby, v nichž má přímý podíl a také výše daného podílu.

Jestliže podaná žádost obsahuje vady či neobsahuje veškeré povinné náležitosti, má žadatel možnost na výzvu poskytovatele tyto vady a chybějících údaje ve stanovené lhůtě odstranit, místo toho aby jeho žádost byla ihned zamítnuta k projednávání. Pokud tak žadatel učiní, bude jeho žádost dále posuzována. Avšak neučiní-li tak, bude podle § 14k zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech zastaveno řízení o poskytnutí dané dotace. (Strnadová, 2019, s. 18-19)

5.4 Poskytnutí či neposkytnutí dotace

Poskytovatel může podle § 14m zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech rozhodnout trojím způsobem:

1. Rozhodnutím dotaci kompletně zamítne.
2. Rozhodnutím dotaci kompletně poskytne
3. Rozhodnutím dotaci zčásti poskytne a ve zbytku žádost zamítne.

Když dojde k schválení dotace v nižším rozsahu, než jaká byla její žádaná výše, bude rozhodnutí o poskytnutí dotace obsahovat zdůvodnění, proč nebyla neposkytnuta v plné výši. Dále v rozhodnutí o poskytnutí dotace jsou uvedeny všechny podmínky poskytovatele pro použití poskytnutých prostředků. Porušením či nesplněním těchto požadavků může vést například k nevyplacení veškerých či části dotačních prostředků nebo dokonce až k udělení penále.

Řízení o poskytnutí dotace je jednostupňovým řízením neboli se jedná o řízení, proti jehož rozhodnutí se nelze odvolat či podat rozklad respektive odvolání podle § 14q zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Rozhodnutí poskytovatele dotace, tak tedy nabývá právní moci jeho oznámením (doručením) příjemci. (Strnadová, 2019, s. 23-25)

5.5 Porušení či nesplnění podmínek dotace

Za splnění a dodržení všech podmínek a povinností v rámci poskytnutí dotace je zodpovědný příjemce dané dotace. Jestliže dojde k nesplnění nebo porušení těchto povinností či podmínek anebo bude porušena rozpočtová kázeň, může poskytovatel dotace přistoupit k nevyplacení dotace nebo její části dle § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Pokud dotační prostředky byly již vyplaceny, poskytovatel může toto porušení řešit výzvou k provedení opatření k nápravě nebo výzvou k vrácení dotace či její části na základě § 14f zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Další možnost je prostřednictvím finančního úřadu, který uloží odvod za porušení rozpočtové kázně.

Porušení rozpočtové kázně se podle § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech rozumí následující body:

- Neoprávněně použít peněžní prostředky státního rozpočtu či jiné peněžní prostředky státu.

- Neoprávněně použít či zadržet peněžní prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, Národního fondu, státního fondu nebo státních finančních aktiv jejich příjemcem.
- Odvod nebude proveden příspěvkovou organizací podle § 53 odst. 6.
- Neproveden odvod stanovený zřizovatelem příspěvkové organizaci podle § 54 odst. 3.
- Neuložen odvod zřizovatelem podle § 54 odst. 3.
- Porušeno ustanovení podle § 45 odst. 2 organizační složkou státu.
- Neproveden odvod podle § 45 odst. 10 a § 52 odst. 4.
- Nepřevedeny prostředky, jež byly soustředěny na účtu cizích prostředků v rámci finančního vypořádání, na účet státního rozpočtu v lhůtě stanovené pro finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem podle vyhlášky vydané dle § 75 tohoto zákona.
- nevrácení prostředků podle § 14 odst. 7 v termínu stanoveném v rozhodnutí o poskytnutí dotace poskytovatelem do státního rozpočtu nebo Národního fondu.
- Povinnosti stanovené právním předpisem, rozhodnutím či dohodou o poskytnutí dotace byly porušeny. Toto porušení přímo souvisí s účelem, na který byla dotace poskytnuta, a které nastalo před přijetím peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, Národního fondu, státního fondu či státních finančních aktiv nebo které trvalo v okamžiku přijetí prostředků na účet příjemce. (Strnadová, 2019, s. 41-47, 129)

6 COST-BENEFIT ANALÝZA

Hodnocení dotačních či jiných veřejných projektů je možné provádět na základě nejrůznějších metod. Jednou z těchto metod hodnocení je Cost-Benefit analýza.

Cost-Benefit analýza je výraz, který pochází z angličtiny a dá se přeložit do češtiny jako Analýza nákladů a přínosů. Avšak slovo náklady tady nepředstavuje náklady v účetním slova smyslu, ale negativní dopady nebo újmy. (Cost-benefit analýza, © 2020)

Podle ministerstva pro místní rozvoj se jedná o analýzu nákladů a přínosů, která vymezuje socioekonomické efekty plánovaných projektů. Dalo by se říci, že představuje, co komu realizace plánovaného projektu přinese a co je nutné na realizaci tohoto projektu vynaložit. Dále se v rámci analýzy vymezují skupiny všech účastníků, kterých se plánovaný projekt dotkne a to ať už přímo či nepřímo. V analýze se také vypočítají nikoli jen veškeré finanční náklady a výnosy, ale i podstatné a předem odhadnutelné nepřímé důsledky, a to jak negativní tak pozitivní důsledky. Tímto tak můžeme vzít v úvahu zásahy, které nejsou ziskové či finančně výnosné, avšak mají nefinanční, např. společenský užitek. (Rosen, Gayer a Civan, 2014, s. 157-163; Cost-benefit analýza, © 2020)

Autor Tevfik (2016, s. 2) ve své anglické publikaci zase popisuje Cost-benefit analýzu jako analýzu speciálně vyvinutou pro hodnocení veřejně prospěšných projektů, kde všechny potenciální přínosy a újmy plánovaného veřejně prospěšného projektu jsou identifikovány a převedeny do peněžních jednotek a následně ohodnoceny, zda jsou efektivní a žádoucí z pohledu společnosti.

Dále autor Sieber definice Cost-benefit analýza, jako „*metodický postup, který svým průběhem postupně zodpovídá základní otázku: Co komu realizace investičního projektu přináší a co komu bere?*“. Cost-benefit analýza není nikterak novou metodou, začala se používat již v šedesátých letech minulého století a nyní je pokládána za jednu ze zásadních metod porovnávání veřejných projektů či investic. Porovnání nákladů neboli újmy a výnosů, ve smyslu jako přínosů probíhá mezi variantou, kde je plánovaný veřejný projekt realizován a variantou kdy není. Pokud hodnota Čisté současné hodnoty, anglicky Net Present Value, (zkratkou NPV) je větší nebo rovna nule, bude tento plánovaný projekt považován za přínosný. Realizován je však projekt, jehož rozdíl mezi náklady a přínosy je maximální, protože podle Cost-benefit analýzy je vynaložení veřejných prostředků na takovýto projekt nejefektivnější. (Rosen, Gayer a Civan, 2014, s. 157-163; Vodáková, 2013, s. 148-149; Marešová, 2012, s. 58-59)

Cost-benefit analýza je všestranně použitelná v jakékoli oblasti lidské činnosti nebo potřeb a současně poskytuje srovnání těchto různých potřeb navzájem. Všechny tyto oblasti užití Cost-benefit analýzy vykazují určité společné vlastnosti, pomocí kterých se tato analýza dá takto všestranně využít a dokonce se v některých případech jeví jako optimální. Mezi tyto vlastnosti se řadí potřeba hodnocení nehmotných statků, množství kvalitativních přínosů, problém zachycení vývoje hodnoty peněz v rámci dlouhodobých projektů a problematiku vyjádřitelná návratnost investice. (Marešová, 2012, s. 61-62)

Přestože se Cost-benefit analýza využívá zejména pro projekty ve veřejné správě, není omezena výhradně pro ně, může být využita i jinde. Jak je tomu například v případě zdravotnictví, kde se využívá tato analýza v rámci procesu zavádění nových informačních technologií a procesů nebo nového softwaru. Používá se také v podnikové sféře nebo oblasti práva. (Marešová, 2012, s. 58-59, 98)

Cost-benefit analýza je využívána jak v rámci veřejné správy České republiky, tak i v Evropské unii, a to například konkrétně v dotační politice Evropské unie pro období 2014 – 2020, kde je nedílnou součástí některých žádostí o finanční podporu. (Cost-benefit analýza, © 2020)

6.1 Vymezení základních pojmů v rámci CBA analýzy

V této podkapitole jsou vymezeny základní důležité termíny, které jsou používány v rámci Cost-benefit analýzy, a kterým je nutné porozumět pro správný postup výpočtu této analýzy.

Jedná se o přesněji o termíny efekty plynoucí z investice, újmy, přínosy, beneficiant a kritériální ukazatele, jejichž definice jsou následující:

- Efekty plynoucí z investice jsou všechny dopady na zkoumané subjekty, které realizace dané investiční akce přináší. Mohou mít finanční a nefinanční popřípadě i nehmotnou podobu. Z hlediska určitého subjektu mohou nabývat pozitivní (benefits), negativní (costs) nebo neutrální povahu. Jako neutrální se míní to, že subjekt nijak neovlivní.
- Újmy (anglicky costs) představují všechny negativní dopady na zkoumaný subjekt či subjekty nebo jejich skupinu. Jedná se o záporné efekty plynoucí z investice.
- Přínosy (anglicky benefits) se definují jako všechny pozitivní dopady na zkoumaný subjekt či subjekty nebo jejich skupinu. Jedná se o kladné efekty plynoucí z investice.

- Beneficiant je jakýkoli subjekt či subjekty nebo jejich skupina, které jsou ovlivněny kladnými či zápornými efekty plynoucí z investice. Do těchto subjektů řadíme i investora neboli žadatele projektu.
- Kriteriaální ukazatele jsou ukazatele, které plní v rámci CBA analýzy funkci kritéria pro rozhodování, zdali je projekt smysluplný nebo nikoliv. Podle hodnot těchto kriteriaálních ukazatelů je možné projekty mezi sebou i porovnávat. V rámci CBA analýzy nabývají podoby ukazatelů NPV, IRR, doby návratnosti či metody B/C Ratio⁷.
- Hotovostní tok neboli Cash Flow je definován jako tok ve finanční podobě, který může být ve formě příjmu nebo výdaje. (Marešová, 2012, s. 45-46)

6.2 Postup výpočtu CBA analýzy

Postup při hodnocení projektu v rámci Cost-benefit analýzy se nejen v literatuře liší od jednoho autora od druhého, ale také případ od případu. Například tento postup hodnocení je podle Siebera tento:

1. Definice veřejného projektu
2. Vymezení beneficií projektu
3. Vymezení nákladů a užitků projektu
4. Ocenit náklady a užitky projektu
5. Stanovit diskontní sazby
6. Výpočet kriteriaálních ukazatelů (např. NPV, IRR atd.)
7. Provedení analýzy citlivosti
8. Výběr projektu s nejlepšími kriteriaálními ukazateli
9. Realizace vybraného projektu (Vodáková, 2013, s. 149)

A. Boardman zase uvádí postup hodnocení při Cost-benefit analýzy, který se dělí na osm částí:

1. Určit sadu alternativních projektů
2. Rozhodnout, které přínosy a újmy se budou započítávat
3. Vyčíslení dopadů a stanovení vhodných měřících ukazatelů
4. Předpovědět kvantitativní dopady na delší období než je doba životnosti projektu

5. Převést veškeré dopady projektu na peněžní jednotky
6. Diskontování všech přínosů a nákladů za účelem získání jejich současné hodnoty
7. Provedení citlivostní analýzy
8. Na základě výsledků NPV a citlivostní analýzy doporučit nejlepší alternativu

A autor T. F. Nase zase doporučuje postup složení pouze ze čtyř kroků:

1. Identifikování důležitých dopadů v rámci projektu
2. Stanovení míry nákladů a přínosů
3. Srovnání pozitivních a negativních dopadů vyplývajících a vzrůstajících po dobu životního cyklu projektu
4. Výběr projektu (Marešová, 2012, s. 65)

Předpokladem pro řádný výpočet CBA analýzy je nejen náležitá identifikace subjektů, efektů a jejich kvantifikace na peněžní jednotky, ale i správnost všech provedených výpočtů.

Mezi nejčastější chyby při využití metody CBA v rámci hodnocení projektu patří:

- Duplicity přínosů a nákladů projektu.
- Zanedbání skutečnosti, že přínos pro jednoho účastníka projektu může být nákladem pro jiného z účastníků projektu.
- Skutečnost, že náklady a přínosy se musí vztahovat k danému projektu.

Dále pro lepší přehlednost při identifikaci veškerých dopadů se doporučuje přínosy a náklady projektu dělit z různých hledisek na základě:

- Subjektu.
- Fáze životnosti projektu či investice, jako např. výstavba, provoz, útlum a inovace.
- Povahy, jako například nehmotné, hmotné či finanční.
- Vztah k investici či projektu – přímý či indukovaný.
- Podle možnosti jejich měření na kvantifikované, nekvantifikované atd.

Při výpočtu relevantních přínosů a nákladů projektu či investice je vhodné vycházet z rozdělení „světa“ na dva stavy. A to na:

- Skutečnost, kdy došlo k realizaci projektu nebo investice.
- Skutečnost, kdy nedošlo k realizaci projektu nebo investice neboli tzv. nulová varianta.

Na základě porovnání těchto dvou variant ve všech fázích projektu či investice jsou vymezeny rozsahy přínosů a nákladů. Tato část CBA analýzy je velice náročná a jsou k ní potřeba rozsáhlé znalosti všech aspektů daného projektu či investice.

Také převod přínosů a nákladů daného projektu či investice na peněžní jednotky je značně namáhavý, jelikož musíme i pro zdárně nekvantifikovatelné přínosy a náklady najít způsob jejich řádného převedení na peněžní jednotky. Nejenže existuje nespočet metod pro tento převod, ale záleží i na tom o jaký určitý příklad nákladu či přínosu se jedná. Například pro převod vlivu výstavby dálnice na kvalitu bydlení v jejím blízkém okolí na peněžní jednotky je možné provést na základě snížení nájemného v důsledku nižšího zájmu o bydlení v daném okolí.

Také správné vyčíslení současné hodnoty všech přínosů a nákladů je nesmírně důležité. Zde jde zejména o správné určení diskontní sazby. Tato diskontní sazba může být určena na základě:

- Váženého průměru společenských oportunistických nákladů
- Stínových cen kapitálu resp. úrokové sazby bank
- Rostoucí charakteristiky spotřeby na hlavu
- Mezní míry návratnosti soukromých investic atd.

Takto získané současné hodnoty přínosů a nákladů projektu můžeme dále použít pro zjištění řady dalších ukazatelů. Jedná se například o:

- NPV projektu či investice
- IRR projektu či investice
- Index ziskovosti projektu či investice
- Dobu návratnosti projektu

(Otrusínová a Kubičková, 2011, s. 121)

6.2.1 Současná hodnota a čistá současná hodnota

Současná hodnota neboli PV je podle autora Siebera kritériální ukazatel hotovostních toků, jinak řečeno cash flow, který napomáhá určit pořadí projektů či investic a tak i jejich preference. Vzorec pro výpočet současné hodnoty hotovostních toků je následující:

$$PV = \sum_{t=1}^T \frac{B_t - C_t}{(1+r)^t}$$

Kde:

T = konečný časový horizont (doba životnosti)

t = dané časové období

B_t = přínosy v období t_1 až t_n

r = společenská diskontní sazba

C_t = náklady v období t_1 (bez nákladů v roce 0 včetně bez investičních nákladů) až t_n (Rosen, Gayer a Civan, 2014, s. 147-151; Vodáková, 2013, s. 162-163)

Z kritériálního ukazatele současná hodnota (PV) je možné vyčíslit ukazatel čistá současná hodnota (NPV). NPV neboli Net Present Value se z angličtiny překládá jako ČSH neboli čistá současná hodnota. Tento ukazatel je definován podle autora Siebera jako součet současné hodnoty budoucích hotovostních toků plynoucích z projektu či investice a dále také z hotovostních toků, které nastaly v nultém roce doby životnosti projektu či investice neboli včetně investičních výdajů. Tento ukazatel se tak tedy liší od současné hodnoty zahrnutím nákladů a přínosů, u kterých z důvodů aktuálního vynakládání nebo příjmu není nutné provést diskontování. (Rosen, Gayer a Civan, 2014, s. 147-151; Vodáková, 2013, s. 162-163)

Autorka Marešová (2012, s. 98) ji ve své knize zase popisuje jako dynamický model pro vyhodnocení efektivnosti projektů, kde znázorňuje rozdíl mezi současnou hodnotou veškerých budoucích peněžních příjmů z projektu či investice a současné hodnoty veškerých výdajů vynaložených na tento konkrétní projekt nebo investici. Tento model čisté současné hodnoty je vhodný nejen pro investice či projekty s krátkou dobou životnosti, ale i ty s dlouhou dobou životnosti. (Rosen, Gayer a Civan, 2014, s. 147-151; Vodáková, 2013, s. 162-163)

Vzorec pro výpočet NPV je následující:

$$\text{NPV} = \sum_{t=0}^T \frac{B_t - C_t}{(1+r)^t}$$

Kde:

T = konečný časový horizont (doba životnosti)

t = dané časové období

B_t = přínosy v období t_1 až t_n

r = společenská diskontní sazba

C_t = náklady v období t_1 (včetně nákladů investičních) až t_n

Čistá současná hodnota se musí být větší než nula, aby projekt či investice, které jsou považovány za veřejné, byly vybrány. (Rosen, Gayer a Civan, 2014, s. 147-151; Vodáková, 2013, s. 163)

PRAKTICKÁ ČÁST

7 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ OBCE

Obec Sušice je malá zemědělská obec, nachází se mezi městy Přerov a Lipník nad Bečvou v Olomouckém kraji. Obec je součástí mikroregionu Pobečví a jedná se o jednu z nejstarších obcí v Přerovském okrese. Jedná se o malou obec, tvořenou zhruba 100 usedlostmi a jen s cca 330 obyvateli. (Sušice, © 2019)

Obrázek 4 Letecká mapa obce Sušice (Fotogalerie – Sušice, © 2019)

Za posledních 15. let prošla tato obec řadou změn, jako je rekonstrukce elektrorozvodní sítě, zavedení kabelové televize a telefonní sítě, zavedení plynovodu, vybudování čistírny odpadních vod, dětského hřiště a chodníků v celé obci.

Obec disponuje určitými komerčními službami. Jedná se o obchod se smíšeným zbožím, hostinec a tři místní podniky dřevovýroby a nábytku. Také občanská vybavenost v obce je na dobré úrovni díky místní mateřské škole a školní jídelně, která slouží nejen ke stravování dětem, ale i důchodcům či jiným strážníkům. Nachází se zde také tělocvična vedená v rámci Tělovýchovné jednoty Sokol Sušice a obecní úřad. (Sušice, © 2019)

7.1 Základní údaje

Katastrální výměra: 484 ha

Nadmořská výška: 233 m n. m.

Zeměpisná šířka: 49° 29' 9"

Zeměpisná délka: 17° 32' 26"

Kraj: Olomoucký

Okres: Přerov

Správní obvod: Přerov

PSČ: 751 11

Počet obyvatel: 328 (1. 1. 2020)

Z toho v produkt. věku: 178

Průměrný věk: 39,1

Vybavenost obce: kanalizace (ČOV), vodovod, plynofikace, kabelová televize, knihovna, obchod se smíšeným zbožím, pohostinství, sportovní areál a dětské hřiště (Sušice, © 2019)

7.2 Organizační struktura obce

Nejvyšším voleným orgánem obce Sušice je zastupitelstvo, které se skládá ze pěti členů. Jedná se o starostu obce, místostarostu a tři zastupitele. Zastupitelstvo má ze zákona povinnost zřídit Kontrolní a Finanční výbor. Kontrolní výbor se ověřuje, do jaké míry byla naplněna usnesení zastupitelstva obce. Finanční výbor se zabývá kontrolou nakládání s majetkem a finančními prostředky obce. Oba tyto výbory mají pouze po třech členech, skládající se vždy z předsedy výboru a dvou členů výboru. Obce má také zřízený Kulturní výbor, který se skládá, stejně jako dva předešlé výbory ze předsedy výboru a dvou výborových členů. (Zastupitelstvo obce Sušice, © 2019)

7.3 Historie vybrané obce

První písemná zmínka o obci Sušice pocházejí z roku 1078, kdy byla olomouckým knížetem Otou I. darována nově založenému benediktinskému klášteru Hradisko. V roce 1241 byl tento klášter zcela zničen Tatary. Co se v té době přesně dělo s obcí Sušice, není známo.

Další písemná zmínka pochází z roku 1376, kdy obci vlastnil vladyka Ješek Hromada ze Sušic, jenž ji v roce 1392 prodal markraběti Joštovi a ten ji ještě téhož roku následně prodal Olomoucké kapitule.

Dále je písemně zaznamenáno, že Král Jiří z Poděbrad v roce 1465 zastavil Sušice spolu s dalšími sedmi kapitulními obcemi Jiřímu Ctiborovi z Cimburka a že roku 1587 Olomoucká kapitula obnovila na žádost poddaných Sušicím právo odúmrti, které bylo obci uděleno za děkana Konráda Althayma v letech 1494 až 1502. Jednalo se o právo, které rozšiřovalo okruh dědiců, kteří mohli po právu dědit usedlosti (statky) po zesnulém příbuzném, z mužské přímé linie, kdy jinak usedlost (statek) přešel celý do vlastnictví vrchnosti, i na dcery a na vzdálenější příbuzné. Což velice potěšilo místní obyvatele.

V roce 1609 se Sušice nacházeli ve vlastnictví Jiřího Bruntálského z Vrbna, který později zemřel za českého povstání a tak mu byl všechen majetek zkonfiskován. Sušice se tak v roce 1622 dostaly opět pod kontrolu Olomoucké kapituly.

V roce 1680 bylo v lese patřícím pod obci Sušice vyměřeno místo pro nový vrchnostenský dvůr, ale jeho výstavba se uskutečnila kvůli velkému odporu poddaných až v letech 1694 až 1696 a hospodaření v něm započalo dokonce až v roce 1701. Následně se v roce 1787 odtrhla tato část obce s vrchnostenským dvorem a vytvořila úplně novou samostatnou vesnici s názvem Oldřichov.

Obec Sušice získává možnost vlastní samosprávy v roce 1848, díky zrušení poddanství. Což vedlo v dalších letech ke vzniku katastrální obce Sušice s vlastním obecním výborem.

V roce 1912 byla v obci zavedena elektrická síť a o pár let později v roce 1929 byl v celé obci zveden vodovod.

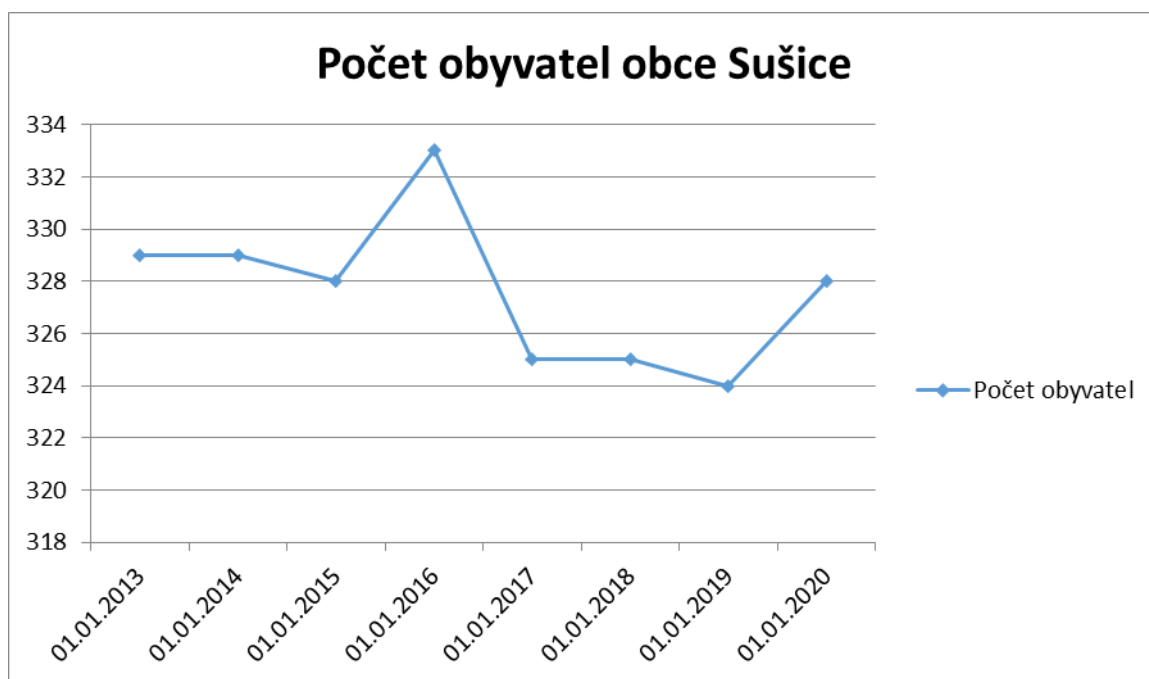
Ve dne 1. 7. 1974 dochází ke sloučení Místních národních výborů obcí Sušice, Radslavice, Grymov a Oldřichov avšak při ponechání statutu obcí. Obce tak nyní spadaly pod společný Místní národní výbor v Radslavicích.

V roce 1983 došlo ke spojení obce Sušice s obcemi Radslavice, Grymov a Oldřichov do jedné jediné obce, kdy se z dosavadních obcí stali místní části jedné společné obce Radslavice. Toto spojení nejen že nebylo provedeno korektně, bylo i proti vůli zdejších občanů, což následně mimo jiné zapříčinilo rozpad tohoto spojení obcí v roce 1990, které tak vedlo k osamostatnění obce Sušice a vytvoření jejího vlastního obecního úřadu. (Sušice, © 2019; Obec Sušice, © 2019)

Za další významnou událost obce se považuje udělení rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny ze dne 5. října 2004 o právo užívat nový obecní znak a prapor (vlajka). Slavnostní předání dekretu tohoto rozhodnutí starostovi obce Josefu Krátkému bylo provedeno v Parlamentu České republiky dne 3. prosince 2004. Symboly byly následně vysvěceny v rámci hodových slavností konaných 2. července roku 2005. (Sušice, © 2019; Obec Sušice, © 2019)

7.4 Obyvatelstvo vybrané obce

Obměna obyvatelstva obce je relativně nízká. Za posledních 8 let se počet obyvatel více méně nezměnil, nepřekročil po celou tuto dobu rozmezí od 320 do 335 obyvatel. (Počet obyvatel - Sušice, © 2019)

Obrázek 5 Graf - počet obyvatel obce Sušice (vlastní zpracování, Počet obyvatel - Sušice, © 2019)

Ve sledovaném období byla obec Sušice genderově vyvážená a to s okolo 140 muži a 150 ženami, tudíž zde nevznikly žádné velké nepoměry, jako můžeme například vidět v poslední době v Indii a Číně, kde poměr mužů několikanásobně převyšuje ženy, což vede k značným sociálním problémům.

Tabulka 1 Počet obyvatel obce Sušice (vlastní zpracování, Počet obyvatel - Sušice, © 2019)

Datum	Muži (do 15.let)	Muži (nad 15.let)	Ženy (do 15.let)	Ženy (nad 15.let)	Změna	Celkem
1. 1. 2020	16	143	17	152	4	328
1. 1. 2019	16	140	17	151	-1	324
1. 1. 2018	18	140	16	151	0	325
1. 1. 2017	19	136	15	155	-8	325
1. 1. 2016	20	138	17	158	5	333
1. 1. 2015	18	139	18	153	-1	328
1. 1. 2014	18	141	18	152	0	329
1. 1. 2013	19	140	20	150	-	329

8 ANALYZA ROZPOČTU VYBRANÉ OBCE VČETNĚ DOTAČNÍ POLITIKY

Rozpočty obcí, jako součásti samosprávných územních celků mají svá specifika. Oproti soukromému sektoru, který jen zaměřen na zisk, obce hospodaří v takzvaném neziskovém sektoru specificky podle vyhlášky 410/2009 Sb. kterou se provádějí některá ustanovení Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví a Zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tedy obce se neřídí akruálním principem jako soukromý sektor, který udává, že náklady a výnosy se účtují do období se kterým věcně a časově souvisí, ale hospodaří na tzv. peněžním principu (někdy také označováno jako cash báze), který sleduje pohyb peněžních příjmů a výdajů za rozpočtové období, kterým je kalendářní rok a neúčtuje do účetního období, kdy dojde k pohybu peněz. Obce tedy účtují bez ohledu na časovou a věcnou souvislost. Proto se tedy zaměřím při evaluaci rozpočtu obce na analýzu jejich příjmů a výdajů.

Pro lepší přehlednost analýzy rozpočtu obce Sušice jsem se rozhodla tuto analýzu rozdělit na dvě samostatné části a to příjmovou a výdajovou. V těchto dvou částech se budu zabývat příjmy obce a jejími výdaji za posledních pět let neboli za období od roku 2015 do roku 2019, kdy budu porovnávat jak jednotlivé roky mezi sebou tak i celé období jako celek, také se i zaměřím na jejich jednotlivé struktury.

Pro tuto analýzu nevyužiji rozpočty schválené ale jejich skutečné plnění uvedené v závěrečných účtech obce za období let 2015-2019. Dále provedu analýzu dotační politiku obce Sušice, zejména dotační tituly, které by obec mohla v nejbližší době využít a zmíním dotace, o které obec již úspěšně zažádala.

8.1 Analýza příjmů vybrané obce

Tabulka 2 Rozpočtové příjmy obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Rozpočet obce Sušice – Příjmy v tisících Kč	2015	2016	2017	2018	2019
1) Daňové příjmy	3 578	3 991	4 254	4 665	5 028
1.1 Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	1 522	1 842	1 897	2 013	2 267
1.1.1 Daně z příjmů fyzických osob	751	959	1 013	1 152	1 287
1.1.2 Daně z příjmů právnických osob	771	883	884	861	980
1.2 Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	1 528	1 617	1 794	2 118	2 207
1.3 Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	136	139	144	149	154
1.4 Majetkové daně	392	392	418	385	399
2) Nedaňové příjmy	738	719	746	625	846

2.1 Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	525	476	523	444	620
2.2 Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	213	199	223	181	201
2.3 Přijaté splátky půjčených prostředků	0	43	0	0	25
3) Kapitálové příjmy	0	0	0	265	23
3.1 Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	0	0	0	265	23
4) Přijaté transfery	1 439	115	92	556	152
4.1 Neinvestiční přijaté transfery	141	115	92	206	152
4.2 Investiční přijaté transfery	1 298	0	0	350	0
Celkem	5 755	4 825	5 091	6 111	6 049

Celkové příjmy vybrané obce jsem rozčlenila na čtyři hlavní skupiny, a to na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery, u kterých jsem dále provedla podrobnější analýzu pomocí horizontální a vertikální analýzy. Tyto analýzy můžete vidět v tabulkách číslo 4 a 5. V předešlé tabulce číslo 2 naleznete podrobnější výčet příjmů sledované obce za vybrané období, ze kterých jsem vycházela pro výpočet již zmíněných analýz.

Největší část v rámci příjmů za sledované období tvoří skupina daňových příjmů, které vždy tvořili více jak 60% celkových příjmů. Z tabulky číslo 4 je patrné, že tyto příjmy dokonce tvořili v některých letech více než 80% veškerých příjmů vybrané obce. Tyto daňové příjmy se také každoročně zvyšovaly, až z cca 3,5 mil. Kč v roce 2015 dosáhly částky cca 5 mil. Kč v roce 2019. Toto navyšování daňových příjmů vybrané obce bylo zapříčiněno zvyšováním zejména v oblasti položek Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů a Daně ze zboží a služeb v tuzemsku.

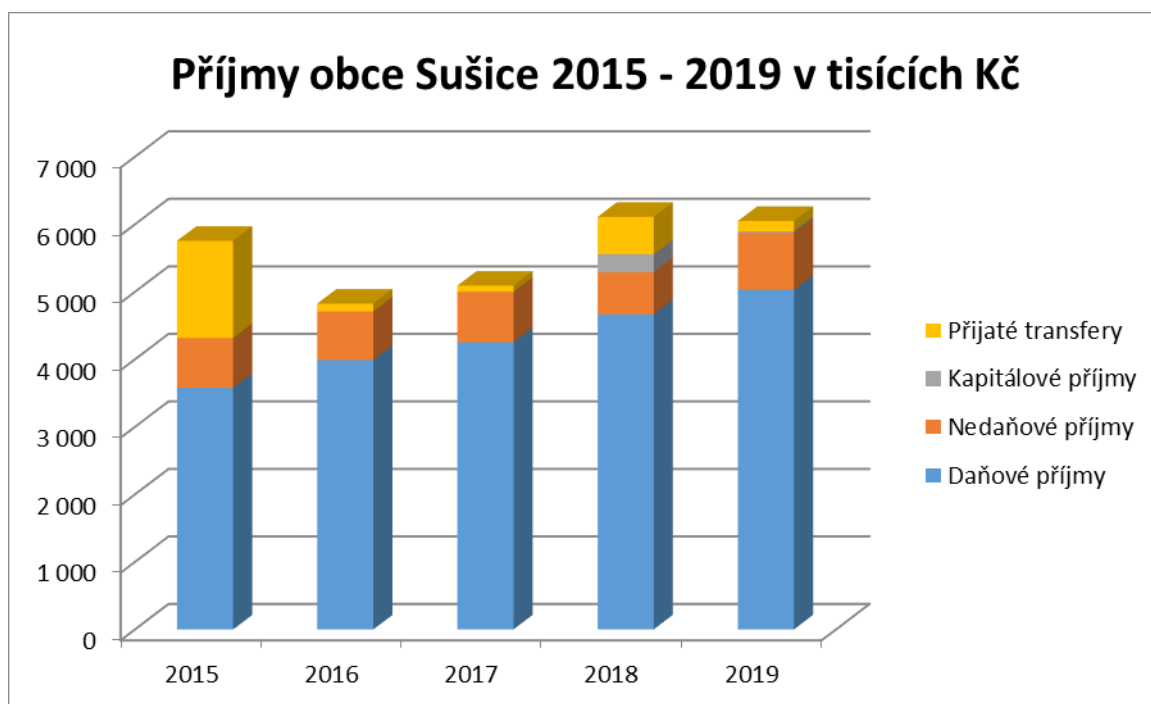
Jelikož počet obyvatel obce se ve sledovaném období více méně nezměnil, usuzuji, že tento nárůst daňových příjmů byl stimulován zejména změnami v daňové politice, zvyšováním místních poplatků a růstem ekonomiky dané obce, které se udály ve sledovaném období.

Nejvýznamnější změny, které konkrétně nastaly ve sledovaném období, jsou například zvýšení solidární daně, zvyšování minimální mzdy v ČR, spuštění elektronické evidence tržeb, zvyšování poplatků vodného a stočného či zvyšování poplatku za svoz komunálního odpadu.

Tabulka 3 Příjmy obce Sušice za sledované období (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Příjmy obce Sušice 2015 - 2019 v tisících Kč					
Rok	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Přijaté transfery	Příjmy celkem
2015	3 578	738	0	1 439	5 755
2016	3 991	719	0	115	4 825
2017	4 254	746	0	92	5 091
2018	4 665	625	265	556	6 111
2019	5 028	846	23	152	6 049

Pro lepší přehlednost jsem vytvořila tabulku č. 3 následující graf, kde jsou znázorněny veškeré příjmy obce Sušice za sledované období 2015 – 2019 v méně podrobné formě.

Obrázek 6 Graf příjmů obce Sušice ve sledovaném období (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Nedaňové příjmy obce se podílely na celkových příjmech v rozmezí 10% až 15% a po celé sledované období a tvořili tak druhou nejpočetnější skupinu příjmů obce, s jedinou výjimkou v roce 2015 kdy, obec přijala transfery v podobě cca 1,5 mil. Kč, které v tomto roce tak představovali 25% celkových příjmů a předčili nedaňové příjmy, jak můžeme vidět v tabulce číslo 4. Přijaté transfery se jinak v ostatních letech drželi pod 10% celkových příjmů.

Kapitálové příjmy obce byly po celou dobu sledovaného období nulové, kromě roku 2018 kdy tvořily s částkou 265 000 Kč 4% veškerých příjmů a v roce 2019 částkou 23 000 Kč kdy představovaly méně jak 1% celkových příjmů obce. Kapitálové příjmy obce plynou zejména z pronájmu pozemků, ostatních nemovitých věcí a jejich částí a prodeje dlouhodobého majetku. Tyto výkyvy kapitálových příjmů obce ve sledovaném období byly zapříčiněny v roce 2019 prodejem nevyužívaného pozemku obce a v předešlém roce zase prodejem akcií, které obec původně nakoupila jako investici.

Celkové příjmy obce se stejně jako daňové příjmy a také převážně díky nim, každoročně postupně zvyšovaly, až dosáhly nejvyšší částky v roce 2018, v následujícím roce, tento trend ustal a došlo k mírnému snížení objemu celkových příjmů obce. (viz tabulka č. 3).

Tabulka 4 Vertikální analýza příjmů obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Vertikální analýza příjmů obce Sušice	2015	2016	2017	2018	2019
1) Daňové příjmy	62 %	83 %	84 %	76 %	83 %
1.1 Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	26 %	38 %	37 %	33 %	37 %
1.1.1 Daně z příjmů fyzických osob	13 %	20 %	20 %	19 %	21 %
1.1.2 Daně z příjmů právnických osob	13 %	18 %	17 %	14 %	16 %
1.2 Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	27 %	34 %	35 %	35 %	36 %
1.3 Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	2 %	3 %	3 %	2 %	3 %
1.4 Majetkové daně	7 %	8 %	8 %	6 %	7 %
2) Nedaňové příjmy	13 %	15 %	15 %	10 %	14 %
2.1 Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	9 %	10 %	10 %	7 %	10 %
2.2 Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	4 %	4 %	4 %	3 %	3 %
2.3 Přijaté splátky půjčených prostředků	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %
3) Kapitálové příjmy	0 %	0 %	0 %	4 %	0 %
3.1 Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	0 %	0 %	0 %	4 %	0 %
4) Přijaté transfery	25 %	2 %	2 %	9 %	3 %
4.1 Neinvestiční přijaté transfery	2 %	2 %	2 %	3 %	3 %
4.2 Investiční přijaté transfery	23 %	0 %	0 %	6 %	0 %
Celkem	100%	100 %	100 %	100 %	100 %

Při pohledu na změny během jednotlivých let (viz tab. 5) můžeme vidět, že u analyzované obce došlo k výrazným výkyvům v oblasti příjmů zejména u přijatých transferů. Nejdříve v roce 2016 došlo ke snížení o 92% oproti minulému roku, pak v roce 2018 došlo k nárůstu o 504% a v dalším roce se hned snížily o 73%.

Tyto výkyvy nastaly z důvodu dotační politiky obce, ve sledovaném období byla totiž obec příjemcem různých dotací. Také fakt, že dotační programy jsou každoročně nově vyhlášovány a tak nemají identickou strukturu a obec nemůže žádat vícekrát o tutéž dotaci, přispívají k výkyvům přijatých transferů. Dále skutečnost, že ve většině případů jsou finanční prostředky dotací vypláceny až po skončení dotačního projektu či určité etapy projektu zajisté také přispívá k tomuto jevu fluktuace.

V roce 2015 obec nejenže obdržela platbu za dotační projekt dokončený v roce 2014, jednalo se o zateplení Domu zahrádkářů, ale také dotaci na obnovu dětského hřiště a nakládání s bioodpady. Obec tedy obdržela tři transfery v rámci jednoho roku, což vedlo k tomu, že v roce 2015 dosahovaly přijaté transfery nejvyšší částky za celé sledované období. A když v následujícím roce 2016 obec obdržela pouze jeden malý transfer v rámci dotace na ošetření památné lípy, vedlo to tedy k 92% snížení oproti minulému roku. V roce 2017 byl taktéž přijat pouze jeden malý transfer v rámci dotace na ošetření památné lípy, což dále zapříčinilo další snížení, a to o 20% oproti předešlému roku.

V roce 2018 byla přijata platba v rámci dotace na lesní techniku, které vedla k již míněné fluktuaci o 504 %. V roce 2019 byly zase obdrženy prostředky v rámci dotace na výměnu výloh prodejny potravin v obci Sušice, které se však nemohly v žádném případě rovnat objemu prostředků získaných v minulém roce a tak došlo ke snížení v rámci přijatých transferů o 73%.

Tabulka 5 Horizontální analýza příjmů obce Sušice Příjmy obce Sušice za sledované období (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Horizontální analýza příjmů obce Sušice	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
1) Daňové příjmy	12 %	7 %	10 %	8 %
1.1 Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	21 %	3 %	6 %	13 %
1.1.1 Daně z příjmů fyzických osob	28 %	6 %	14 %	12 %
1.1.2 Daně z příjmů právnických osob	15 %	0%	-3 %	14 %
1.2 Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	6 %	11 %	18 %	4 %
1.3 Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	2 %	4 %	3 %	3 %
1.4 Majetkové daně	%	7 %	-8 %	4 %
2) Nedaňové příjmy	-3 %	4 %	-16 %	35 %
2.1 Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	-9 %	10 %	-15 %	40 %
2.2 Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	-7 %	12 %	-19 %	11 %
2.3 Přijaté splátky půjčených prostředků	x	-100 %	x	x
3) Kapitálové příjmy	x	x	x	-91 %
3.1 Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a	x	x	x	-91 %

ostatní kapitálové příjmy				
4) Přijaté transfery	-92 %	-20 %	504 %	-73 %
4.1 Neinvestiční přijaté transfery	-18 %	-20 %	124 %	-26 %
4.2 Investiční přijaté transfery	-100 %	x	x	-100 %
Celkem	-16 %	6 %	20 %	-1 %

8.2 Analýza výdajů vybrané obce

Celkové výdaje obce Sušice byly tvořeny dvěma skupinami výdajů a to běžnými výdaji a kapitálovými výdaji. Po podrobnější analýzu veškerých výdajů vybrané obce jsem použila horizontální a vertikální analýzu, jejíž provedení můžete vidět v tabulce číslo 8 a 9.

Tabulka 6 Rozpočtové výdaje obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

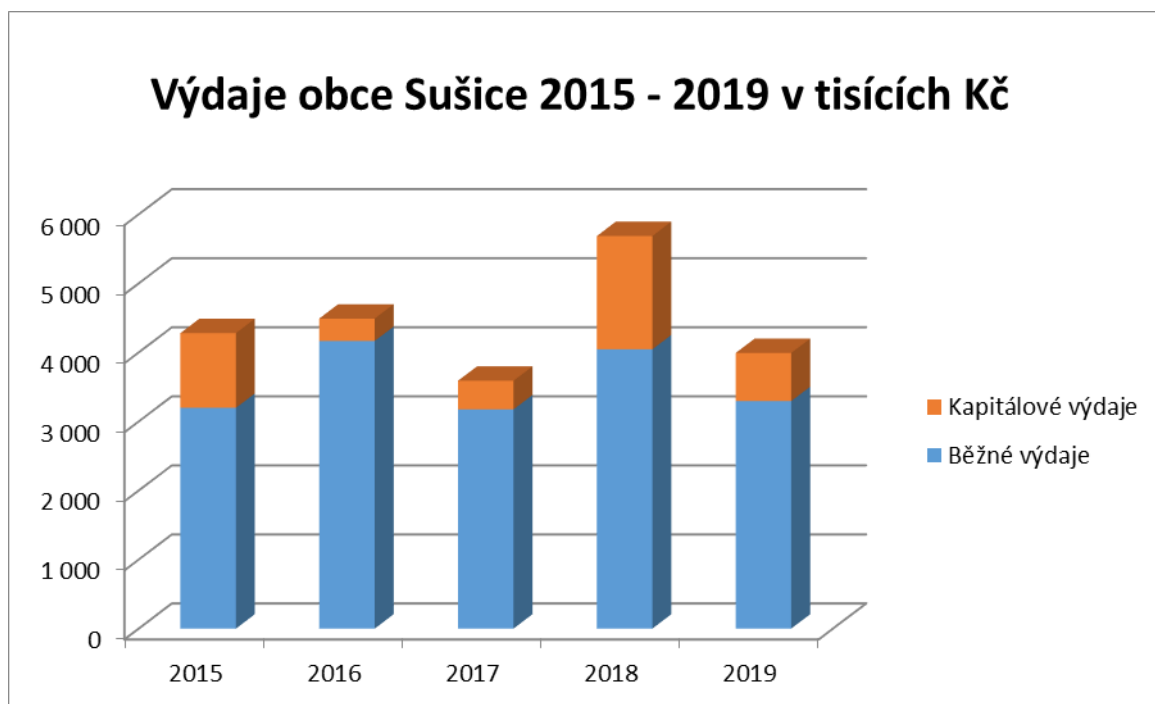
Rozpočet obce Sušice – Výdaje v tisících Kč	2015	2016	2017	2018	2019
1) Běžné výdaje	3 198	4 167	3 175	4 046	4 468
1.1 Platby a podobné a související výdaje	1 104	1 015	982	1 003	1 148
1.1.1 Platby	295	338	275	278	301
1.1.2 Ostatní platby za provedenou práci	619	470	522	535	630
1.1.3 Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	190	208	185	190	218
1.2 Neinvestiční nákupy a související výdaje	1 622	2 745	1 773	2 651	2 709
1.2.1 Nákup materiálu	208	217	150	294	331
1.2.2 Nákup vody, paliv a energie	421	374	428	461	411
1.2.3 Nákup služeb	605	946	742	1 100	968
1.2.4 Ostatní nákupy (např. cestovné, opravy a udržování...)	379	1 195	446	780	972
1.2.5 Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	10	13	8	16	28
1.3 Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	45	33	33	38	78
1.4 Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	384	373	386	353	332
1.5 Neinvestiční transfery obyvatelstvu	0	0	0	0	1
1.6 Neinvestiční půjčené prostředky	43	0	0	0	200
1.7 Ostatní neinvestiční výdaje	0	0	0	0	0
2) Kapitálové výdaje	1 082	323	416	1 640	1 367
2.1 Investiční nákupy a související výdaje	1 082	323	416	1 640	1 367
2.1.1 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	1 082	218	105	1 459	524
2.1.2 Pozemky	0	106	311	181	844
Celkem	4 280	4 490	3 591	5 685	5 835

Běžné výdaje obce po celou dobu sledovaného období zastávali více jak 70% celkových výdajů obce. V roce 2016 tvořili dokonce 93% a v roce 2017 88% veškerých výdajů jak můžeme vidět v tabulce číslo 8. V rámci této skupiny běžných výdajů byly nejvíce

zastoupeny dva druhy výdajů a to výdaje související s platy zaměstnanců obce, které tvořili v průběhu let 18-27% celkových výdajů a neinvestiční výdaje související s provozem obce jako například nákup energií, vody, paliv a služeb, které byly druhou nejpočetnější skupinou podílející se na celkových výdajích obce.

Tabulka 7 Výdaje obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Výdaje obce Sušice 2015 - 2019 v tisících Kč			
Rok	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Výdaje celkem
2015	3 198	1 082	4 280
2016	4 167	323	4 490
2017	3 175	416	3 591
2018	4 046	1 640	5 685
2019	3 295	697	3 992

Obrázek 7 Graf výdajů obce Sušice v období 2015-2019 (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Kapitálové výdaje tvořili pouze 7-29% veškerých výdajů obce v období 2015 až 2019 a jednalo se vesměs po celou dobu převážně o nákup dlouhodobého majetku a pozemků.

Ostatní druhy nákladů byly minimální (viz tabulka č. 8). Pro lepší pohled na vývoj výdajů obce v jednotlivých letech sledovaného období slouží výše uvedený graf.

Tabulka 8 Vertikální analýza výdajů obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Vertikální analýza výdajů obce Sušice	2015	2016	2017	2018	2019
1) Běžné výdaje	75 %	93 %	88 %	71 %	77 %
1.1 Platy a podobné a související výdaje	26 %	23 %	27 %	18 %	20 %
1.1.1 Platy	7 %	8 %	8 %	5 %	5 %
1.1.2 Ostatní platby za provedenou práci	14 %	10 %	15 %	9 %	11 %
1.1.3 Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	4 %	5 %	5 %	3 %	4 %
1.2 Neinvestiční nákupy a související výdaje	38 %	61 %	49 %	47 %	46 %
1.2.1 Nákup materiálu	5 %	5 %	4 %	5 %	6 %
1.2.2 Nákup vody, paliv a energie	10 %	8 %	12 %	8 %	7 %
1.2.3 Nákup služeb	14 %	21 %	21 %	19 %	17 %
1.2.4 Ostatní nákupy (např. cestovné, opravy a udržování...)	9 %	27 %	12 %	14 %	17 %
1.2.5 Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
1.3 Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
1.4 Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	9 %	8 %	11 %	6 %	6 %
1.5 Neinvestiční transfery obyvatelstvu	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
1.6 Neinvestiční půjčené prostředky	1 %	0 %	0 %	0 %	3 %
1.7 Ostatní neinvestiční výdaje	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2) Kapitálové výdaje	25 %	7 %	12 %	29 %	23 %
2.1 Investiční nákupy a související výdaje	25 %	7 %	12 %	29 %	23 %
2.1.1 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	25 %	5 %	3 %	26 %	9 %
2.1.2 Pozemky	0 %	2 %	9 %	3 %	14 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Největší změnou ve sledovaném období byl nárůst o 1 290% v roce 2018 oproti minulému roku v položce Výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku obce, což mělo za následek zvýšení kapitálových výdajů o 294 % i přesto, že v témže roce došlo ke snížení položky Pozemků v rámci těchto kapitálových výdajů o nezanedbatelných 42%.

Další velká změna nastala v roce 2019, taktéž v rámci položky kapitálových výdajů, kdy položka Pozemky se zvýšila oproti roku 2018 o 366%, jak je patrné z tabulky číslo 9. Tento velký nárůst avšak v rámci kapitálových výdajů nebyl dostatečný pro další rok jejich růstu a kapitálové výdaje se tak snížily o 17%. K tomuto snížení přispěl i fakt, že objem finančních prostředků vydán na položku Pořízení dlouhodobého hmotného majetku ubyl o 64%, jak vyplývá z horizontální analýzy provedené v tabulce číslo 9.

Obec ve sledovaném období skupovala pozemky za účelem zlepšení životního prostředí obce v rámci boje proti půdní erozi. Výkyvy, které v rámci této skupiny výdajů nastaly, byly tedy způsobeny různým počtem nakoupených pozemků v jednotlivých letech

sledovaného období, neboť kolísal i počet pozemků vhodných k nákupu a dále počet těchto pozemků, který se obci podařil získat do svého majetku.

Také u položky Neinvestiční nákupy a související výdaje nastaly ve sledovaném období časté a znatelné výkyvy. Jednalo se převážně o změny v položkách, jako jsou opravy, údržby, cestovné, nákup služeb a nákup materiálu. Zejména údržba a opravy nejsou snadno ovlivnitelné ani předvídatelné, jelikož závisí převážně na vnějších vlivech prostředí, které obec nemůže zcela ovlivnit, proto došlo k jejich fluktuaci.

Tabulka 9 Horizontální analýza výdajů obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Horizontální analýza výdajů obce Sušice	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
1) Běžné výdaje	30 %	-24 %	27 %	10 %
1.1 Platby a podobné a související výdaje	-8 %	-3 %	2 %	14 %
1.1.1 Platby	15 %	-19 %	1 %	8 %
1.1.2 Ostatní platby za provedenou práci	-24 %	11 %	2 %	18 %
1.1.3 Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	9 %	-11 %	3 %	15 %
1.2 Neinvestiční nákupy a související výdaje	69 %	-35 %	50 %	2 %
1.2.1 Nákup materiálu	4 %	-31 %	96 %	13 %
1.2.2 Nákup vody, paliv a energie	-11 %	14 %	8 %	-11 %
1.2.3 Nákup služeb	56 %	-22 %	48 %	-12 %
1.2.4 Ostatní nákupy (např. cestovné, opravy a udržování...)	215 %	-63 %	75 %	25 %
1.2.5 Výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	30 %	-38 %	100 %	75 %
1.3 Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	-27 %	0%	15 %	105 %
1.4 Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	-3 %	3 %	-9 %	-6 %
1.5 Neinvestiční transfery obyvatelstvu	x	x	x	x
1.6 Neinvestiční půjčené prostředky	-100 %	x	x	x
1.7 Ostatní neinvestiční výdaje	x	x	x	x
2) Kapitálové výdaje	-70 %	29 %	294 %	-17 %
2.1 Investiční nákupy a související výdaje	-70 %	29 %	294 %	-17 %
2.1.1 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	-80 %	-52 %	1290 %	-64 %
2.1.2 Pozemky	x	193 %	-42 %	366 %
Celkem	5 %	-20 %	58 %	3 %

8.3 Celkový vývoj příjmů a výdajů obce

Celkový vývoj příjmů a výdajů je znázorněn v následujícím grafu na obrázku č. 9. Na jeho základě můžeme konstatovat, že ve sledovaném období došlo ke kolísání jak celkových příjmů vybrané obce, tak i celkových výdajů. Celkové příjmy obce v letech 2017 a 2018 rostly a naopak v letech 2016 a 2019 klesaly oproti minulému roku. I přes tento pokles

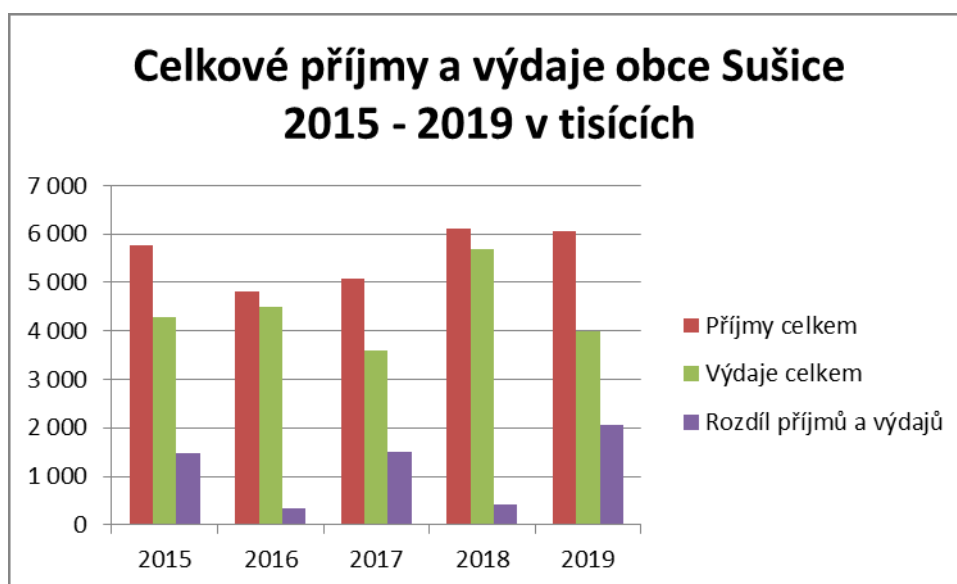
příjmů obec Sušice hospodařila v těchto letech s přebytkem nikoliv schodkem rozpočtu. Výdaje obce klesaly pouze v letech 2017 a 2019 v ostatních sledovaných letech naopak rostly oproti minulému roku.

Z pohledu rozdílů mezi celkovými příjmy a výdaji hospodařila obec Sušice po celé vybrané období s přebytkem rozpočtu. Díky tomuto výbornému hospodářskému výsledku má obec nulovou míru zadluženosti a nedisponuje žádným úvěrem. Obec Sušice tak tedy hospodařila ve sledovaném období velmi dobře, usuzujeme-li tak na základě jejího nulového zadlužení v tomto období.

Vedení vybrané obce hospodařilo s příjmy obce tak, že jejich alokace vždy pokryla veškeré její výdaje. Dále si příležitostně vypomohli dotacemi. Tyto dotace měli primárně za účel další rozvoj obce než financování jejího každodenního provozu. Obec přijala každý rok nejméně jednu dotaci s jedinou výjimkou, kdy v roce 2017 neobdržela žádnou dotaci.

Tabulka 10 Celkové příjmy a výdaje obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Celkové příjmy a výdaje obce Sušice 2015 - 2019 v tisících			
Rok	Příjmy celkem	Výdaje celkem	Rozdíl příjmů a výdajů
2015	5 755	4 280	1 475
2016	4 825	4 490	335
2017	5 091	3 591	1 500
2018	6 111	5 685	426
2019	6 049	3 992	2 057

Obrázek 8 Graf celkových příjmů a výdajů obce Sušice v období 2015 – 2019 (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

8.4 Optimalizace hospodaření vybrané obce

Obec Sušice přijala každý rok nejméně jednu dotaci, jedinou výjimkou, byl rok 2017, kdy neobdržela žádnou dotaci. Tyto finanční prostředky získané dotacemi pomohly vybrané obci optimalizovat její rozpočet a předejít tak možnému rozpočtovému schodku, který mohl vyústit, až v nutnost hradit výdaje obce zvýšením místních poplatků, což by nebylo výhodné ze strany obyvatel obce či cizími zdroji, například v podobě peněžního úvěru, jak je tomu u nemálo obcí a měst v České republice.

V roce 2017 vykázalo například zadluženost již 3 262 obcí z celkového počtu obcí v České republice, který činí 6 254. Což znamenalo, že více jak polovina obcí (přesněji 52,2 % všech obcí v ČR) je zadlužená a hospodaří se schodkem rozpočtu. Tato zadluženost obcí a měst (územních samosprávných rozpočtů) v České republice znepokojila vládu státu natolik, že se rozhodli zakročit a vydat ve sledovaném období po vzoru Švýcarska a Německa nový zákon upravující rozpočty již zmíněných obcí a měst. Tento zákon vyšel v platnost od 6. 2. 2017 jako Zákon č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, který řeší monitoring hospodaření územních rozpočtů.

Tento zákon funguje na principu tzv. dluhové brzdy, která stanovuje, že zadluženost obce nesmí překročit 60 %, počítáno průměrně za uplynulé 4 roky. Překročí-li obec tuto danou hranici, musí snížit svou zadluženost v příštím roce o minimálně 5 %. Pokud nedojde

k tomuto snížení zadluženosti, stát zakročí a uvalí na obec sankce a omezí výnosy z daní, které by jí jinak patřili (rozpočtové určení daní).

Tento krok vlády České republiky mimochodem podpořil i ústavní soud, když v březnu roku 2017, jen pár týdnů po tom co tento zákon vstoupil v platnost, zamítl stížnost opozice podanou proti tomuto novému zákonu. (Dluhová brzda veřejných rozpočtů, © 2018)

Následně mělo 456 obcí v roce 2017 tak alarmující zadluženost, že překročili již výše zmíněná pravidla rozpočtové odpovědnosti, a byly na ně uvaleny sankce a pozastaven výdej jejich výnosů z daní. Osm obcí mělo dokonce tak vysokou zadluženost, že překročila 200%. Nejvyšší hodnoty zadlužení vykazovala obec Turovice s 709% a obec Prameny s 224%. Tyto dvě malé obce postrádají dostatečné rezervy pro včasné zaplacení splatných závazků, které vznikly v první řadě z důvodu nesprávných investic. Pro malou obec Prameny jen se cca 106 obyvateli se míní touto špatnou investicí, vložení zhruba 56 milionů do nepovedeného projektu vrtu minerální vody, který měl sloužit k vybudování stáčírny a lázně v dané obci. Obec Turovice, ve které žije jen cca 200 obyvatel, se zase dostala do dluhové krize kvůli nepovedené stavbě domova pro seniory, za který dluží okolo 90 milionů korun. (Obec Prameny, © 2018)

Přesto, že se počet obcí, které porušily pravidla rozpočtové odpovědnosti, neboli měli zadluženost vyšší než 60%, zvýšil o 61 obcí na 517 v následujícím roce 2018, celková zadluženost obcí se avšak snížila. Tento jev je znázorněn na níže uvedeném grafu podle dostupných dat ze statistik Ministerstva financí České republiky, kde obce a jimi zřizované příspěvkové organizace vykázaly na konci roku 2018 svůj celkový dluh ve výši 68,6 mld. Kč, což představovalo pokles o 0,6% neboli v peněžním vyjádření snížení zadluženosti o 0,4 mld. Kč oproti předchozímu roku.

V celkovém objemu zadluženosti obcí byly v tomto případě zahrnuty emitované komunální dluhopisy i bankovní úvěry od peněžních ústavů, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy či půjčky ze státních fondů. Statistiky o zadluženosti obcí za rok 2019 nebyly bohužel zatím Ministerstvem financí České republiky zveřejněny, proto se nemohu vyjádřit k celkové zadluženosti obcí v tomto roce.

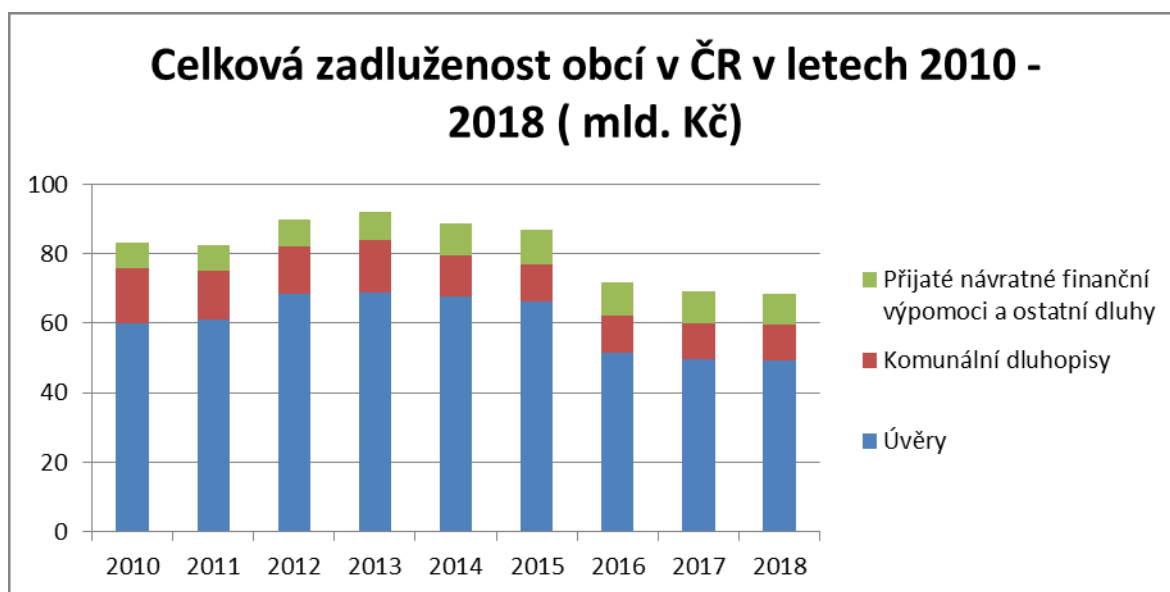
Tabulka 11 Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR v letech 2010–2018 v mld. Kč (vlastní zpracování; Zadluženost územních rozpočtů, © 2019)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Úvěry	59,9	60,9	68,3	68,8	67,7	66,1	51,5	49,5	49,4
Komunální dluhopisy	15,8	14	13,8	15	11,8	10,7	10,7	10,4	10,1
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	7,6	7,5	7,9	8,4	9,4	10,1	9,7	9,1	9,1
Celkem	83,3	82,4	90	92,2	88,9	86,9	71,9	69	68,6

Avšak tento pokles celkové zadluženosti obcí v ČR v roce 2018 neboli v následujícím roce po zavedení nového Zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, nemůžeme přisuzovat pouze tomuto zákonu, neboť fenomén poklesu celkové zadluženosti obcí nastal již v roce 2013 a pokračoval každoročním snížením až do roku 2018, jak můžeme vidět v grafu na obrázku č. 10 nebo tabulce č. 11, tudíž nemůžeme jasně určit, do jaké míry bylo zavedení tohoto zákona úspěšné v rámci zadluženosti obcí. (Zadluženost obcí, © 2020)

Nejenže tento výše popsany znepekující jev zadluženosti obcí a sním související rizika a nevýhody, byly z mé strany validní důvody pro pokračování upřednostňování optimalizace hospodaření obce Sušice prostřednictvím dotační politiky, jak to vedení obce dosud provádělo, než pomocí financování cizími zdroji či dalším zvyšováním místních poplatků na úkor obyvatel. Také skutečnost, že obec tuto možnost získání dotací, jak již bylo zmíněno, v minulosti vícekrát využila, a má tak zkušenosti s tímto typem optimalizace hospodaření, je dalším argumentem pro mé rozhodnutí.

V následujících kapitolách práce se proto zaměřím pouze na tuto variantu optimalizace hospodaření vybrané obce.

Obrázek 9 Graf - celková zadluženost obcí v ČR v letech 2010 – 2018 (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Tyto výsledné hodnoty ukazatelů zadluženosti a další ukazatele hospodaření územních samosprávných celků jsou veřejně dostupné jak na informačním portálu státní správy s názvem Monitor, tak i na webových stránkách ministerstva financí České republiky. (Veřejné finance, © 2020; Vývoj daňových příjmů obcí, © 2018)

8.5 Analýza dotační politiky pro vybranou obec

V této kapitole se budu zabývat dotačními tituly, které jsou poskytovány Olomouckým krajem pro rok 2020, a na které v rámci možností by vybraná obec mohla dosáhnout. Zaměřila jsem pouze na dotace poskytované Olomouckým krajem z důvodu snížení rizik spojených s dotací prostřednictvím faktu, že obec Sušice je s tímto typem dotací již obeznámena a má s nimi zkušenosti, ale také hlavně proto, že pár těchto dotací nejenže již úspěšně získala, ale také v plné výši dočerpala a to bez větších problémů.

Ne vždy se totiž povede dotaci kompletně využít tak, že se vyčerpá v plné výši. Není ojedinělé, že příjemce dotace nedodrží všechny podmínky čerpání této dané dotace a bude povinen vrátit část nebo dokonce celou dotaci zpět jejímu poskytovateli a dále bude pokutován, což může vyústit ve velmi negativní následky na hospodaření příjemce. Jak k tomu je například v případě obce Železná na Berounsku, které hrozí exekuce, po tom co za zneužití dotace na opravu budovy obecního úřadu má vrátit 9,9 milionů Kč a zaplatit stejně velké penále. Zaplatit má tedy dohromady skoro 20 milionů Kč, které jsou pro

malou obec jako Železná s populací pouhých 280 obyvatel a celoročním rozpočtem 3,5 milionu Kč enormní částkou k zaplacení.

Sporná dotace z EU z roku 2008 neprošla v roce 2011 kontrolou, protože v opravené budově obecního úřadu byla provozována restaurace, i přesto že podle dotace měla budova být využita pouze pro potřeby obecního úřadu, centra pro seniory a prodejny potravin.

Přestože soudní rozhodnutí o vrácení dotace a penále je již více jak šest let pravomocné, peníze zatím nebyly po obci Státním zemědělským intervenčním fondem vymáhány. Ten se rozhodl vzhledem k obyvatelům obce vyčkat na rozhodnutí všech instancí správního soudnictví, po té co se obec s celou věcí obrátila až na Ústavní soud, jelikož předchozí soudní líčení prohrála, když se snažila zabránit v rozhodnutí o vrácení dotace. (Obec Železná, © 1999 – 2020)

Dotace, které vybraná obec ve sledovaném období přijala, patřily do dotačních programů Olomouckého kraje. Zejména se jednalo o dotační programy Památková péče a Program obnovy venkova. Pro lepší přehlednost je níže uvedena tabulka č. 12 se všemi dotacemi získanými vybranou obcí za sledované období. Obec většinu těchto dotace nejenže již úspěšně získala, ale také v plné výši dočerpala a to bez větších problémů.

Tabulka 12 Dotace přijaté obcí Sušice ve sledovaném období vlastní zpracování na základě interních dokumentů)

Rok	Dotace přijaté obcí Sušice	Částka v Kč
2015	Dotace na pořízení zařízení pro sběr a odvoz bioodpadu	582 080
	Dotace na výstavbu dětského hřiště	34 240
2016	Dotace na záchranu a údržbu památné lípy	30 510
2017	-	-
2018	Dotace na nákup lesní techniky (traktor)	350 000
	Dotace na rekonstrukci sochy	84 070
2019	Dotace na opravu a údržbu výloh obchodů v obci Sušice	52 300

8.6 Výběr dotačního titulu

Tato část diplomové práce je zaměřena na hledání vhodného dotačního titulu pro vybranou obec v rámci dotační politiky Olomouckého kraje pro rok 2020.

Olomoucký kraj aktuálně nabízí 15 dotačních programů pro rok 2020. Jedná se o tyto dotační programy:

- 1) Podpora podnikání
- 2) Program obnovy venkova
- 3) Životní prostředí
- 4) Vodohospodářská infrastruktura
- 5) Vzdělávání
- 6) Podpora kultury
- 7) Sport a volný čas
- 8) Památková péče
- 9) Podpora sociální oblasti
- 10) Doprava
- 11) Zdraví a protidrogová prevence
- 12) Podpora paliativní péče
- 13) Cestovní ruch a zahraniční vztahy
- 14) Podpora krizového řízení
- 15) Podpora místních produktů

V rámci těchto dotačních programů je k dispozici 18 investičních a 24 neinvestičních dotací, které obce mohou získat. Pro lepší přehlednost byla mnou vytvořena tabulka č. 13, která znázorňuje jak všechny poskytované dotace pro obce tak i jejich rozdělení podle typu na investiční a neinvestiční.

Olomoucký kraj nabízí různé typy neinvestičních dotací, které jsou zejména orientovány na podporu občanů jako sociálně či zdraví prospěné projekty a také vzdělávací projekty. Dále sem například spadají dotace na podporu provozu obce a nápravy škod. V investičních dotacích můžeme zase najít projekty pro podporu budování či rekonstrukci infrastruktury obcí a jejich občanské vybavenosti. Jako například budování cyklostezek, čistíren odpadních vod anebo dětských hřišť.

Tabulka 13 Dotace pro obce poskytované Olomouckým krajem 2020 (vlastní zpracování; Krajské dotační programy, © 2020)

Dotace pro obce poskytované Olomouckým krajem pro rok 2020		
	Investiční dotace	Neinvestiční dotace
1	Podpora budování a obnovy infrastruktury obce	Podpora zpracování územně plánovací dokumentace
2	Rekonstrukce a oprava kulturních domů	Podpora přípravy projektové dokumentace
3	Výstavba, dostavba, intenzifikace čistíren odpadních vod včetně kořenových čistíren odpadních vod a kanalizací	Podpora venkovských prodejen
4	Výstavba a dostavba vodovodů pro veřejnou potřebu a úpraven vody	Podpora činnosti záchranných stanic pro handicapované živočichy
5	Obnova environmentálních funkcí území	Podpora akcí zaměřených na oblast životního prostředí a zemědělství a podpora činnosti zájmových spolků a organizací, předmětem jejichž činnosti je oblast životního prostředí a zemědělství
6	Program na podporu pořízení drobného majetku v oblasti kultury	Řešení mimořádné situace na infrastruktuře vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu
7	Podpora obnovy kulturního zázemí v investiční oblasti	Řešení mimořádné situace na vodních dílech a realizace opatření sloužících k předcházení a odstraňování následků povodní
8	Podpora obnovy kulturního zázemí v investiční oblasti	Program na podporu práce s dětmi a mládeží
9	Program na podporu investičních akcí v oblasti sportu – technické a sportovní vybavení sportovních a tělovýchovných zařízení	Program podpory kultury
10	Projekty na výstavbu a rekonstrukci sportovních zařízení	Podpora prevence kriminality
11	Projekty na výstavbu a rekonstrukci sportovních zařízení kofinancované z MŠMT	Podpora prarodinných aktivit
12	Obnova kulturních památek	Program podpory vybavení zařízení sociálních služeb prostřednictvím finanční podpory kraje v souvislosti s přechodem na vysílací standard DVB-T2
13	Obnova staveb drobné architektury místního významu	Podpora opatření pro zvýšení bezpečnosti provozu a budování

		přechodů pro chodce
14	Obnova nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, nacházejících se na území památkových rezervací a památkových zón	Nadregionální akce cestovního ruchu
15	Podpora výstavby a oprav cyklostezek	Podpora rozvoje zahraničních vztahů
16	Podpora výstavby, obnovy a vybavení dětských dopravních hřišť	Podpora rozvoje služeb TIC
17	Dotace na pořízení, technické zhodnocení a opravu požární techniky a nákup věcného vybavení JSDH	Podpora rozvoje cestovního ruchu
18	Dotace na pořízení cisternových automobilových stříkaček a dopravních automobilů pro JSDH	Podpora kinematografie
22		Dotace na zajištění akceschopnosti JSDH
23		Podpora regionálního značení
24		Podpora farmářských trhů

Na základě analýzy těchto nabízených dotací, zejména pravidel jejich poskytnutí a konzultací se starostou obce panem Gibalou byly navrženy jako vhodné dotace pro obec Sušice dotace uvedené v tabulce č. 14. Při této analýze dotací byly brány v potaz i možnosti obce, zejména prostředky, které obec může vynaložit v rámci své dotační politiky a jejich objem.

Tabulka 14 Dotací vhodných pro obec Sušice (vlastní zpracování; Krajské dotační programy, © 2020)

Dotace vhodné pro obec Sušice		
	Investiční dotace	Neinvestiční dotace
1	Podpora budování a obnovy infrastruktury obce	Podpora akcí zaměřených na oblast životního prostředí a zemědělství a podpora činnosti zájmových spolků a organizací, předmětem jejichž činnosti je oblast životního prostředí a zemědělství
2	Dotace na pořízení, technické zhodnocení a opravu požární techniky a nákup věcného vybavení JSDH	Program podpory kultury
3	Dotace na pořízení cisternových automobilových stříkaček a	Dotace na zajištění akceschopnosti JSDH

	dopravních automobilů pro JSDH	
4		Podpora prevence kriminality
5		Podpora prarodinných aktivit

Z těchto dotací se jako nejvhodnější pro obec Sušice jevila dotace na podporu budování a obnovy infrastruktury obce, v rámci které by se provedla rekonstrukce veřejného osvětlení obce.

Tato dotace předčila ty ostatní uvedené v tabulce č. 14 zejména nízkou nenáročností, vysokou užitkovostí jak pro obec, tak i pro občany v rámci snížení provozních nákladů obce a zvýšením noční viditelnosti v obci.

Případná rekonstrukce zastaralého a neefektivního veřejného osvětlení ve vybrané obci, by tak byla nejen k prospěchu vybrané obce, ale i jejím občanům, a to jak z finanční stránky, tak i v rámci občanské vybavenosti obce nebo životního prostředí díky úsporám energie, které by rekonstrukcí nastaly.

8.7 Projekt rekonstrukce veřejného osvětlení ve vybrané obci

V této kapitole bude detailněji představen vybraný dotační projekt rekonstrukce veřejného osvětlení v rámci Dotačního titulu č. 1 - Podpora budování a obnovy infrastruktury obce patřící do Programu obnovy venkova Olomouckého kraje 2020, který je určen pro účely podpory investičních a neinvestičních akcí obcí zaměřených na následující aktivity:

- a) výstavba, rekonstrukce, oprava místních komunikací, chodníků a součástí místních komunikací (mosty, lávky apod.),
- b) výstavba, rekonstrukce, oprava staveb ve vlastnictví obce,
- c) výstavba, rekonstrukce, oprava veřejného osvětlení a veřejného rozhlasu,
- d) příprava a realizace protipovodňových opatření (hráze, zatravnění, meze, úpravy na kanalizaci apod.),
- e) komplexní úprava veřejného prostranství obce, vč. obnovy a zřizování veřejné zeleně – náves, liniová zeleň, hřbitovy atd.,
- f) kombinace výše uvedených podporovaných aktivit řadících se do tohoto dotačního titulu

Účelem tohoto dotačního projektu rekonstrukce veřejného osvětlení obce Sušice by byla demontáž stávající nevyhovující soustavy veřejného osvětlení a její nahrazení za novou, efektivní a energeticky méně náročnou soustavu LED veřejného osvětlení.

Veškeré konkrétní důvody, proč byl tento dotační projekt vyhodnocen jako nejvhodnější optimalizací hospodaření obce Sušice, jsou následující:

- Obec je schopná zabezpečit veškeré prostředky, které je nutné vynaložit na splnění pravidel poskytnutí dotace, aniž by musela vynaložit značné úsilí.
- Obec již má na rozdíl od ostatních dotací skutečnosti s tímto typem dotace neboť, tato dotace patří do dotačního programu obnovy venkova, se kterým, jak již bylo zmíněno, obec měla již pozitivní zkušenosti, když v minulosti získala a plně dočerpala obdobné dotace z tohoto dotačního programu Olomouckého kraje.
- Veřejně dostupné informace ohledně obdobných projektů, které mohou sloužit jako předloha pro plánování realizace projektu a odhadu výše výdajů s ním spojených (na internetu jsou k dispozici veřejně dostupné plány a smlouvy související s opravou veřejného osvětlení již provedené v jiných obcích).
- Nepříliš vysoká náročnost na plánování a realizaci, oproti jiným projektům (plánování realizace například vybudování nové cyklostezky, domova pro seniory či rekonstrukce budovy by si nárokovalo mnohem větší úsilí a výdaje ze strany obce).
- Snížení každoročních výdajů obce na energii bez nutnosti omezit noční provoz veřejného osvětlení pomocí mnohem úspornějšího, kvalitnějšího a lepšího LED osvětlení v porovnání se stávajícím zastaralým systémem.
- Ochrana životního prostředí skrz snížení nároků na elektrickou energii a odstranění zdraví škodlivých látek obsažených v zastaralých světelných zdrojích.
- Zvýšení atraktivity obce z hlediska občanské vybavenosti, které může potenciálně zvýšit zájem o obci jako místo k trvalému bydlišti a tím zvýšit počet obyvatel obce.
- LED světelné zdroje jsou bytelnější než stávající osvětlení díky lepší odolnosti proti otřesu a nárazům.
- Zlepšení viditelnosti ve vybrané obci v nočních hodinách, které potenciálně může přispět k snížení počtu nehod či kriminality v obci.

- Snížení každoročních nákladů na provoz (servis) osvětlení oproti stávajícímu zastaralému systému, který vyžaduje na rozdíl od LED osvětlení navíc i např. výměnu výbojek, tlumivek či zapalovačů.
- Úspora energie po přechodu na LED žárovky se podle firem specializující se na LED osvětlení pohybuje okolo 60 – 80%.
- LED žárovky nevyzařují infračervené záření neboli tepelné záření.
- LED žárovky vyzařují stabilní nekmitavé světlo oproti zářivkám a výbojkám, které často vyzařují nepříjemné kmitavé světlo.
- LED světelné zdroje oproti nynějšímu osvětlení obce jsou bez obsahu zdraví škodlivých látek - rtuti a olova, což omezuje možné ohrožení zdraví obyvatel obce těmito látkami.
- Velmi dlouhá životnost LED světelných zdrojů (až 25krát delší než u klasických žárovek, 10krát delší než u kompaktních, tudíž okolo 13 let).
- Vcelku nenáročná až jednoduchá instalace LED osvětlení.
- LED světlo nevyřazuje UV záření na rozdíl od zářivek a výbojek.
- Možnost nainstalování zařízení pro funkci automatického stmívání v případě, že na ulicích není žádný pohyb.
- LED žárovky dokonce splňují požadavky směrnice RoHS (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU), jejímž cílem je omezení obsahu nebezpečných látek v elektronických zařízeních.

(Problematika RoHS, © 2005 – 2020; RoHS Směrnice, © 2020; Výhody LED osvětlení, © 2017)

9 NÁVRH MOŽNÉ OPTIMALIZACE HOSPODAŘENÍ OBCE

Tato kapitola je věnována návrhu žádosti dotace pro rekonstrukci veřejného osvětlení jako konkrétního příkladu optimalizace hospodaření vybrané obce pomocí Programu obnovy venkova Olomouckého kraje 2020 a jeho dotačního titulu č. 1 - Podpora budování a obnovy infrastruktury obce.

9.1 Snížení výdajů obce díky dotačnímu projektu

Tabulka 15 Výdaje vybrané obce na veřejné osvětlení ve sledovaném období (vlastní zpracování)

Rok	Výdaje obce na veřejné osvětlení	Celkové výdaje obce na elektrickou energii	Podíl na celkových výdajích obce na elektrickou energii v %
2015	132 066 Kč	237 000 Kč	55,72
2016	137 613 Kč	220 000 Kč	62,55
2017	143 116 Kč	254 000 Kč	56,34
2018	160 381 Kč	296 000 Kč	54,18
2019	129 563 Kč	280 000 Kč	46,27

Výdaje obce na veřejné osvětlení ve sledovaném období tvořili každý rok více jak 46% celkových výdajů na elektrickou energii, což představuje značnou část těchto výdajů, proto i předpokládaná úspora elektrické energie, která nastane po realizaci projektu rekonstrukce, bude jistě představovat značné snížení v rámci celkových výdajů obce na elektrickou energii. Na základě informací od firem specializující se na LED osvětlení se tato úspora odhaduje dokonce až na 60% až 80%.

K poklesu účtovaných výdajů obce na veřejné osvětlení v roce 2019 došlo z důvodu změny účtovacího období dodavatele elektrické energie, kdy většina nákladů takto přešla do jiného roku. Tento jev tedy neměl původ ve fyzickém snížení spotřeby elektrické energie veřejného osvětlení obce a trend růstu těchto výdajů by pravděpodobně i nadále pokračoval.

V tabulce č. 15 je vypočtena odhadovaná úspora energií po realizaci navrhovaného projektu rekonstrukce veřejného osvětlení ve vybrané obci při třech odlišných odhadech procenta roční úspory energie a životnosti LED osvětlení, která se odhaduje na 13 let.

Úsporu za 13 let musíme aktualizovat s přihlédnutím k času, to provedeme pomocí přepočtu na současnou hodnotu pomocí aktuální inflační míry, která je podle České

národní banky 3,1% a vzorce $SH = \frac{BH}{(1+i)^n}$:

kde:

SH = Současná hodnota,

BH = Budoucí hodnota,

n = konkrétní období,

i = úroková míra (inflační míra).

$$\begin{aligned}
 SH_{60\%} &= \frac{84\,329}{(1+0,031)^1} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^2} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^3} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^4} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^5} \\
 &\quad + \frac{84\,329}{(1+0,031)^6} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^7} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^8} \\
 &\quad + \frac{84\,329}{(1+0,031)^9} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^{10}} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^{11}} + \frac{84\,329}{(1+0,031)^{12}} \\
 &\quad + \frac{84\,329}{(1+0,031)^{13}} \\
 &= 81\,793,40 + 79\,334,05 + 76\,948,64 + 74\,634,96 + 72\,390,84 \\
 &\quad + 70\,214,20 + 68\,103,01 + 66\,055,29 + 64\,069,15 + 60\,274,22 \\
 &\quad + 58\,461,91 + 56\,704,08 = 891\,126,48 \doteq 891\,1267 \text{ Kč}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 SH_{70\%} &= \frac{98\,384}{(1+0,031)^1} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^2} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^3} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^4} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^5} \\
 &\quad + \frac{98\,384}{(1+0,031)^6} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^7} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^8} \\
 &\quad + \frac{98\,384}{(1+0,031)^9} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^{10}} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^{11}} + \frac{98\,384}{(1+0,031)^{12}} \\
 &\quad + \frac{98\,384}{(1+0,031)^{13}} \\
 &= 95\,425,80 + 92\,556,55 + 89\,773,57 + 87\,074,26 + 84\,456,12 \\
 &\quad + 81\,916,71 + 79\,453,64 + 77\,064,64 + 74\,747,47 + 72\,499,97 \\
 &\quad + 70\,320,05 + 68\,205,67 + 66\,154,87 = 1\,039\,649,32 \doteq 1\,039\,650 \text{ Kč}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
SH_{80\%} &= \frac{112\,438}{(1+0,031)^1} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^2} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^3} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^4} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^5} \\
&+ \frac{112\,438}{(1+0,031)^6} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^7} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^8} \\
&+ \frac{112\,438}{(1+0,031)^9} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^{10}} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^{11}} + \frac{112\,438}{(1+0,031)^{12}} \\
&+ \frac{112\,438}{(1+0,031)^{13}} \\
&= 109\,057,23 + 105\,778,10 + 102\,597,58 + 99\,512,69 + 96\,520,55 \\
&+ 93\,618,38 + 90\,803,47 + 88\,073,20 + 85\,425,03 + 82\,856,48 \\
&+ 80\,365,16 + 77\,948,75 + 75\,604,99 = 1\,188\,161,60 \doteq 1\,188\,162 \text{ Kč}
\end{aligned}$$

Tabulka 16 Úspora energie v rámci rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice (vlastní zpracování)

Průměrné výdaje obce na veřejné osvětlení za 2015 - 2019	Úspora 60%	Úspora 70%	Úspora 80%	Úspora 60% za 13 let	Úspora 70% za 13 let	Úspora 80% za 13 let
140 548 Kč	84 329 Kč	98 384 Kč	112 438 Kč	891 127 Kč	1 039 650 Kč	1 188 162 Kč

Úspora energie po realizaci rekonstrukce veřejného osvětlení by činila při odhadu její velikosti na 60% a průměrných výdajů 84 329 Kč a 891 127 Kč za 13 let. Dále při odhadu 70% by úspora činila 98 329 Kč a 1 039 650 Kč za 13 let a v rámci 80% by se úspora vyšplhala až na 112 438 Kč a 1 188 162 Kč za období 13 let.

Tato úspora by jistě byla přínosem pro rozpočet obce a přispěla by k optimalizaci jejího hospodaření, neboť tyto ušetřené výdaje by se následně mohly alokovat na jiné potřebné či prospěšné projekty v rámci vybrané obce.

9.2 Finanční stránka dotace

Odhad finanční stránky dotace, jsem postavila na základě již v minulosti provedených obdobných projektů rekonstrukce veřejného osvětlení. Konkrétně se jedná například o

projekt v obci Loučka ve Zlínském kraji, kdy daná obec v roce 2016 provedla rekonstrukci veřejného osvětlení.

Tento již hotový projekt je velice vhodným vzorem pro plánování a odhad rekonstrukce veřejného osvětlení ve vybrané obci neboť se jedná v obou případech o obce, které disponují zastaralou a neefektivní sítí veřejného osvětlení, s cílem nahradit ji úspornějšími LED svítidly. Obce dále také mají obdobný počet obyvatel a rozlohu, což ještě více podporuje vhodnost tohoto projektu jako vzoru.

Projekt v obci Loučka zahrnoval dodání a montáž 57 kusů LED svítidel včetně příslušenství (kabely, konektory), dodání, montáž a demontáž rozvaděče, dodání a montáž 12 kusů stožárů veřejného osvětlení včetně příslušenství (betonový základ, elektrovýzbroj a kabely).

Projekt rekonstrukce v obci Sušice bude koncipován pouze na 25 kusů stožárů veřejného osvětlení, protože přesně tolik kusů stožárů veřejného osvětlení se v obci nachází, a nebude se počítat s jejich navýšením, jak tomu bylo v rámci obce Loučka. Proto náklady alokovány tomuto navýšení nebudou zohledněny.

Finanční část původní rekonstrukce tedy přepočítám na dodání a montáž 25 kusů LED svítidel, demontáž 25 kusů starých svítidel, dodání a montáž nového rozvaděče a demontáž starého rozvaděče podle cenové předlohy projektu v obci Loučka na jeden kus materiálu.

Celkový ceník projektu rekonstrukce v obci Loučka je k dispozici v příloze této práce, já avšak pro účely diplomové práce a lepší srozumitelnost uvedu v tabulce č. 17 pouze náklady, které jsou relevantní pro projekt rekonstrukce v Sušicích.

Pro lepší přehlednost jsem dále také vytvořila tabulku č. 18, kde můžete vidět celkové vypočítané předpokládané výdaje vynaložené na rekonstrukci v obci Sušice.

Tabulka 17 Rozpočet rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Loučka (vlastní zpracování)

Rozpočet rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Loučka (předloha pro finanční část projektu)			
Materiál a práce pro rekonstrukci	Počet kusů (hod.)	Cena za ks	Cena celkem
Rozvaděč	1 ks	21 000,00 Kč	21 000,00 Kč
Doprava rozvaděče	1 ks	966,00 Kč	966,00 Kč
Demontáž elektroinstalace	1 ks	1 100,00 Kč	1 100,00 Kč

LED svítidlo	57 ks	5 500,00 Kč	313 500,00 Kč
Montáž LED svítidla	57 ks	200,00 Kč	1 140,00 Kč
Příslušenství pro LED svítidla (svorka proudová pro připojení vodiče)	90 ks	12,00 Kč	1 080,00 Kč
Montáž příslušenství LED svítidla	90 ks	7,00 Kč	630,00 Kč
Ostatní drobný materiál pro montáž LED svítidel (včetně montáže)	1 ks	1 000,00 Kč	1 000,00 Kč
Odvoz a zákonná likvidace demontovaného zařízení (včetně poplatku za uložení a likvidaci)	1 ks	1 000,00 Kč	1 000,00 Kč
Odpojení a demontáž svítidel	57 ks	50,00 Kč	2 850,00 Kč
Výložník	45 ks	255,30 Kč	11 488,50 Kč
Výložník - montáž	45 ks	120,00 Kč	5 400,00 Kč
zabezpečení stanoviště	17	180,00 Kč	3 060,00 Kč
Revize	15 hod	250,00 Kč	3 750,00 Kč
Spolupráce s revizním technikem	1 hod	200,00 Kč	200,00 Kč
Náklady celkem			368 164,50 Kč
DPH 21%			77 314,55 Kč
Náklady celkem s DPH			445 479,05 Kč

Tabulka 18 Rozpočet rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice (vlastní zpracování)

Rozpočet rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice			
Materiál a práce pro rekonstrukci	Počet kusů (hod.)	Cena za ks	Cena celkem
Rozvaděč	1 ks	21 000,00 Kč	21 000,00 Kč
Doprava rozvaděče	1 ks	966,00 Kč	966,00 Kč
Montáž rozvaděče	3 hod	520	1 560,00 Kč
Demontáž elektroinstalace (rozvaděč)	1 ks	1 100,00 Kč	1 100,00 Kč
LED svítidlo	25 ks	5 500,00 Kč	137 500,00 Kč

Montáž LED svítidla	25 ks	200,00 Kč	5 000,00 Kč
Příslušenství pro LED svítidla (svorka proudová pro připojení vodiče)	40 ks	12,00 Kč	480,00 Kč
Montáž příslušenství LED svítidla	40 ks	7,00 Kč	280,00 Kč
Ostatní drobný materiál pro montáž LED svítidel (včetně montáže)	1 ks	1 000,00 Kč	1 000,00 Kč
Odvoz a zákonná likvidace demontovaného zařízení (včetně poplatku za uložení a likvidaci)	1 ks	1 000,00 Kč	1 000,00 Kč
Odpojení a demontáž svítidel	25 ks	50,00 Kč	1 250,00 Kč
výložník	25 ks	255,30 Kč	6 382,50 Kč
výložník - montáž	25 ks	120,00 Kč	3 000,00 Kč
zabezpečení stanoviště	8	180,00 Kč	1 440,00 Kč
Revize	7 hod	250,00 Kč	1 750,00 Kč
Spolupráce s revizním technikem	1 hod	200,00 Kč	200,00 Kč
Náklady celkem			183 908,50 Kč
DPH 21%			38 620,79 Kč
Náklady celkem s DPH			222 529,29 Kč

Odhadovaná částka celkových nákladů na rekonstrukci veřejného osvětlení v obci Sušice je po zaokrouhlení na celé koruny 222 530 Kč. Podle pravidel pro poskytování dotací v rámci dotačního titulu č. 1 se žadatel dotace musí podílet na financování minimálně 50% celkových předpokládaných uznatelných výdajů dotačního projektu. Tedy v případě vybrané obce to dělá 111 265 Kč.

Vzor žádosti o dotaci jsem proto vyplnila na tyto výše vypočítané údaje. Druhá půlka nákladů dotačního projektu bude financována prostřednictvím peněžních prostředků z mimorozpočtových fondů obce, které byly vyhrazeny právě pro tyto účely hospodaření obce a které bylo možné vytvořit díky kladnému hospodaření obce Sušice za posledních pět let.

9.3 Cost-benefit analýza projektu

Projekt rekonstrukce veřejného osvětlení se promítne nejen ve finanční stránce obce, ale i v jiných ohledech. Proto jsem se rozhodla udělat cost-benefit analýzu, která představí tyto další přínosy a pro lepší ohodnocení prospěchu pro obec a vyhodnocení projektu zda je přínosem či nikoli. Při výpočtech cost-benefit analýzy budu počítat se všemi variantami úspor neboli konkrétně 60%, 70% a 80% úspor.

9.3.1 Identifikace zainteresovaných stran dotačního projektu

V tomto konkrétním případě lze za interesované strany označit obec, její obyvatele a účastníky silničního provozu v Sušicích. Pro obec je tento projekt přínosem v rámci snížení výdajů na veřejné osvětlení a získání dotace, která zvýší příjmy obce a tím optimalizuje její hospodaření.

Projekt také zvýší občanskou vybavenost obce a tím pádem zvýší i její atraktivita jako takovou. Pro obyvatele obce je přínosem snížení rizika onemocnění díky odstranění škodlivých látek obsažených v zastaralých svítidlech a lepší viditelnost po setmění. Také účastníci silničního provozu, kteří obcí projíždějí po silnici číslo 434 benefitují ze zvýšení viditelnosti, což přispívá k lepší bezpečnosti a snížení nehodovosti.

9.3.2 Identifikace a kvantifikace nákladů a přínosů dotačního projektu

Dotační projekt rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice zahrnoval náklady na materiál, dopravu a montáž v celkové výši 222 530 Kč. Podrobný rozbor těchto nákladů je znázorněn v tabulce č. 18 v předešlé kapitole Finanční stránka dotace, kde jsou popsány veškeré odhadované výdaje vynaložené na rekonstrukci.

Pro obec je také významným přínosem, že po realizaci projektu rekonstrukce dojde k úspoře, která se odhaduje na minimálně 60% a nejvíce na 80%. Úspora 60% se odhaduje na 84 329 Kč ročně, 70% se odhaduje na 98 384 Kč za rok a při variantě s 80%, která činí 112 438 Kč za rok.

Pro řádné porovnání je nezbytné vyjádřit veškeré náklady i přínosy v současné hodnotě. Při výpočtech současné hodnoty v rámci CBA analýzy jsem se řídila podle doporučení Evropské komise, která doporučuje investičním projektům přiřazovat 4% diskontní míru. (Evropská komise, © 2020; Interní zdroje obce Sušice)

Tabulka 19 Výpočet ročních provozních nákladů na veřejné osvětlení po úspoře (vlastní zpracování)

	Úspora 60%	Úspora 70%	Úspora 80%
Roční úspora	84 329 Kč	98 384 Kč	112 438 Kč
Průměrné roční provozní náklady	140 548 Kč	140 548 Kč	140 548 Kč
Roční provozní náklady po úspoře	56 219 Kč	42 164 Kč	28 110 Kč

Obec také musí počítat s provozními náklady související s tímto dotačním projektem, které se odhadují na roční výši 56 219 Kč v rámci varianty s 60% úsporou, 42 164 Kč při úspoře 70% a 28 110 Kč při úspoře 80%, výpočet těchto ročních provozních nákladů po odečtení úspory můžete vidět v tabulce č. 19.

Současná hodnota pro 13ti leté období neboli dobu životnosti LED svítidel těchto ročních provozních nákladů je 561 384 Kč pro variantu s 60% úsporou, 421 035 Kč pro variantu s 70% úsporou a 280 697 Kč v rámci varianty s 80% úsporou. Tyto výpočty jsou znázorněny v tabulce č. 20 pro lepší přehlednost a jejich detailní výpočet můžete najít v příloze této diplomové práce.

V souvislosti s účastníky silničního provozu v obci Sušice byly zahrnuty přínosy díky snížení nehodovosti, které byly vyčísleny na 150 000 Kč za dopravní nehodu, podle veřejně dostupných informací. (Odškodnění, © 2020)

Dále podle webových stránek Policie ČR a dalších webových portálů, není obec Sušice velmi frekventovanou obcí, tudíž i počet nehod je v obci velmi nízký. Jedná se zhruba o jednu dopravní nehodu ročně a obvykle s žádným nebo lehčím zraněním. Dalším přínosem pro účastníky silničního provozu obce je zvýšení pocitu bezpečnosti, který ale nelze převést do finanční podoby. (Frekventovanost obcí, © 2020; Dopravní info, © 2017; Doprava aktuálně, © 2015)

Tabulka 20 Roční provozní náklady a investiční náklady veřejného osvětlení (vlastní zpracování)

Položka	Částka v Kč	
Investiční náklady obce na rekonstrukci veřejného osvětlení	222 530 Kč	
Roční provozní náklady veřejného osvětlení po	Varianta 60% úspory	56 219 Kč

úspore	Varianta 70% úspory	42 164 Kč
	Varianta 80% úspory	28 110 Kč
Současná hodnota provozních nákladů veřejného osvětlení pro 13ti leté období	Varianta 60% úspory	561 384 Kč
	Varianta 70% úspory	421 035 Kč
	Varianta 80% úspory	280 697 Kč

9.3.3 Výpočet CBA pro dotační projekt

Tato kapitola je věnována výpočtu cost-benefit analýzy pro všechny tři varianty úspor v rámci navrhovaného dotačního projektu rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice.

Tabulka 21 CBA – Rekonstrukce veřejného osvětlení (vlastní zpracování)

CBA – obec Sušice						
Název projektu: rekonstrukce veřejného osvětlení						
Krok 1	Krok 2	Krok 3	Krok 4		Krok 5	
Zaintereso- vaná strana	Dopad na zaint. stranu	Ukazatel	Převod na PJ	Hodnota v Kč	1. - 13. rok	
Obec Sušice	Snížení výdajů obce na veřejné osvětlení	Finanční úspora	Roční výše úspory výdajů	60%	60%	
				84 329	84 329	
				70%	70%	
					98 384	98 384
					80%	80%
					112 438	112 438
	Lepší vztah s obyvateli obce	Nevyčísluje se			-	-
	Zlepšení životního prostřední obce	Nevyčísluje se	-		-	-
	Výdaje obce na veřejné osvětlení	Provozní náklad	Roční výše provozního nákladu	60%	60%	
				- 56 219	- 56 219	
70%				70%		
				- 42 164	- 42 164	
				80%	80%	
				- 28 110	- 28 110	

	Rozšíření občanské vybavenosti obce	Zvýšení atraktivity obce pro občany	-	-	-
Obyvatelé obce	Rozšíření občanské vybavenosti obce (lepší noční viditelnost v obci)	Nevyčísluje se	-	-	-
	Snížení rizika onemocnění (odstranění škodlivých látek)	Nevyčísluje se	-	-	-
Účastníci silničního provozu	Zvýšení bezpečnosti	Nižší nehodovost	cca 1 nehoda ročně	150 000	150 000
Krok 6					
Celkem (částka v Kč)				60% úspory	178 110
				70% úspory	206 220
				80% úspory	234 328
Současná hodnota celkem (částka v Kč)				60% úspory	1 778 544
				70% úspory	2 059 241
				80% úspory	2 339 917
Čistá současná hodnota (částka v Kč)				60% úspory	994 630
				70% úspory	1 415 676
				80% úspory	1 836 690
Poměr přínosů a nákladů				60% úspory	2,27:1
				70% úspory	3,20:1
				80% úspory	4,65:1

Výpočet celkové současné hodnoty pro jednotlivé varianty úspory pro 13ti leté období neboli dobu životnosti LED svítidel, jehož výsledky můžete přehledně vidět v tabulce č. 21, je uveden v příloze této diplomové práce.

9.3.4 Posouzení kritériálních ukazatelů a přijatelnosti dotačního projektu

Aby bylo možné posoudit přijatelnost či nepřijatelnost dotačního projektu rekonstrukce veřejného osvětlení, je nejdříve nutné vypočítat celkovou současnou hodnotu pro dobu životnosti LED svítidel neboli období 13ti let, která činí 1 778 544 Kč pro variantu s 60% úspory, 2 059 241 Kč pro variantu s 70% úspory a 2 339 917 Kč pro variantu s 80% úspory.

Součet současné hodnoty provozních nákladů dotačního projektu a nákladů vynaložených na realizaci projektu je vyčíslen na 783 914 Kč v rámci varianty s 60% úsporou, 643 565 Kč při úspoře 70% a 503 227 Kč při úspoře 80%.

Dalším kritériálním ukazatelem patřící do cost-benefit analýzy je čistá současná hodnota, která se vypočte odečtením investičních nákladů od současné hodnoty. V rámci dotačního projektu činil tento ukazatel 1 556 014 Kč pro variantu s 60%, 1 836 711 Kč pro variantu s 70% a 2 117 387 Kč pro variantu s 80%.

Ukazatel čisté současné hodnoty je podstatný zejména pro projekty komerční povahy, kde je nutné posoudit, zdali je projekt přijatelný nebo ne. Za přijatelný bude považován, když čistá současná hodnota je větší nebo rovna nule neboli $NPV \geq 0$. I když dotační projekt na rekonstrukci veřejného osvětlení ve vybrané obci není komerční povahy a jeho cílem nebylo dosahování zisku, a tato podmínka není pro něj zcela zásadní, tak i tuto podmínku splňuje, tudíž je považován za přijatelný.

Dále poměr přínosů a nákladů je v poměru 2,27:1 ve variantě 60% úspor, 3,20:1 pro 70% úspor a 4,65:1 v rámci 80% úspor, z čehož plyne, že přínosy dotačního projektu rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice jsou podstatně vyšší než jeho náklady a proto můžeme tento dotační považovat za přínosný.

9.4 Žádost o poskytnutí dotace

Níže je uveden vyplněný vzor žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2020 pro obec Sušice získaný z webových stránek Olomouckého kraje v sekci Krajské dotační programy 2020.

Při vyplňování žádosti jsem se řídila pravidly pro poskytování dotací z rozpočtu Olomouckého kraje specificky určené pro Program obnovy venkova Olomouckého kraje 2020, taktéž získaný z webových stránek Olomouckého kraje v sekci Krajské dotační programy 2020.

Žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2020

Dotační program	PROGRAM OBNOVY VENKOVA OLOMOUCKÉHO KRAJE 2020
Dotační titul	PODPORA BUDOVÁNÍ A OBNOVY INFRASTRUKTURY OBCE

Sběr žádostí: od: 20. 1. 2020 do: 7. 2. 2020

Název akce:	Rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice u Přerova
--------------------	--

1. Údaje o žadateli

Právní statut:

Právnícká osoba: (důkladně zkontrolujte evidenční údaje, některé z těchto údajů budou generovány do tiskových sestav pro jednání ROK, ZOK a následně uvedeny ve veřejnoprávní smlouvě)

Název	Sušice u Přerova				
IČ:	00636606	DIČ:			
Adresa (sídlo):	ulice:	Sušice	č. popisné:	63	
	obec/část obce:	Sušice	č. orientační		
	Okres:	Přerov	PSČ:	751 11	
	ORP:	Přerov			
	POÚ:	Sušice			
	Telefon:	581 791 039			
	e-mail:	susice@seznam.cz	www:	susice.mitranet.cz	
		ou-susice@seznam.cz			

Osoba oprávněná jednat za nebo jménem žadatele (statutární zástupce):

titul:	Ing.	jméno:	Bohumil	příjmení:	Gibala
funkce (starostka, starosta):	starosta				
telefon:	602 511 452	e-mail:	gibala.susice@seznam.cz		

Bankovní spojení: (účet u ČNB nebo běžný účet, údaje budou generovány do tiskových sestav pro jednání ROK, ZOK a následně uvedeny ve veřejnoprávní smlouvě)

číslo účtu:	1882951389	kód banky:	0800
-------------	------------	------------	------

Žadatel je plátcem DPH:	☐ ANO	☐ NE
Žadatel může uplatňovat v rámci projektu DPH na vstupu:	☐ ANO	☐ NE

S účinností od 25. 5. 2018 jsou osobní údaje poskytnuté Olomouckému kraji zpracovávány v souladu s nařízením EU o ochraně osobních údajů (GDPR). Bližší informace o způsobech zpracování a vašich právech při zpracování osobních údajů

jsou zveřejněny na webových stránkách Olomouckého kraje www.olkraj.cz.

2. Údaje o akci:

a) Stručný popis akce – text bude součástí podkladových materiálů pro rozhodování orgánů Olomouckého kraje: *(uvedený text bude generován do tiskových sestav pro jednání ROK a ZOK)*

V rámci rekonstrukce veřejného osvětlení budou provedeny tyto práce: nákup a montáž nových kabelů a konektorů veřejného osvětlení, nákup 27 ks LED svítidel a jejich montáž, demontáž starých svítidel veřejného osvětlení, demontáž a montáž rozvaděče veřejného osvětlení a řádná likvidace věch starých kabelů, rozvaděčů, konektorů a svítidel.

b) Podrobný popis akce – podrobná specifikace a komentář k akci: *(podrobná specifikace akce/činnosti, určená pro posuzování ze strany administrátora)*

Podrobná specifikace akce bude provedena v projektové dokumentaci v soupisu prací včetně výkazu výměr.

c) Účel použití dotace na akci, který bude schválen ve smlouvě o dotaci (jedná se o konkrétní uznatelné výdaje, které budou hrazeny z dotace): *(uvedený text bude generován do tiskových sestav projednání ROK a ZOK a následně uveden ve veřejnoprávní smlouvě, u DTI je možné v rámci jedné akce poskytnout dotaci na uznatelné výdaje investičního a zároveň neinvestičního charakteru, podmínku uznatelnosti musí splňovat i výdaje týkající se vlastní spoluúčasti žadatele, ve veřejnoprávní smlouvě se text generuje do "Účelem poskytnutí dotace je částečná úhrada uznatelných výdajů na ...")*

jaké konkrétní uznatelné výdaje budou hrazeny z investiční dotace:

jaké konkrétní uznatelné výdaje budou hrazeny z neinvestiční dotace:

Účelem použití dotace je demontáž stávající nevyhovující soustavy veřejného osvětlení, a její náhrada za novou, efektivní a energeticky méně náročnou soustavu veřejného osvětlení, která bude zároveň splňovat všechny požadavky norem pro veřejné osvětlení. Výdaje budou zahrnovat výměnu stávajícího rozvaděče veřejného osvětlení, z něhož se provedou nové vývody zemními kabely, ze kterých bude nová a částečně stávající soustava veřejného osvětlení připojena.

Územní působnost akce:	okres Přerov
Místo realizace:	Sušice u Přerova
Termín realizace akce:	
Zahájení (měsíc a rok):	01. 01. 2020 (PŘEDVYPLNĚNO AUTOMATICKY)
Ukončení (měsíc a rok):	15. 12. 2020 (PŘEDVYPLNĚNO AUTOMATICKY)

Kontaktní osoba (k řešení žádosti):

titul:	Ing.	jméno:	Bohumil	příjmení:	Gibala
telefon:	602 511 452	e-mail:	gibala.susice@seznam.cz		

Adresa: (sídl, bydliště	ulice:	Sušice	č. popisné:	63
	obec:	Sušice u Přerova	PSČ:	751 11

3. Rozpočet akce:

Celkové předpokládané uznatelné výdaje akce:	222 530,00 Kč
---	----------------------

u DT 1 je možné v rámci jedné akce žádat o dotaci na uznatelné výdaje investičního a zároveň neinvestičního charakteru (požadovaná výše dotace musí být z toho: uvedena v celých korunách)	% podíl k celkovým předpokládaným uznatelným výdajům akce
---	--

a) výše požadované dotace z rozpočtu Olomouckého kraje	111 265,00 Kč	50 %
---	---------------	------

dotace je požadována jako NEINVESTIČNÍ INVESTIČNÍ
(v případě dělené dotace uveďte)

částky pro	neinvestiční část	investiční část
b) vlastní zdroje:		111 265,00 Kč
c) jiné zdroje:		0,00 Kč

ad. b) Struktura vlastních zdrojů:

Struktura vlastních zdrojů:	částka:
např. rozpočet obce	111 265,00 Kč
součet = částka uvedená v B) vlastní zdroje	111 265,00 Kč

ad. c) Struktura z jiných zdrojů:

poskytovatel:	částka:
součet = částka uvedená v C) vlastní zdroje	'=SUMA

4. Kritéria pro hodnocení žádosti	
Počet obyvatel obce (dle statistiky počtu obyvatel Ministerstva vnitra ČR k 1. 1. 2020):	
DT 1	do 300 / 301 - 600 / 601 - 900 / 901 - 1 200 / 1 201 - 1 500
Historie čerpání dotace z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje za poslední 3 roky:	
2017	obdržel/neobdržel
2018 - Dotace na nákup lesní techniky (traktor)	obdržel/ neobdržel
2019 - Dotace na opravu a údržbu výloh obchodů	obdržel/ neobdržel
- Dotace na revitalizaci stromořadí v okolí obce Sušice	obdržel/ neobdržel
Popis souladu předložené žádosti o dotaci z POV 2020 na akci se schválenou rozvojovou strategií obce (včetně uvedení názvu dokumentu, čísla usnesení): <i>kopie části zpracovaného a zastupitelstvem obce schváleného strategického rozvojového dokumentu související s podanou žádostí je povinnou přílohou žádosti</i>	

K vyplněné žádosti musí být také připojeny následující povinné přílohy:

- 1) Prostá kopie dokladu o zřízení běžného účtu žadatele (např. prostá kopie smlouvy o zřízení běžného účtu nebo potvrzení banky o zřízení běžného účtu)
- 2) Prostá kopie dokladu o oprávněnosti osoby zastupovat žadatele (např. prostá kopie jmenovací listiny nebo zápisu či výpisu ze schůze zastupitelstva obce o zvolení starostky, starosty)
- 3) Prostá kopie dokladu prokazujícího registraci k dani z přidané hodnoty a skutečnost, zda žadatel má či nemá nárok na vrácení DPH v oblasti realizace projektu, je-li žadatel plátcem DPH
- 4) Čestné prohlášení o nezměněné identifikaci žadatele
- 5) Přehled poskytnutých dotací
- 6) Čestné prohlášení žadatele o podporu v režimu de minimis
- 7) Čestné prohlášení žadatele - právnické osoby

- 8) Rozpočet celkových předpokládaných uznatelných výdajů akce
- 9) Doplnující informace
- 10) Prostá kopie LV prokazující vlastnictví nemovitého majetku,
- 11) Soulad akce se schválenou rozvojovou strategií obce (prostá kopie schválené rozvojové strategie obce nebo její části související s podanou žádostí včetně čísla usnesení ze zasedání zastupitelstva schvalující rozvojovou strategii obce),
- 12) Fotodokumentace aktuálního stavu (min. 4 fotografie)
- 13) Pasport veřejného osvětlení (dokumentace, která uvádí souhrnné informace o všech světelných bodech nacházející se v obci)

(Dotace na veřejné osvětlení, © 2014 – 2020; Pasport veřejného osvětlení, © 2019)

9.5 Časový plán dotace pro vybranou obci

Prostřednictvím této diplomové práce má vybraná obec k dispozici návrh projektu rekonstrukce veřejného osvětlení, jehož součástí je i vyplněná žádost o dotaci na tento projekt. Tuto žádost může vybraná obec v příštím roce využít a oficiálně tak vstoupit do řad žadatelů o tuto dotaci.

Přesné termíny odevzdání žádostí o dotace pro rok 2021 nejsou doposud známy, jelikož je vedení Olomouckého kraje ještě nezveřejnilo.

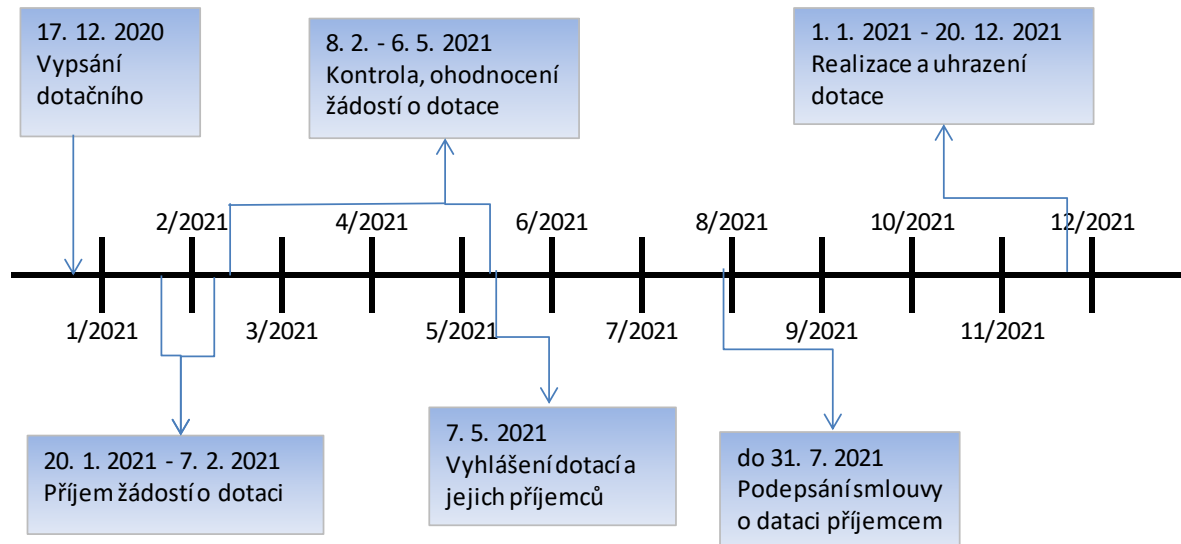
Ale vezmeme-li v potaz že tento dotační titul byl součástí dotačního programu pro obnovu venkova minimálně posledních 6 let, tedy od roku 2015 a v této době se termíny pro tuto dotaci víceméně nezměnily, můžeme usoudit, že i v dalším roce budou tyto termíny obdobné.

V tomto případě by tyto termíny byly následovné:

- 1) Vypsání dotačního titulu a jeho náležitostí - 17. 12. 2020
- 2) Příjem žádostí o dotaci 20. 1. 2021 - 7. 2. 2021
- 3) Administrátor shromáždí přijaté žádosti o dotace, zkontroluje jejich formální náležitosti a ohodnotí je podle stanovených kritérií - (90 dnů) 8. 2. - 6. 5. 2021
- 4) Vyhlášení dotací a jejich příjemců - 7. 5. 2021
- 5) Podepsání smlouvy o dotaci příjemcem - do 31. 7. 2021

- 6) Realizace dotačního projektu a uhrazení jeho uznatelných výdajů z dotačních prostředků 1. 1. 2021 - 20. 12. 2021

Tyto termíny byly znázorněny na níže uvedené časové ose pro lepší přehlednost.

Obrázek 10 Časová osa dotace (vlastní zpracování)

10 ZHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘÍNOSŮ A RIZIK NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ

10.1 Přínosy dotačního projektu

Dotace na rekonstrukci veřejného osvětlení může v rámci příštích 13ti letech znatelně snížit výdaje vybrané obce na elektrickou energii, údržbu a opravy tohoto veřejného osvětlení a tím ji pomoci při optimalizaci jejího hospodaření.

Obec Sušice touto dotací a rekonstrukcí nezlepší jen svou finanční stránku, ale i zvýší svou atraktivitu z hlediska občanské vybavenosti, čímž vy mohla zvýšit zájem o sebe jako o místo k trvalému bydlišti a tím pádem i navýšit počet svých obyvatel a v neposlední řadě také své příjmy.

Taktéž dojde ke zkvalitnění životního prostředí ve vybrané obci po odstranění zdraví škodlivých látek obsažených v zastaralých světelných zdrojích. Pro lepší přehlednost a srozumitelnost byla vytvořena níže uvedená tabulka č. 22 pro stručné představení všech přínosů.

Tabulka 22 Přínosy dotačního projektu (vlastní zpracování)

Přínosy dotačního projektu	
1)	Úspora elektrické energie
2)	Nižší výdaje na údržbu a opravy
3)	Odstranění škodlivých látek z obce
4)	Zlepšení viditelnosti po setmění
5)	Zvýšení atraktivity obce
6)	Rozšíření občanské vybavenosti obce
7)	Snížení provozních výdajů obce
8)	Zvýšení bezpečnosti v obci
9)	Kvalitnější a lepší veřejné osvětlení
10)	Zlepšení životního prostředí
11)	Zlepšení zdraví občanů

12)	Snížení nehodovosti v obci v rámci dopravy
13)	Nenáročná realizace dotačního projektu

10.2 Analýza rizik

Samozřejmě tento projekt optimalizace hospodaření neoplývá pouze přínosy, ale nese sebou i rizika. Tyto rizika jsou spojena s pravděpodobností škody či negativního následku vůči vybrané obci, kterou může projekt způsobit.

Mezi základní kroky pro vyhodnocení rizika patří kategorizace pracovních činností, identifikace nebezpečí, stanovení rizik, rozhodnutí o přijatelnosti rizika, příprava nápravných opatření ke snížení rizika (jsou-li zapotřebí) a posouzení, jeli plán nápravných opatření odpovídající. Tyto kroky vedou ke snížení rizika.

V rámci navrženého projektu a pro účely diplomové práce budou rizika rozděleny do čtyř kategorií na finanční, personální, technické a organizační riziko, které jsou blíže popsány v následující části kapitoly.

10.2.1 Finanční riziko

Finanční riziko v souvislosti s navrženým projektem může být vnímáno jako hlavní či nejdůležitější. Neboť pokud vybraná obec udělá chybu či nedodrží všechny podmínky poskytnutí dotace, bude muset část nebo dokonce veškeré poskytnuté finanční prostředky vrátit zpět poskytovateli dotace. V tomto případě by tak musela rekonstrukci veřejného osvětlení financovat úplně sama ze svých zdrojů, což by jistě nepřispělo k optimalizaci jejího hospodaření, ale naopak by to tento účel kompletně vyvrátilo a mohlo dokonce vést až ke zhoršení hospodaření obce Sušice.

Další riziko, které by mohlo nastat, je skutečnost, že vybrané obci nebude tato dotace poskytnuta a tím pádem by nedošlo k optimalizaci jejího hospodaření. Avšak v návaznosti na předchozí zkušenosti obce Sušice s žádostmi o dotace v rámci Programu obnova venkova můžeme předpokládat, že dotace bude obci poskytnuta a nenastanou žádné problémy, které by ovlivnily dodržení všech podmínek dotace.

10.2.2 Personální riziko

Jedny z dalších rizik navrhovaného projektu mohou být rizika personální neboli rizika spojená s lidským faktorem. Tyto rizika nelze zcela eliminovat, neboť jak se říká

„chybovat je lidské“. Patří sem například rizika související s nesprávnými rozhodnutími zaměstnanců obce či jejich chybami při výkonu práce. Také sem patří i rizika týkající se vybraného zhotovitele projektu rekonstrukce, jelikož i ten, spolu se svými zaměstnanci může svými chybami a rozhodnutími způsobit negativní dopady pro obci Sušice. Zhotovitel nemusí například disponovat dostatečnými zkušenostmi potřebnými pro realizaci projektu. Proto výběr zaměstnanců obce tak i zhotovitele nese sebou četná personální rizika, která obec musí pečlivě zvážit.

10.2.3 Technické riziko

Technická rizika jak již vypovídá jejich název, jsou rizika související s technickou stránkou věci. Náleží sem například riziko neadekvátního vybavení, které je potřebné pro úspěšné dokončení projektu. Dále již při samotné realizaci rekonstrukce veřejného osvětlení by se mohly objevit problémy jako zhotovitelem nedodržení zákonem stanovených bezpečnostních a stavebních postupů.

Také hrozí riziko protáhnutí stavebních prací z důvodu nepředvídatelných přírodních, ekonomických či sociálních podmínek, které by mohly vyústit v nedodržení stanovených lhůt v rámci dotačního titulu Olomouckého kraje, jak jsme mohli vidět v roce 2020, kdy celosvětová pandemie v důsledku šíření viru COVID-19, donutila Českou republiku ale i ostatní státy EU a mnoho dalších k implementaci karanténních opatření, které znemožnily výkon řady pracovních, stavebních či ekonomických činností.

10.2.4 Organizační riziko

Organizační riziko projektu souvisí například s celkovým zajištěním administrativní stránky projektu, která musí obsahovat nejen veškeré povinné údaje, ale tyto údaje musí také být také zcela správné.

Dále sem řadíme riziko nedodržení dotací stanovených termínů pro jednotlivé úkony v rámci žádosti o dotaci tak i při samotné realizaci dotačního projektu. Dalšími riziky jsou nevhodné rozdělení jednotlivých úkonů při realizaci dotačního projektu, špatná komunikace mezi jednotlivými účastníky v rámci dotačního projektu nebo při jejich nedostatečné informovanosti.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo provést evaluaci rozpočtu obce Sušice za období 2015 – 2019 a následně ze zjištěných poznatků vyvodit vhodný návrh optimalizace hospodaření vybrané obce.

Teoretická část diplomové práce, pomocí literární rešerše zaměřené na územní samosprávné celky a jejich rozpočty, podává základní informace o obcích, jejich rozpočtu a možných způsobech financování v České republice. Dále jsou zde popsány rozpočtové příjmy a výdaje obcí, konkrétně přijaté transfery, daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a běžné a kapitálové výdaje. Závěr teoretické části je věnován problematice dotací v České republice.

V úvodu praktické části diplomové práce je stručně charakterizována vybraná obec. Poté následuje analýza příjmů a výdajů této obce v letech 2015 – 2019 a návrh vhodného projektu optimalizace hospodaření obce a analýza jeho vhodnosti a přínosů. Poslední úsek praktické části diplomové je zaměřen na analýzu rizik navrženého projektu.

V rámci analýzy rozpočtových příjmů a výdajů vybrané obce v jednotlivých letech sledovaného období tvořily daňové příjmy vždy minimálně 60% celkových příjmů a jsou tak stabilní a významným příjmem rozpočtu obce. Druhou nejpočetnější skupinou příjmů byly nedaňové příjmy, které se podílely na celkových příjmech v rozmezí 10% až 15% ve sledovaném období, s jedinou výjimkou v roce 2015 kdy, je předčily přijaté transfery ve výši cca 1,5 mil. Kč, které v tomto roce tak představovali 25% celkových příjmů. Přijaté transfery se jinak v dalších letech sledovaného období drželi pod 10% celkových příjmů. Kapitálové příjmy měla obec Sušice pouze v roce 2018 a 2019 a to v zanedbatelné výši a plynoucí zejména z pronájmu pozemků, ostatních nemovitých věcí a z poskytování služeb a výrobků.

Celkové příjmy obce se po vzoru daňových příjmů a také převážně díky nim, každoročně zvyšovaly, až dosáhly svého maxima v roce 2019 v rámci sledovaného období. Dále běžné výdaje představovali více jak 70% celkových výdajů obce po celou dobu vybraného období a byly tvořeny zejména platy zaměstnanců a neinvestiční provozními výdaji, jako je například nákup energií, vody, paliv a služeb atd. Kapitálové výdaje obce představovaly jen 7-29% celkových výdajů obce ve sledovaném období a skládaly se převážně z nákupu dlouhodobého majetku a pozemků, který obec Sušice nakupovala za účelem zlepšení životního prostředí obce v rámci boje proti půdní erozi.

Obec Sušice po celé vybrané období hospodařila s přebytkem rozpočtu a nulovou zadlužeností. V rámci analýzy optimalizace hospodaření vybrané obce se jako nejvhodnější způsob této optimalizace rozpočtu jeví prostřednictvím dotací, chceme-li zachovat nulový status zadluženosti obce a vyhnout se riziku spjatého s cizími zdroji a zároveň nezatížit obyvatele obce zvýšením místních poplatků. Obec má již zkušenosti s tímto způsobem zvýšení příjmů, což jen více prohlubuje jeho vhodnost.

Při výběru konkrétního dotačního titulu jsem se zaměřila pouze na dotace poskytované Olomouckým krajem, z důvodu snížení rizik spojených s dotací skrz skutečnost, že obec Sušice má s tímto typem dotací nemalé zkušenosti, jelikož několik z nich již úspěšně získala a také v plné výši dočerpala.

Jako vhodnou variantu dotačního projektu jsem zvolila rekonstrukci veřejného osvětlení, která zajistí nejen úsporu výdajů obce na její provoz, ale přinese i prospěch obyvatelům obce skrz zlepšení životního prostředí a jejich zdraví po odstranění zdraví škodlivých látek v zastaralém osvětlení a zvýšení viditelnosti a tím bezpečnosti v obci.

Tento dotační projekt byl ohodnocen jako přínosný nejen z pohledu CBA analýzy ale i prostřednictvím Čisté současné hodnoty, kdy v obou případech přínosy dotačního projektu převýšily jeho náklady. Na závěr byla provedena analýza rizik a přínosů dotačního projektu, ve které byly vytyčeny přínosy a nejčastější problémy či rizika, které by při realizaci navrhnutého dotačního projektu mohly nastat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Bibliografie:

- [1] BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 156 s. ISBN 978-80-7452-116-4.
- [2] GRUBER, Jonathan, 2019. *Public finance and public policy*. 6th Edition. New York: Worth publishers, 806 s. ISBN 978-1-319-10525-9.
- [3] HAMERNÍKOVÁ, Bojka, 2017. *Veřejné finance: vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer, 162 s. ISBN 978-80-7552-577-2.
- [4] HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck, 252 s. ISBN 978-80-7400-298-4.
- [5] Interní dokumenty obce Sušice
- [6] KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- [7] LEE, Robert D., Ronald Wayne JOHNSON a Philip G. JOYCE, 2013. *Public budgeting systems*. 9th edition. Burlington: Jones & Bartlett Learning, 656 s. ISBN 978-1-4496-2790-4.
- [8] LOCHMANNOVÁ, Alena, 2017. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 116 s. ISBN 978-80-7402-295-1.
- [9] MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.
- [10] MAREŠOVÁ, Petra, 2012. *Měření ve znalostním managementu - aplikace metody Cost Benefit Analysis*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus.126 s. Recenzované monografie, 19. ISBN 978-80-7435-229-4.
- [11] NAHODIL, František a kol., 2014. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4.
- [12] OCHRANA, František a Milan PŮČEK, 2011. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě: smart administration*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 246 s. ISBN 978-80-7357-667-7.

- [13] OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
- [14] PAROUBEK, Jiří, 2019. *Rozpočtová skladba v roce 2019*. Olomouc: ANAG, 344 s. ISBN 978-80-7554-202-1.
- [15] PASTUSZKOVÁ, Eliška a kol., 2011. *Finanční vztahy a výkonnost veřejné správy*. Žilina: Georg, 148 s. ISBN 978-80-89401-65-9.
- [16] PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [17] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [18] POSPÍŠIL, Petr a kol., 2013. *Právnícké osoby obcí a krajů*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 262 s. ISBN 978-80-7357-982-1.
- [19] POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUFAN, 2019. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. Průhonice: Professional Publishing, 263 s. ISBN 978-80-88260-32-5.
- [20] PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- [21] ROSEN, Harvey S., Ted GAYER a Abdülkadir CIVAN, 2014. *Public finance*. 10th Edition. Maidenhead: McGraw-Hill Education, 588 s. ISBN 978-0-0771-5469-1.
- [22] SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.
- [23] STRNADOVÁ, Zuzana, 2019. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing, 189 s. ISBN 978-80-247-3076-9.
- [24] VODÁKOVÁ, Jana, 2013. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 207 s. ISBN 978-80-7478-324-1.
- [25] VODÁKOVÁ, Jana, 2016. *Výkonnost a její měření ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer, 197 s. ISBN 978-80-7552-013-5.

- [26] WOKOUN, René, Pavel MATES, Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ, et al., 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

Internetové zdroje:

- [1] Co přinese rok 2019 v rozpočtovém hospodaření obcí, © 2020. *Veřejná správa online* [online]. [cit. 2020-07-26]. Dostupný z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6770365>
- [2] Cost-benefit analýza, © 2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: [https://www.dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/a/analyza-nakladu-a-prinosu-\(cost-benefit-analyza\)](https://www.dotaceu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/a/analyza-nakladu-a-prinosu-(cost-benefit-analyza))
- [3] Dluhová brzda veřejných rozpočtů, © 2018. *Ústavní soud ČR* [online]. [cit. 2020-07-24]. Dostupný z: https://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=Pl-6-17_1
- [4] Doprava aktuálně, © 2015. *tudyne.cz* [online]. [cit. 2020-07-8]. Dostupný z: <https://www.tudyne.cz/>
- [5] Dopravní info, © 2017. *dopravniinfodnes.cz* [online]. [cit. 2020-07-8]. Dostupný z: <http://www.dopravniinfodnes.cz/>
- [6] Dotace na veřejné osvětlení, © 2014 - 2020. *Dotace z OPŽP* [online]. [cit. 2020-07-22]. Dostupný z: <http://www.opzp2014-2020.cz/clanek/dotace-verejne-osvetleni>
- [7] Evropská komise, © 2020. *Dotace EU* [online]. [cit. 2020-07-10]. Dostupný z: https://www.dotaceu.cz/Dotace/media/SF/FONDY%20EU/2014-2020/Dokumenty/Methodick%c3%a9%20dokumenty/MD%20p%c5%99%c3%adjmy/Guide-to-Cost-Benefit-Analysis_CZ.pdf
- [8] Fotogalerie - Sušice, © 2019. *Sušice u Přerova* [online]. [cit. 2020-07-25]. Dostupný z: <https://susice.mitranet.cz/gvzhled.html>
- [9] Frekventovanost obcí, © 2020. *Policie* [online]. [cit. 2020-07-8]. Dostupný z: <https://www.policie.cz/>
- [10] Krajské dotační programy, © 2020. *Olomoucký kraj* [online]. [cit. 2020-08-1]. Dostupný z: <https://www.olkraj.cz/krajske-dotacni-programy-2020-cl-4653.html>
- [11] Obec Prameny, © 2018. *Wikipedia.org* [online]. [cit. 2020-07-11]. Dostupný z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Prameny>
- [12] Obec Sušice, © 2019. *Místopisy.cz* [online]. [cit. 2020-07-24]. Dostupný z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6581/susice/>

- [13] Obec Železná, © 1999 – 2020. *Aktuálně.cz* [online]. [cit. 2020-07-18]. Dostupný z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/obec-musi-vratit-19-milionu-protoze-na-urade-prodavali-obedy/r~c083105a965811e8acf3ac1f6b220ee8/>
- [14] Odškodnění, © 2020. *Nároky odškodnění* [online]. [cit. 2020-07-17]. Dostupný z: <https://naroky-odskodneni.cz/>
- [15] Pasport veřejného osvětlení, © 2019. *EMPEMONT s.r.o.* [online]. [cit. 2020-07-23]. <https://www.empemont.cz/osvetleni/pasport-verejneho-osvetlenip>
- [16] Počet obyvatel - Sušice, © 2019. *Mistopisy.cz* [online]. [cit. 2020-07-24]. Dostupný z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6581/susice/pocet-obyvatel/>
- [17] Problematika RoHS, © 2005 - 2020. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. [cit. 2020-07-5]. Dostupný z: <https://www.mpo.cz/cz/prumysl/prumysl-a-zivotni-prostredi/rohs-elektrozarizeni/zakladni-informace-k-problematice-rohs--158558/>
- [18] RoHS Směrnice, © 2020. *SMC Corporation* [online]. [cit. 2020-08-3]. Dostupný z: <https://www.smc.eu/cs-cz/produkty-a-podpora/smernice-eu/rohs-smernice>
- [19] Sušice, © 2019. *Sušice u Přerova* [online]. [cit. 2020-07-25]. Dostupný z: <https://susice.mitranet.cz/susice.html>
- [20] TEVFIK, F. Nas, © 2016. *Cost-Benefit Analysis: Theory and Application* [online]. Mary-land: Lexinton books, 2016 [cit. 2020-04-19]. ISBN 978 149 85 22 519. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=tN7FDAAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
- [21] Veřejné finance, © 2020. *Státní pokladna* [online]. [cit. 2020-07-18]. Dostupný z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>
- [22] Veřejné zakázky, © 2020. *e-zakazky.cz* [online]. [cit. 2020-07-12]. Dostupný z: <https://www.e-zakazky.cz/Detail-Verejne-Zakazky/0b4aceab-8849-4ba2-b2ec-3a0054dce23b/17283>
- [23] Výhody LED osvětlení, © 2017. *Power-tech* [online]. [cit. 2020-07-8]. Dostupný z: <https://power-tech.cz/lighting/hlavni-vyhody-led-osvetleni/>
- [24] Vývoj daňových příjmů obcí, © 2018. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2020-07-18]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2018/vyvoj-danovych-prijmu-obci-a-kraju-2005-32304>

- [25] Zadluženost obcí, © 2020. *Ekonomický deník* [online]. [cit. 2020-07-18]. Dostupný z: <https://ekonomickydenik.cz/zadluzenost-obci-se-snizuje-456-vsak-musely-byt-pozastaveny-finance-od-statu>
- [26] Zadluženost územních rozpočtů, © 2019. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2020-07-12]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2018/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-201-36295>
- [27] Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, ©2010-2020. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-05-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-320>
- [28] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, ©2010-2020. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-06-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [29] Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, ©2010-2020. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-04-21]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [30] Zastupitelstvo obce Sušice, © 2019. *Sušice u Přerova* [online]. [cit. 2020-07-24]. Dostupný z: <https://susice.mitranet.cz/kadr.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika

POÚ Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem

tzv. takzvaný

mld. miliarda

Cca přibližně

mil. milión

Kč Korun českých

LV List vlastnictví

NPV čistá současná hodnota

IRR vnitřní výnosové procento

atd. a tak dále

resp. respektive

tis. tisíce

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Rozpočtový proces na příkladu rozpočtu obce v ČR (Peková, 2011, s. 408)	22
Obrázek 2 Schéma rozpočtového určení daní v ČR (Co přinese rok 2019 v rozpočtovém hospodaření obcí, © 2020).....	30
Obrázek 3 Schéma dotačních vazeb v rozpočtové soustavě veřejného sektoru (Pastuszková a kol., 2011, s. 65).....	37
Obrázek 4 Letecká mapa obce Sušice (Fotogalerie – Sušice, © 2019)	50
Obrázek 5 Graf - počet obyvatel obce Sušice (vlastní zpracování, Počet obyvatel - Sušice, © 2019)	53
Obrázek 6 Graf příjmů obce Sušice ve sledovaném období (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	57
Obrázek 7 Graf výdajů obce Sušice v období 2015-2019 (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	61
Obrázek 8 Graf celkových příjmů a výdajů obce Sušice v období 2015 – 2019 (vlastní zpracování na základě interních dokumentů)	65
Obrázek 9 Graf - celková zadluženost obcí v ČR v letech 2010 – 2018 (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	68
Obrázek 10 Časová osa dotace (vlastní zpracování)	92

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počet obyvatel obce Sušice (vlastní zpracování, Počet obyvatel - Sušice, © 2019).....	54
Tabulka 2 Rozpočtové příjmy obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	55
Tabulka 3 Příjmy obce Sušice za sledované období (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	57
Tabulka 4 Vertikální analýza příjmů obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	58
Tabulka 5 Horizontální analýza příjmů obce Sušice Příjmy obce Sušice za sledované období (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	59
Tabulka 6 Rozpočtové výdaje obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	60
Tabulka 7 Výdaje obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	61
Tabulka 8 Vertikální analýza výdajů obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	62
Tabulka 9 Horizontální analýza výdajů obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	63
Tabulka 10 Celkové příjmy a výdaje obce Sušice (vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	64
Tabulka 11 Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR v letech 2010–2018 v mld. Kč (vlastní zpracování; Zadluženost územních rozpočtů, © 2019).....	67
Tabulka 12 Dotace přijaté obcí Sušice ve sledovaném období vlastní zpracování na základě interních dokumentů).....	69
Tabulka 13 Dotace pro obce poskytované Olomouckým krajem 2020 (vlastní zpracování; Krajské dotační programy, © 2020).....	71
Tabulka 14 Dotací vhodných pro obec Sušice (vlastní zpracování; Krajské dotační programy, © 2020).....	72
Tabulka 15 Výdaje vybrané obce na veřejné osvětlení ve sledovaném období (vlastní zpracování).....	76
Tabulka 16 Úspora energie v rámci rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice (vlastní zpracování).....	78
Tabulka 17 Rozpočet rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Loučka (vlastní zpracování).....	79
Tabulka 18 Rozpočet rekonstrukce veřejného osvětlení v obci Sušice (vlastní zpracování).....	80
Tabulka 19 Výpočet ročních provozních nákladů na veřejné osvětlení po úspoře (vlastní zpracování).....	83
Tabulka 20 Roční provozní náklady a investiční náklady veřejného osvětlení (vlastní zpracování).....	83

Tabulka 21 CBA – Rekonstrukce veřejného osvětlení (vlastní zpracování)	84
Tabulka 22 Přínosy dotačního projektu (vlastní zpracování)	93

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P1: Smlouva o dílo – Obec Loučka.....	108
PŘÍLOHA P2: Výpočet SH.....	118

PŘÍLOHA P1: Smlouva o dílo – Obec Loučka

Níže je uvedena smlouvu o dílo z obce Loučka, která byla vzorem pro výpočty z kapitoly 10.2 Finanční stránky dotace. (Veřejné zakázky, © 2020)

Obec Loučka
Loučka, 763 25 Újezd
IČ: 00567411, DIČ: CZ00568643

Smlouva o dílo

uzavřená níže uvedeného dne, měsíce a roku ve smyslu § 2586 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném a účinném znění mezi těmito smluvními stranami

Obec Loučka
se sídlem Loučka 141, 763 25 Újezd u Valašských Klobouk
zastoupená starostkou obce paní Martinou Bartošovou

na straně jedné jako objednatel (dále jen "objednatel")

a

Název firmy: **DAXO, s.r.o.**
Sídlo: Smolína 98, 766 01 Valašské Klobouky
IČ: 291 95 136
DIČ: CZ 291 95 136
zapsána v: obchodním rejstříku vedeném u krajského soudu v Brně oddíl C vložka 64789
zastoupená: Ing. Pavlem Bednářem

na straně druhé jako zhotovitel (dále jen "zhotovitel")

takto:

I. Předmět smlouvy

1. Zhotovitel se touto smlouvou zavazuje zhotovit pro objednatele dílo dle zadání objednatele tak, jak je popsáno v čl. II.1. této smlouvy a případně též v přílohách, které jsou nedílnou součástí této smlouvy, a to za níže sjednanou cenu, kterou se objednatel zavazuje za podmínek dále dohodnutých v této smlouvě zaplatit zhotoviteli za provedení díla.

2. Provedením díla se rozumí jeho zhotovení bez vad a nedodělků (s výjimkou vad a nedodělků, které nebrání jeho řádnému užívání) a jeho řádné předání objednateli, není-li dále dohodnuto jinak.

3. Objednatel prohlašuje a zhotovitele výslovně ujišťuje, že s tímto právním jednáním objednatele byl příslušným orgánem objednatele, do jehož působnosti schválení takového právního jednání náleží, vysloven souhlas.

II. Předmět a rozsah díla

1. Dílem se pro účely této smlouvy rozumí:

Závazek zhotovitele dodat, dopravit:

- 57 ks LED osvětlení včetně příslušenství (kabely, konektory) a dále provést jejich montáž, (technické parametry LED svítidel viz. příloha č.1),

- 57 ks výložníků a dále provést jejich montáž,
- 12 ks stožárů veřejného osvětlení včetně příslušenství (betonový základ, elektrovýzbroj, kabely) a dále provést jejich montáž,
- Rozvaděč – demontáž, montáž

Dodavatel bude při realizaci této zakázky dodržovat technické podmínky – požadavky na zařízení VO. **Tyto technické podmínky jsou nedílnou přílohou č. 1 této smlouvy o dílo.**

Rozsah díla je stanoven:

Nabídkou uchazeče ("zhotovitele") podanou ve výběrovém řízení ze dne 13.4.2016.

(dále jen „dílo“).

2. Zhotovitel se zavazuje předmětné dílo provést s vynaložením veškeré odborné péče a za současného dodržení veškerých předpokladů stanovených příslušnou právní úpravou, technickými a jinými obdobnými doporučenými normami a metodikami. Zhotovitel prohlašuje, že dodané zdroje světla odpovídají současným hygienickým požadavkům, které jsou na jejich provoz kladeny.

3. Zjistí-li zhotovitel při provádění díla skryté překážky týkající se místa, kde má být dílo provedeno, znemožňující řádné provedení díla, je povinen oznámit tuto skutečnost neprodleně objednateli a současně navrhnout změnu díla. Zhotovitel je oprávněn v daném případě přerušit veškeré práce a činnosti týkající se zhotovení díla a vyčkat na písemné stanovisko objednatele k navrženým změnám. Písemná akceptace návrhu na změnu díla objednatelem se považuje za dodatek k této smlouvě. Zhotovitel není oprávněn ani povinen provádět jakékoliv práce nad rámec stanovený čl. II.1 této smlouvy, jestliže tyto nebyly objednatelem písemně objednány či odsouhlaseny.

4. Zhotovitel provede na základě této smlouvy dílo sám, na vlastní náklad a odpovědnost, či prostřednictvím třetích osob (subdodavatele). Provádí-li dílo zhotovitel prostřednictvím třetí osoby nebo osob, odpovídá objednateli za jeho řádné provedení, jakoby dílo prováděl sám.

5. Zhotovitel v plné míře zodpovídá za bezpečnost práce a ochranu zdraví všech osob během realizace díla. Po celou dobu provádění díla zajistí zhotovitel bezpečnost zdraví a provozu zejména dodržováním předpisů BOZP a PO na pracovišti a odpovídá za škody na zdraví a majetku vzniklé jejich porušením jemu, objednateli nebo třetím osobám. Zhotovitel zabezpečí vybavení pracovníků ochrannými pracovními pomůckami. Povinnosti a úkoly na úseku BOZP, vyplývající z platných právních předpisů, zajišťuje zhotovitel na vlastní náklady a odpovědnost.

III.

Cena díla a způsob její úhrady

1. Smluvní strany se dohodly na následující ceně díla: **688.434,50 Kč** stanovené podle rozpočtu, který je nedílnou součástí této smlouvy jako její **příloha č. 2.**

Cena činí:

Celkem bez DPH	568.953,50 Kč
DPH 21%	119.481,- Kč
Cena za dílo celkem s DPH 21%	688.434,50 Kč

2. Cena za dílo dle této smlouvy se sjednává jako cena maximální a nejvýše přípustná dle zadání a specifikace díla podle čl. II.1. této smlouvy a jejích příloh a zahrnuje veškeré činnosti a plnění dohodnutá v této smlouvě – tj. úplné, funkční a bezvadné provedení všech montážních prací, včetně dodávek potřebných materiálů a zařízení nezbytných pro řádné dokončení díla. Cena je stanovena pro celý rozsah předmětu smlouvy při zadané době plnění díla. Zhotovitel odpovídá za úplnost specifikace prací a dodávek při ocenění celé dodávky v rozsahu zadávací dokumentace.
3. V případě, že si objednatel v průběhu provádění díla písemně objedná další práce nad rámec prací uvedených v čl. II.1. této smlouvy, zavazuje se tyto odebrat a uhradit.
4. Veškeré ceny uvedené v této smlouvě jsou uvedeny bez DPH, která k nim bude přičtena dle zákonné výše uvedené v platném právním předpise.
5. Cenu díla se objednatel zavazuje uhradit zhotoviteli na bankovní účet č.ú. **4973962001/5500** pod VS (číslo budoucí faktury), na základě faktury vystavené zhotovitelem na vrub objednatele. Cena díla na základě této faktury bude splatná prostřednictvím ročních splátek. Cena díla tak bude rozvržena do 3 splátek ve sjednané výši **229.478,16 Kč** (celková cena díla včetně DPH dělená třemi). První splátku se objednatel zavazuje uhradit do 14 dnů po doručení faktury objednateli (viz čl. III. odst. 6 této smlouvy) a další dvě splátky následující dva roky vždy ve stejný měsíc a den jako první splátka a to až do úplného zaplacení ceny díla. Smluvní strany si pro případ prodloužení objednatele s úhradou kterékoliv splátky ceny díla sjednaly dle § 1931 NOZ ztrátu výhody splátek. Dostane-li se objednatel do prodloužení s úhradou kterékoliv splátky o více než 14 dnů, stává se následujícího dne shora popsaná cena díla zcela splatnou a nastává ztráta výhody splátek. Toto právo může zhotovitel uplatnit u objednatele nejpozději do splatnosti nejbližší splátky. Právo zhotovitele na smluvní úrok z prodloužení dle čl. III. odst. 7 zůstává nedotčeno.
6. Konečná faktura včetně vyúčtování DPH bude vystavena do 30 dnů ode dne předání díla objednateli a doručena objednateli na adresu uvedenou v záhlaví v této smlouvě. Dojde-li v mezidobí ke změně adresy sídla objednatele, je povinen tuto skutečnost bezodkladně oznámit zhotoviteli.
7. V případě prodloužení objednatele s úhradou kterékoliv ze splátek ceny díla, se objednatel zavazuje zhotoviteli uhradit smluvní úrok z prodloužení ve výši 0,1% denně z dlužné částky za každý den prodloužení, zavázal-li se objednatel uhradit cenu díla jednorázově dle čl. III.6. této smlouvy.
8. Dnem úhrady se rozumí den připsání příslušné částky na účet zhotovitele.

IV.**Doba a místo plnění**

1. Dílo bude zhotovitelem provedeno ve lhůtě do **31.7.2016**.
2. Místem plnění je obec Loučka Místo plnění je předáno zhotoviteli k bezplatnému použití po dobu zhotovování díla. Objednatel se zavazuje zajistit zhotoviteli trvale přístupný vjezd k místu plnění a nepřetržitý přístup na místo plnění po dobu provádění díla.
3. Pro případ prodloužení objednatele s poskytnutím součinnosti zhotoviteli k provádění díla dle této smlouvy se ruší termín plnění díla dle čl. IV.1 této smlouvy a objednatel se zhotovitelem dohodne nový termín plnění díla, a to formou dodatku k této smlouvě.

V.**Součinnost objednatele**

1. Objednatel je povinen poskytnout zhotoviteli potřebnou součinnost k provedení díla. Poskytnutím součinnosti se rozumí zejména dodání veškerých potřebných dokladů nutných k provedení díla, zajištění stavební a montážní připravenosti, projektové či stavební dokumentace, staveniště, materiálu určeného ke zhotovení díla apod. V případě neposkytnutí součinnosti se objednatel dostává do prodlení. Pokud ani přes písemnou výzvu zhotovitele na adresu objednatele uvedenou v záhlaví této smlouvy objednatel neposkytne potřebnou součinnost, má zhotovitel právo od smlouvy odstoupit. Do doby poskytnutí součinnosti ze strany objednatele nebo odstoupení od smlouvy zhotovitelem náleží zhotoviteli smluvní pokuta ve výši 0,1% za každý den prodlení s poskytnutím součinnosti, a to na účet zhotovitele uvedený v čl. III. odst. 5 této smlouvy, a to do 5 dnů ode dne, kdy byl k zaplacení smluvní pokuty zhotovitelem vyzván na adresu objednatele uvedenou v záhlaví této smlouvy. Nárok zhotovitele na náhradu škody způsobené prodlením s poskytnutím součinnosti objednatelem tímto zůstává nedotčen.
2. Objednatel je oprávněn písemně navrhnout změny díla před jeho dokončením. Zhotovitel je povinen navrhované změny zhodnotit a sdělit objednateli písemně dopad na cenu díla a termín dokončení díla a navrhnout objednateli změnu této smlouvy. Písemná akceptace takového návrhu se považuje za dodatek k této smlouvě. Zhotovitel není povinen provést jakékoliv změny díla, dokud tyto nebudou písemně potvrzeny oběma smluvními stranami.

VI.**Předání a převzetí díla**

1. O předání a převzetí díla bude vyhotoven písemný předávací protokol.
2. O termínu předání a převzetí díla bude objednatel zhotovitelem předem vyzooměn, přičemž objednatel se zavazuje, že v tomto termínu dílo převezme. Objednatel je povinen ve stanoveném termínu dle tohoto článku řádně provedené dílo převzít. K převzetí díla zhotovitel objednatele vyzve písemně na adresu objednatele uvedenou v záhlaví této smlouvy. V písemné výzvě dle předchozí věty uvede zhotovitel přesné místo a čas předání díla. Výzva k převzetí díla musí být objednateli odeslána alespoň 5 dní před termínem předání díla ve výzvě uvedeném. Drobné vady a nedodělky nebránící v řádném užívání díla nezakládají právo objednatele provedené dílo nepřevzít. V případě, že objednatel na výzvu zhotovitele řádně provedené dílo ve stanoveném termínu nepřevzme, dostává se do prodlení.

V takovém případě se objednatel zavazuje zaplatit zhotoviteli smluvní pokutu ve výši 0,1% za každý den prodlení s převzetím díla, a to na účet zhotovitele uvedený v čl. III. odst. 5 této smlouvy, a to do 5 dnů ode dne, kdy byl k zaplacení smluvní pokuty zhotovitelem vyzván na adresu objednatele uvedenou v záhlaví této smlouvy. Nárok zhotovitele na náhradu škody způsobené prodlením s převzetím díla objednatelem tímto zůstává nedotčen. V případě, že objednatel neposkytne zhotoviteli potřebnou součinnost k převzetí díla, uplatní se čl. IV. 3 této smlouvy a zhotovitel tak není v prodlení s předáním díla.

3. Zhotovitel je oprávněn předat dílo i před termínem plnění, s čímž objednatel výslovně souhlasí.

4. V předávacím protokolu smluvní strany sepiší případné vady a nedodělky díla a způsob jejich odstranění, přičemž dnem podpisu předávacího protokolu je dílo předáno. Dílo se považuje za předané i v případě, že druhá smluvní strana odmítne předávací protokol podepsat.

5. Za nesplnění dohodnutého termínu pro odstranění vad či nedodělků díla sjednaného v zápise o odevzdání a převzetí díla se zhotovitel zavazuje zaplatit smluvní pokutu ve výši 500,- Kč za každý započatý den prodlení až do odstranění veškerých vad nebo nedodělků díla.

VII. Vady díla a záruka

1. Odpovědnost za vady díla se řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „NOZ“).

2. V případě, že se projeví vady díla, je tyto objednatel povinen písemně vytknout zhotoviteli bez zbytečného odkladu.

3. Nebezpečí škody na věci přechází na objednatele okamžikem předání díla.

4. Vlastnické právo k dílu přejde na objednatele až úplným zaplacením ceny díla.

5. Zhotovitel odpovídá za to, že dílo je zhotoveno podle podmínek této smlouvy a po dobu záruční lhůty bude mít vlastnosti stanovené touto smlouvou a českými technickými normami. Záruka za dodávku LED svítidel je stanovena na 60 měsíců. Záruka za dodávku i montáž svítidel je stanovena na 60 měsíců. Záruka za dodávku i montáž svorkovnic a jističích prvků sloupů VO je stanovena na 24 měsíců. Záruka za dodávku i montáž rozváděče je stanovena na 24 měsíců.

6. Zhotovitel odpovídá za vady díla, jež jsou patrné při převzetí nebo se objeví během záruční doby, pokud byly způsobeny porušením jeho povinností.

7. Záruční lhůta začíná běžet ode dne převzetí díla.

Gay

VIII. Závěrečná ujednání

1. Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti okamžikem podpisu oběma smluvními stranami.
2. Hovoří-li se v této smlouvě o smluvních stranách či účastnících smlouvy, rozumí se tím pouze objednatel a zhotovitel.
3. Veškeré změny a doplňky této smlouvy musí být učiněny písemně, a to čísloványými dodatky podepsanými oběma smluvními stranami.
4. Smluvní strany se výslovně dohodly na výhradě změny okolností ve smyslu § 1764-1766 NOZ tak, že případná změna okolností nemá vliv na obsah práv a povinností ujednaných v této smlouvě a smluvní strany nejsou oprávněny jednostranně se domáhat vyvolání obnovení jednání o obsahu této smlouvy ve smyslu shora cit. ustanovení NOZ. Případné změny obsahu této smlouvy formou písemných číslovanych dodatků odsouhlasených oběma smluvními stranami zůstávají nedotčeny.
5. Pro případ, že by některé z ustanovení této dohody bylo nebo se stalo neplatným, popřípadě neúčinným, zůstává tím platnost příp. účinnost ostatních ustanovení této dohody nedotčena. Neplatné resp. neúčinné ustanovení bude nahrazeno takovým ustanovením, aby bylo co nejvíce dosaženo hospodářského účelu této dohody zamýšlenému jejími účastníky.
6. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou vyhotoveních, přičemž každá smluvní strana obdrží po jednom z nich.
7. Smluvní strany svým podpisem stvrzují, že si tuto smlouvu přečetly, jejímu obsahu plně porozuměly a nemají k němu výhrad. Smluvní strany dále prohlašují, že tato smlouva byla sepsána podle jejich pravé, svobodné a vážné vůle, prosté omylu a že tak učinily jako osoby k takovému jednání oprávněné. Na důkaz toho připojují své vlastnoruční podpisy.

V Loučce dne2016

V Loučce, dne ^{14.4.}.....2016

Obec Loučka
Loučka 763 25 Újezd
IČ: 291 95 136, DIČ: CZ00568643
objednatel

zhotovitel

DAXO
Svatá 88, 76601 Vládkova Kloubeky
IČ: 291 95 136 DIČ: CZ 291 95 136
WWW.DAXO.CZ

Přílohy:

- Příloha č.1 – Technické parametry LED svítidel, použitých při realizaci díla
Příloha č.2 – Rozpočet díla

Technické parametry LED svítidel

- Korpus svítidla musí být oválného tvaru s viditelným žebrovaním v provedení se samočisticím efektem (podobná konstrukce klasických svítidel VO)
- Korpus svítidla musí být vyroben z certifikovaných hliníkových slitin metodou vysokotlakého lití
- Samostatné svítidlo a jednotlivé díly svítidla musí být vyrobeny z materiálů s vysokou teplotní a mechanickou odolností (hliník, tvrzené sklo) – provedení antivandal
- Difusor musí být rovný a skleněný
- Pracovní teplota v rozsahu -40°C až $+50^{\circ}\text{C}$
- Hmotnost celého svítidla max. 5kg
- Ochrana vnitřního prostoru svítidla před vlhkostí (např. větrací průchodka s membránou)
- Stupeň krytí elektrické i světelné části musí být min. IP65
- Driver svítidla musí být výkonově stavitelný
- Účinnost celé soustavy musí být minimálně 93%
- Minimální doba životnosti svítidla musí být minimálně 50.000 hodin
- Světelným zdrojem svítidla jsou LED diody s pasivním chladičem, seskupené do LED modulu, který musí být vyměnitelný
- Barva chromatičnosti (barevná teplota) 3000-6000K
- Konstrukce svítidla musí umožňovat montáž na sloup i výložník o průměru 40-60mm a jiné průměry přes redukci
- Index podání barev světla musí být nejméně 70
- Výkony svítidel v rozmezí 30 – 110W
- Světelný výkon čipu 131 – 140 lm/W
- Světelný tok 3500 – 13000lm
- Svítidlo musí být vybaveno optickým prvkem definujícím osvětlovaný prostor
- Svítidla musí být k dispozici v několika provedeních optické části např. pro cyklostezky, úzké komunikace, přechody pro chodce, parkoviště (správná optika zaručuje snížení celkových nákladů na investiční prostředky oproti běžným svítidlům)
- Povrchová úprava svítidla možná v barevných škálách RAL
- Světelné technické vlastnosti svítidla musí být doloženy měřením certifikovanou zkušebnou. Toto není možné zaměňovat s certifikátem, který zaručuje vlastnosti svítidel z pohledu jejich bezpečného užívání

Oslovená firma musí doložit pro dodávaná svítidla kompletní technickou dokumentaci včetně montážního manuálu v českém jazyce. Dále je třeba doložit certifikaci dodávaného zboží na elektrickou bezpečnost a EMC dle platných norem, předložit křivky svítivosti a LDT data.

Obec Loučka
Loučka, 763 25 Újezd
IČ: 00568643, DIČ: CZ00568643

Jan

VÝKAZ**Dodávka veřejného osvětlení****Investor: Obec Loučka, Loučka 141, 763 25 Újezd u Valašských Klobouk**

Název	Hodnota A	Hodnota B
Základní náklady		
Dodávka rozváděče	21 000,00	
Doprava 3,60%, Přesun 1,00%	966,00	
Montáž - materiál		427 569,50
Montáž - práce		88 418,00
Mezisosčet 1	21 966,00	515 987,50
PPV 6,00% z montáže: materiál + práce		31 000,00
Nátěry		0,00
Zemní práce		0,00
PPV 0,00% z nátěrů a zemních prací		0,00
Mezisosčet 2		568 953,50
Dodav. dokumentace 0,00% z mezosoučtu 2		0,00
Rizika a pojištění 0,00% z mezosoučtu 2		0,00
Opravy v záruce 0,00% z mezosoučtu 1		0,00
Základní náklady celkem		568 953,50
Vedlejší náklady		
GZS 0,00% z pravé strany mezosoučtu 2		0,00
Provozní vlivy 0,00% z pravé strany mezosoučtu 2		0,00
Vedlejší náklady celkem		0,00
Kompletační činnost		0,00
Náklady celkem		568 953,50
Základ a hodnota DPH 21%	568 953,50	119 481,00
Základ a hodnota DPH 15%	0,00	0,00
Náklady celkem s DPH		688 434,50
Roční nárůst cen 0,00%		0,00
Roční nárůst cen 0,00%		0,00
Součty odstavců	Materiál	Montáž
Elektromontáže	427 569,50	88 418,00

DAXO
 Smolná 98, 76601 Valašské Klobouky
 IČ: 291 95 136 DIČ: CZ 291 95 136
 WWW.DAXO.CZ

 Obec Loučka
 Loučka, 763 25 Újezd
 IČ: 00568643, DIČ: CZ00568643

VÝKAZ

Dodávka veřejného osvětlení
Investor: Obec Loučka, Loučka 141, 763 25 Ujezd u
Valašských Klobouk

Název	Mj	Počet	Matériál	Matériál celkem	Montáž	Montáž celkem	Cena celkem
KABEL SÍLOVÝ, IZOLACE PVC							
CYKY-3 3x1.5, volně	m	255,00	6,60 Kč	1 683,00 Kč	8,00 Kč	2 040,00 Kč	3 723,00 Kč
SVORKA UZEMŇOVACÍ							
Sworka uzemňovací	ks	12,00	15,00 Kč	180,00 Kč	14,00 Kč	168,00 Kč	348,00 Kč
STOŽÁRY							
Sílicíni stožár ocelový bezpatcový dvoustupňový - typ STB 7 - A, AMAKO, v = 7m, žározníkový	ks	11,00	4 400,00 Kč	48 400,00 Kč	750,00	8 250,00 Kč	56 650,00 Kč
Sílicíni stožár ocelový bezpatcový dvoustupňový - typ STB 4 - A, AMAKO, v = 4m, žározníkový	ks	1,00	3 066,00 Kč	3 066,00 Kč	500,00	500,00 Kč	3 566,00 Kč
Výložník třmenový, délka 1000 mm	ks	45,00	255,30 Kč	11 488,50 Kč	120,00	5 400,00 Kč	16 888,50 Kč
Výložník rovný, typ UD 1/76 - 1000	ks	11,00	644,00 Kč	7 084,00 Kč	120,00	1 320,00 Kč	8 404,00 Kč
Výložník obloukový sadový, typ SV 1/76 - 300	ks	1,00	368,00 Kč	368,00 Kč	120,00	120,00 Kč	488,00 Kč
STOŽÁROVÉ SVORKOVNICE							
Sworkovnice bez odbočení s 1 pojistkou	ks	12,00	330,00 Kč	3 960,00 Kč	20,00 Kč	240,00 Kč	4 200,00 Kč
ELEKTROVÝZBROJ STOŽÁRŮ							
Dvouokružňová	ks	12,00	55,00 Kč	660,00 Kč	185,00	2 220,00 Kč	2 880,00 Kč
SVÍTIDLA							
Svítilno dle přílohy "Technické parametry LED svítidel"	ks	57,00	5 500,00 Kč	313 500,00 Kč	200,00 Kč	11 400,00 Kč	324 900,00 Kč
Sworka proudová pro připojení vodiče Cu na vodič AlFe 10A	ks	90,00	12,00 Kč	1 080,00 Kč	7,00 Kč	630,00 Kč	1 710,00 Kč
Ostatní drobný materiál pro montáž svítidel (bandmex, svorky...)	kpl	1,00	500,00 Kč	500,00 Kč	500,00 Kč	500,00 Kč	1 000,00 Kč
DEMONTÁŽE							
Demontáž elektroinstalace	ks	1,00	0,00 Kč	0,00 Kč	1 100,00 Kč	1 100,00 Kč	1 100,00 Kč
Odpojení a demontáž svítidel	ks	57,00	0,00 Kč	0,00 Kč	50,00 Kč	2 850,00 Kč	2 850,00 Kč
Odpojení a demontáž starých ocelových stožárů výška 8m	ks	11,00	0,00 Kč	0,00 Kč	500,00 Kč	5 500,00 Kč	5 500,00 Kč
Odpojení a demontáž starého patřičového stožáru výška 4m	ks	1,00	0,00 Kč	0,00 Kč	300,00 Kč	300,00 Kč	300,00 Kč
Odvoz a zákonna likvidace demontovaného zařízení; včetně poplatku za uložení a likvidaci	ks	1,00	0,00 Kč	0,00 Kč	1 000,00 Kč	1 000,00 Kč	1 000,00 Kč
Stavební a zemní práce							
Osazení betonové roviny pro základ sloupu ø 150 mm	ks	18,00	120,00 Kč	2 160,00 Kč	320,00 Kč	5 760,00 Kč	7 920,00 Kč
Jáma pro stožár VO, zemina třídy 3	m ³	5,50	560,00 Kč	3 080,00 Kč	500,00 Kč	2 750,00 Kč	5 830,00 Kč
Základ z prostého betonu do bednění	m ³	5,50	2 300,00 Kč	12 650,00 Kč	500,00 Kč	2 750,00 Kč	15 400,00 Kč

Beton střední třídy	m ³	0,70	2 300,00 Kč	1 610,00 Kč	500,00 Kč	350,00 Kč	1 960,00 Kč
Zajištění stávající kabeláže po demontáži starého sloupu	ks	12,00	300,00 Kč	3 600,00 Kč	1 000,00 Kč	12 000,00 Kč	15 600,00 Kč
HODINOVÉ ZÚČTOVACÍ SAZBY							
Vyhledání přípojného místa	hod	20,00	0,00 Kč	0,00 Kč	200,00 Kč	4 000,00 Kč	4 000,00 Kč
Napojení na stávající zařízení	hod	40,00	0,00 Kč	0,00 Kč	180,00 Kč	7 200,00 Kč	7 200,00 Kč
Zabezpečení pracoviště	hod	17,00	0,00 Kč	0,00 Kč	180,00 Kč	3 060,00 Kč	3 060,00 Kč
Výkycení stožárů	hod	17,00	0,00 Kč	0,00 Kč	180,00 Kč	3 060,00 Kč	3 060,00 Kč
OSTATNÍ PROFESE							
Revizní technik	hod	15,00	0,00 Kč	0,00 Kč	250,00 Kč	3 750,00 Kč	3 750,00 Kč
Spolupráce s revizním technikem	hod	1,00	0,00 Kč	0,00 Kč	200,00 Kč	200,00 Kč	200,00 Kč
Podružný materiál (+3% ceny materiálů)				12 500,00 Kč			12 500,00 Kč
Elektromontáže - celkem				427 569,50		88 418,00	515 987,50

Obec Loučka
Loučka, 763 25 Újezd
IČ: 00566943, DIČ: CZ00568643

[Handwritten signature]

Stupňov 96, Zást. Lvaňská Křesoboky
IČ: 281 95 136 DIČ: CZ 281 95 136
WWW.DEXO.CZ

PŘÍLOHA P2: Výpočet SH

Níže je uveden výpočet SH provozních výdajů pro 13ti leté období neboli dobu životnosti LED svítidel, jehož výsledky můžete přehledně vidět v tabulce č. 20.

$$\begin{aligned}
 SH_{60\%} &= \frac{56\,219}{(1+0,04)^1} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^2} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^3} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^4} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^5} \\
 &\quad + \frac{56\,219}{(1+0,04)^6} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^7} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^8} \\
 &\quad + \frac{56\,219}{(1+0,04)^9} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^{10}} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^{11}} + \frac{56\,219}{(1+0,04)^{12}} \\
 &\quad + \frac{56\,219}{(1+0,04)^{13}} \\
 &= 54\,056,73 + 51\,977,63 + 49\,978,49 + 48\,056,24 + 46\,207,92 \\
 &\quad + 44\,430,69 + 42\,721,82 + 41\,078,67 + 39\,498,72 + 37\,979,54 \\
 &\quad + 36\,518,79 + 35\,114,22 + 33\,763,67 = 561\,383,14 \\
 &\doteq 561\,384 \text{ Kč}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 SH_{70\%} &= \frac{42\,164}{(1+0,04)^1} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^2} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^3} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^4} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^5} \\
 &\quad + \frac{42\,164}{(1+0,04)^6} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^7} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^8} \\
 &\quad + \frac{42\,164}{(1+0,04)^9} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^{10}} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^{11}} + \frac{42\,164}{(1+0,04)^{12}} \\
 &\quad + \frac{42\,164}{(1+0,04)^{13}} \\
 &= 40\,542,31 + 38\,982,99 + 37\,483,64 + 36\,041,96 + 34\,655,73 \\
 &\quad + 33\,322,82 + 32\,041,17 + 30\,808,82 + 29\,623,87 + 28\,484,49 \\
 &\quad + 27\,388,93 + 26\,335,51 + 25\,322,61 = 421\,034,86 \\
 &\doteq 421\,035 \text{ Kč}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
SH_{80\%} &= \frac{28\,110}{(1+0,04)^1} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^2} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^3} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^4} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^5} \\
&\quad + \frac{28\,110}{(1+0,04)^6} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^7} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^8} \\
&\quad + \frac{28\,110}{(1+0,04)^9} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^{10}} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^{11}} + \frac{28\,110}{(1+0,04)^{12}} \\
&\quad + \frac{28\,110}{(1+0,04)^{13}} \\
&= 27\,028,85 + 25\,989,28 + 24\,989,69 + 24\,028,55 + 23\,104,37 \\
&\quad + 22\,215,74 + 21\,361,29 + 20\,539,70 + 19\,749,71 + 18\,990,11 \\
&\quad + 18\,259,72 + 17\,557,42 + 16\,882,14 = 280\,696,56 \\
&\doteq 280\,697 \text{ Kč}
\end{aligned}$$

Níže je uveden výpočet Celkové současné hodnoty pro jednotlivé varianty úspory pro 13ti leté období neboli dobu životnosti LED svítidel.

$$\begin{aligned}
SH_{60\%} &= \frac{178\,110}{(1+0,04)^1} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^2} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^3} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^4} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^5} \\
&\quad + \frac{178\,110}{(1+0,04)^6} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^7} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^8} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^9} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^{10}} \\
&\quad + \frac{178\,110}{(1+0,04)^{11}} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^{12}} + \frac{178\,110}{(1+0,04)^{13}} \\
&= 171\,259,62 + 164\,672,71 + 158\,339,14 + 152\,249,17 + 146\,393,44 \\
&\quad + 140\,762,92 + 135\,348,96 + 130\,143,23 + 125\,137,72 + 120\,324,73 \\
&\quad + 115\,696,86 + 111\,246,98 + 106\,968,25 = 1\,778\,543,74 \\
&\doteq 1\,778\,544 \text{ Kč}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
SH_{70\%} &= \frac{206\,220}{(1+0,04)^1} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^2} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^3} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^4} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^5} \\
&\quad + \frac{206\,220}{(1+0,04)^6} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^7} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^8} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^9} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^{10}} \\
&\quad + \frac{206\,220}{(1+0,04)^{11}} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^{12}} + \frac{206\,220}{(1+0,04)^{13}} \\
&= 198\,288,46 + 190\,661,98 + 183\,328,83 + 176\,277,72 + 169\,497,81 \\
&\quad + 162\,978,66 + 156\,710,25 + 150\,682,93 + 144\,887,44 + 139\,314,84 \\
&\quad + 133\,956,58 + 128\,804,40 + 123\,850,39 = 2\,059\,240,30 \\
&\doteq 2\,059\,241 \text{ Kč}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}SH_{80\%} &= \frac{234\,328}{(1+0,04)^1} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^2} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^3} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^4} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^5} \\ &+ \frac{234\,328}{(1+0,04)^6} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^7} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^8} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^9} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^{10}} \\ &+ \frac{234\,328}{(1+0,04)^{11}} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^{12}} + \frac{234\,328}{(1+0,04)^{13}} \\ &= 225\,315,38 + 216\,649,41 + 208\,316,74 + 200\,304,56 + 192\,600,54 \\ &+ 185\,192,82 + 178\,070,02 + 171\,221,17 + 164\,635,74 + 158\,303,60 \\ &+ 152\,215,00 + 146\,360,58 + 140\,731,32 = 2\,339\,916,89 \\ &\doteq 2\,339\,917 \text{ Kč}\end{aligned}$$